

WESTERN ROMAN

LASO

CIJENA 7 DIN BROJ 275

UTOČIŠTE PROGONJENIH

T. V. Olsen:

UTOČIŠTE PROGONJE- NIH

T. V. Olsen: **UTOČIŠTE PROGONJENIH**
Naslov originala: **HAVEN OF THE HUNDET**
Copyright: Ace Books, Inc. 1956
Recenzija: Lidija Krleža, profesorica
Prijevod: Nada Šeparović
Grafički urednik: Ivica Bartolić
Urednik: Marcel Čukli

•Laso• – Izdavač OOUR informativno-revijalna izdanja NISP •Vjesnik• Zagreb, Ljubice Gerovac 1 – Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković – Tisak OOUR Novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG •Vjesnik• Zagreb, Ljubice Gerovac 1 – Zagreb 1979. Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA Zagreb.

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 364. d ili 327,80 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 182. – d ili 163,80 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-586 OOUR •Vjesnik SSRNH• s oznakom za •Laso•.

Cijena za inozemstvo: DM 180. ASCH 10.00, SFRS 200, HFL 2.00

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00. FF 74.00, SFRS 38.00. HFL 37.00 US\$ 15.00

UPLATA NA DEVIZNI RAČUN 30101-620-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb za •Vjesnik•.

EKONOMSKA PROPAGANDA: •Vjesnik• Agencija za marketing Zagreb. Trg bratstva i jedinstva 6.1/1 kolor zadnja stranica 7.000 d ili 480 US\$. Oslobođeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

Lute Danning stajao je iza prljava prozora saluna i tako se dogodilo da je prvi zamijetio strančev dolazak. Ujahao je Dry Springs u samo predvečerje a rastom je bio pravi gorostas. Lute osjeti kako u njemu polako raste uzbuđenje dok je promatrao čovjeka kako silazi sa svog konja i prilazi tovarnoj životinji da bi s njena samara skinuo praznu vreću.

Stranac prijeđe cestu obrubljenu barakama i jadnim kućercima s lažnim pročeljima. Kada je zastao na ulazu McNamarina dućana, usprkos sumraku oštro su se ocrtala njegova masivna ramena, visok i uspravan stas. Veći je no što ga pamtim, pomislio je Lute obuzet trenutačnom sumnjom. Ali Doug Kingdom bio je tek sedamnaestogodišnji dječak kada ga je Lute krajem rata posljednji put sreo.

Lute se vrati do tezge, naruči bocu viskija i zatim pođe natrag do prozora odakle je mogao promatrati cijelu ulicu. Neprekidno se premještao s noge na nogu dok je ulijevao viski i ispijao ga dugim gutljajima.

Onda gurnu svoj prljavi šešir na zatiljak otkrivši pročelavu lubanju i ostatke žućkaste kose. Razmišljao je o dvogodišnjem razdoblju nakon rata kada se zajedno s drugim čla-

novima ozloglašene Quantrellove bande pokušao predati jednom odredu vojske ali je bio dočekan mecima i otjeran u – odmetnike. Nesmiljeni pothvati Quantrella i Krvavog Billa Andersona bili su jeziva prijetnja kako na Sjeveru tako i na Jugu.

Ljudi su pamtili da je Quantrell opustošio granične gradove ubijajući pripadnike obiju zaraćenih strana, paleći, silujući i pljačkajući, ne poštujući nikakve ratne norme. A kada je rat privređen kraju, sve snage pobjednika bile su usredotočene na uništavnje odmetnika. Vojne patrole lovile su ih poput divljih zvijeri pa su se ostaci razbijene Quantrellove družbe razbježali na sve strane. Neki od njenih članova, kao braća Jesse i Frank James, kao Lute Danning i Doug Kingdom bili su podjednako traženi istočno i zapadno od Missourija.

Lute se trgnuo iz takvih misli kad se Kingdom pojavio na vratima trgovine a vreću, ne baš krcatu namirnicama, prebacio je preko ramena. Teškim koracima čovjeka koji je dugo prosjedio u sedlu, gorostas je došao do grede za vezivanje i tamo zastao. Konja kojeg je maločas bio tamo privezao, više nije bilo...

Sa svog mjesta Lute je mogao vidjeti još jednog čovjeka. Upravo Kingdomu na putu stajao je DeRoso, mršav i koščat, nemarno oslonjen na potporanj nadstrešnice. DeRoso je bio sedamnaestogodišnjak bubuljičava lica i kose poput slame a svoj revolver kalibra 44 nosio je izazovno duboko preko izlizanih, prugastih hlača. Lute zapazi kako Kingdom polako prelazi pogledom cestu u oba smjera i zadržava ga na mladiću.

— Gdje su moji konji? — zapita blagim glasom.

— Kakvi konji? — podsmjehnu se DeRoso.

U tišini večeri njihovi su se glasovi jasno razaznavali kroz otvorena vrata saluna. Kingdom je ponovno progovorio a glas mu je izražavao beskrajno strpljenje:

— Ući ću da nešto popijem — reče.

— Možda ćeš pronaći svoje konje na dnu čaše — naruga se bezočno DeRoso.

Prokleta budala, pomisli Lute.

— Bit ću tamo samo pet minuta — izraz gorostasova lica nije se izmijenio. — Ako do tada konji ne budu vraćeni, bolje da ni tebe ne bude.

Prije no što je DeRoso mogao odgovoriti, Kingdom je prekoračio prag saluna. Njegova krupna pojava gotovo je sasvim ispunila veliki otvor vrata. Spustio je vreću uza zid i promotrio prostoriju zagledavši se u Lutea a zatim u Reda Rhubu, vlasnika saluna. Red se uspravio, izvadi ruke iz prljave vode u kojoj je ispirao čaše. Ispod grive plamenocrvene kose, njegove su oči dobrodušno odmjeravale pridošlicu.

— Viski — reče Kingdom. — Bocu.

Rhuba izvadi bocu »planinskog izvora« i do nje položi čašu. — Brojite sami koliko puta ulijevate — reče prijazno.

Kingdom je odnio piće do najudaljenijeg stola, izvukao nogom stolicu i teško se u nju svalio. Lute ga je promatrao s radoznalošću.

Kingdom nije nosio oružja što je bilo vrlo, vrlo čudno. Bio je odjeven u lanenu košulju, nekad plave hlače konjice, imao je crni šešir široka oboda. Sve, izuzev južnjačkog naglaska i otezanja u govoru, upućivalo je na čovjeka sa sjevera. Proučavajući ga Lute se ponovno zapita nije li se prevario u личности došljaka. Kada je gorostas naglo podigao pogled, Lute se zbuni i okrene glavu.

— Baš sam lud — pomisli. Položi ruke na stol da bi se odupro pri ustajanju kada se na vratima pojavi DeRoso. Pođe ravno prema baru a Lute ga pogledom pokuša upozoriti. Ali uzalud. Mladić ili nije htio ili nije mogao shvatiti. Nemarno se naslonio na visoku tezgu i zakucao po njoj drškom revolvera.

— Viski — reče. — Uzet ću bocu.

Red Rhuba podignu pogled ali je odmah hladnokrvno nastavio slagati čaše. Lute zamijeti kako se lice dječaka zarumenilo od bijesa — u salun je ušao s namjerom da i dalje izaziva velikog došljaka.

Dobivši piće DeRoso je došetao do Kingdomova stola i tu zastao držeći bocu u jednoj a čašu u drugoj ruci. Kingdom podignu glavu i uputi mu pogled koji nije izražavao neprijateljstvo već samo beskrajno strpljenje.

— Hoćeš li piće? — zapita DeRoso.

— Već imam. Jesi li doveo konje? — Mogu li sjesti?

– Ima i drugih stolova. Jesi li doveo konje?

DeRoso ga je trenutak izazivački promatrao.

– To je dobro piće – reče pruživši bocu Kingdomu.

Veliki je muškarac odmaknuo stolicu unatrag i onda se oslonio ramenima o zid. Počelo je, pomisli Lute pomirivši se s neizbježnošću sukoba.

– Mogao bi zamoliti barmena da ti posudi svoj ubrus – predloži Kingdom blagim glasom.

– I što bih učinio s njime? – zapita DeRoso smrknuvši se. Polaganom kretnjom odložio je bocu na stol.

– Da otareš usta... još si uvijek balav.

Lute ih je promatrao, nemoćan da bilo što poduzme. Lice mladića iskrivilo se od srdžbe, njegova je desnica ispustila čašu i sunula na dolje, prema dršku revolvera. Kada ga je dohvatio, Kingdomova čizma već se podigla do ruba stola i divlje ga odgurnula. Udarac je dječaku izmamio krik a ruka, ukočena od boli, ispustila je držak oružja.

Kingdom je u trenutku bio na nogama, jednom je šakom zahvatio prljavu kožnu košulju mladića i opalio mu dvije pljuske koje su odjeknule poput hitaca. Pri drugom udarcu ispustio ga je pa je DeRoso oteturao nekoliko koraka unatrag i poledice pao preko Luteova stola. Onda je tresnuo na zemlju.

Ne dižući se mladić je lijevom rukom potražio oružje i nekako ga uspio izvući. Lute skoči sa stolice i spusti čizmu na ruku mladića pritiskujući je svom težinom. DeRoso se izvine od bola a prsti mu se nemoćno rašire ispuštajući revolver.

Lute se prignuo i bijesnom kretnjom pograbio dječaka za ovratnik i trgnuo ga na noge. Okrenuvši ga, otjerao ga je iz saluna udarcima čizme. DeRoso se pokušao oduprijeti uhvativši se za dovratnik ali u njegovim ukočenim rukama nije bilo snage. Posrnuo je naprijed, spotaknuo se o prag i pao na koljena. Njegovo lice blijedo i izbezumljeno od bijesa podiglo se prema starijem čovjeku.

– Nemoj to nikad više učiniti, Lute.

Lute ga je snažno ošamario i obim rukama zahvatio ovratnik košulje, gušeći ga.

– Znaš li ti koga si izazivao? – zarežao je.

– Pusti, proklet bio!

– To je Doug Kingdom, budalo!

Lice DeRosa oteglo se od iznenađenja a Lute polako popusti svoj zahvat.

– Kingdom? – promrmlja mladić. – Onaj o kojem si mi pričao...? Onaj koji je s tobom i Quantrellom...

– Da.

DeRoso je popravio košulju rukama koje su drhtale.

– Pa taj me je mogao ubiti!

– Šteta što to nije učinio – zamijeti Lute jetko. – Zar te uvijek moram izvlačiti iz gužve? Tko je nagovorio one kauboje sa Red Rivera da te ne objese kada su otkrili da si krivotvorio žigove na govedima?

– Ti – prizna DeRoso preko volje.

– Tko te je izvukao kada si uvrijedio onog kockara iz Dallasa pa te je namjeravao ustrijeliti?

– Ti.

– I sada očekujem da uzvратиš usluge. Budi pristojan prema Kingdomu ili mu se ne približuj. Gdje su njegovi konji?

— Iza saluna — odgovori DeRoso protiv volje.

— Dovedi ih natrag — zapovijedi Lute i okrenuvši se pođe natrag u salun. Kod svog stola sagne se i pokupi mladićev revolver. Uspravivši se zamijeti da se pred Rhubom na tezgi nalazi dvocijevka skraćenih cijevi. Barmen ga je ne-tremice promatrao.

— Ovo nije Dallas — izusti Rhuba konačno.

— S njim više nećeš imati nepri- lika, Red — ispriča se Lute.

— Ne bih niti imao — reče bar- men nemarno spustivši pogled na pušku.

Vidjevši da ga Kingdom netre- mice promatra, Lute ukočenim ko- racima pride njegovu stolu.

— Prošlo je mnogo vremena, Kingdome... — reče Lute i zamijeti na licu drugog čovjeka izraz izne- nađenja, iznenađenja i sumnjičavo- sti. Samo polako, pomisli Lute. Onda se lice gorostasa opet pre- krije maskom ravnodušnosti.

— Prilično dugo — promrmlja Kingdom.

— Sjećaš li me se? — zapita Lute. — Lute Danning. Bili smo sa Quan- trellom...

— Naravno — reče Kingdom. — Naravno da te se sjećam.

Pokazao je glavom prema obliž- njoj stolici. Lute ju je privukao i sjeo te pažljivo kao i uvijek oda- brao riječi:

— Jesi li primio moju poruku, Doug? U Dallasu.

Sada se njegov sugovornik vid- lljivo trgnuo. Pa ipak, lice je i dalje bilo neprirodno bezizražajno.

— Kroz Dallas sam projurio na brzinu — objasni Kingdom ravno- dušno. — Šerif mi je bio za pe- tama, nisam mu se svidio.

— Vjerujem — nasmiješio se Lute. Osjeti olakšanje shvativši raz- log zbog kojeg ga Kingdom nije

prepoznao. Kingdom je naišao u Dry Springs sasvim slučajno a ne tragom njegove poruke.

— Ostavio sam ti pisamce kod barmena u salunu Chuckaway. Rekao mi je da uvijek svraćaš onamo kada prođeš kroz Dallas.

Kingdom je ulio još jedno piće ali ga nije ispio. Okrećući čašu u ruci zamišljeno ju je promatrao.

— Tražio si me, znači?

— U svakom mjestu između Tri- nityja i Nuecesa. Sve što sam znao bilo je da se krećeš negdje u tom području.

— Ta potraga mora da već dugo traje?

— Godinu dana. U ovim si kraje- vima vraški poznat.

— Daaa... — promrmlja King- dom. — I kako to misliš iskoristiti?

Lute pocrveni iznenađen tim iz- ravnim pitanjem. Skine svoj šešir i nagne se preko stola:

— Možemo koristiti jedan dru- gome, Doug — reče povjerljivo ne- tremice proučavajući lice sugovor- nika. O Kingdomovu odgovoru ovi- sio je cijeli njegov plan.

— Nastavi — reče gorostas. Nje- gov je pogled skrenuo prema ulazu i Lute se naglo okrene, pre- koravajući se zbog glupa neopreza. Nije mu bio običaj ostavljati leđa nepokrivena.

Na vratima je stajao DeRoso namrgođena lica.

— Jesi li vratio moje konje? — zapita Kingdom. Kada je DeRoso potvrdno kimnuo, gorostas ustane. — Pobrinut ću se za životinje a onda ću se vratiti da dovršimo naš razgovor. Postoji li ovdje javna staja?

— Kad skreneš desno, posljednja zgrada — objasni Lute ljubaznim glasom iako mu odgađanje nije bilo po volji.

Kingdom je kimnuo i pošao do bara da plati svoje piće. Kada je

izašao, Lute natoči pola čaše i iskapi u jednom gutljaju.

— Hoće li nam se pridružiti? — zapita DeRoso.

— Još ne znam.

Tek tada Lute zamijeti da je vani već tama. Rhuba je zapalio po jednu svjetiljku na svakom kraju tezge. U salun su ušle dvije skitnice i odmah pošle do bara. Lute je sada sjedio okrenut licem prema vratima. Čuo je zveckanje ostruga i tada na otvoru vrata ugleda Douga Kingdoma.

Lute priblijedi. Iz ukočenih prstiju ispadne mu čaša i razbije se u tisuće krhotina. DeRoso ga je iznenađeno pogledao.

Doug Kingdom? To je bio Doug Kingdom?

Ovaj je muškarac bio odjeven u izlizane »levisice« i prsluk i bio naoružan revolverom. Lice... lice je bilo jednako kao u čovjeka koji je maločas izašao samo nešto mlađe i bezbrižnije. Iako velik, ipak nije bio tako snažne građe kao čovjek u plavim vojničkim hlačama. Uglavština Lutea pridošlica se veselo nasmije.

To je bio pravi Doug Kingdom.

Ali tko je onda bio onaj gorostasni stranae?

II

Doug Kingdom stupi naprijed i smiješeći se stegne Luteovu mlitavu ruku.

— Lute, stara pijanduro. Kada sam pročitao da te moram potražiti u Dry Springsu, znao sam da to znači salun u Dry Springsu.

DeRoso ga je gledao otvorenih usta. Neodređenom kretnjom pokazao je pridošlicu i upitno pogledao Lutea.

— Ti... ti si primio moje pismo?

— promuća Lute.

— Kod Chuckawaya, u Dallasu...

— Doug je pogledao mladića — Ovo je tvoj prijatelj? — zapita ali ga je, u stvari, najviše zanimalo piće.

Spustio se na stolicu i posegao za bocom i čašom.

— Daa... — promućao je Lute koji se još uvijek nije sasvim pribrao. — Fred DeRoso, Doug Kingdom.

Doug je jedva kimnuo a onda iskapi čašu i nadlanicom prete usta.

— To je spralo prašinu — objasni. — Hajde, progovori, Lute. Do vruga, zašto izgledaš tako zabrinuto?

Lute zavrti glavom.

— Neki tip... izašao je maločas — objasni. — Izgledao je kao ti, poslužio se tvojim imenom...

Kingdom je počeo motati cigaretu ali su mu se prsti iznenada ukočili. Onda upita neprirodno dubokim glasom:

— Nalik na mene? Koliko mi je sličio?

— Nešto stariji... možda i deset godina.

— Ali veći? Znatno veći od mene?

— Kao vol — objasni Deroso.

Duhan se prosuo po stolu. Doug progovori drhtavim gotovo nečujnim glasom:

— Znao sam da će doći jednog dana... ponos i radost moje majke... Prokletstvo!

— Tko? Tko? — uskliknuo je Lute nagnuvši se naprijed.

— Moj brat Jim. Moj veliki brat Jim — Doug je posljednje riječi istisnuo s mukom. — Daj mi piti, prokletstvo!

Lute mu je gurnuo bocu u ruke. Kingdom ju je stegao i gurnuo grlicu u usta, zabacivši glavu. Pio je sve dok je u njoj bilo i kapi a onda je odložio i osloni se na stol da bi

došao do daha. DeRoso ga je gledao s poštovanjem.

Doug pogleda Lutea i zapita mirnim, jasnim glasom:

– Gdje je?

– Odveo je konje u javnu staju. Već bi se morao vratiti.

– Pokušat će me prisiliti da se predam zakonu i platim ono što on naziva dugom prema društvu. Neka ide do vraga – reče Doug izgovarajući slog po slog. – Ja se ne vraćam... jesi li me čuo, Lute?

– Da.

Lute je pograbio svoj šešir, nabio ga na glavu i pošao prema vratima. Ostala dvojica su ga slijedila. Šutke su izašli na ulicu i pošli toliko daleko da ih nitko iz saluna nije mogao čuti. Lute je zastao i okrenuo se svojim pratiocima. Nije mogao vidjeti Kingdomovo lice kad ga je zapitao:

– I obzirom na to da se radi o tvojem bratu, ti ga, naravno, ne možeš ubiti...

– Tko ti kaže da ne mogu? – odgovori Doug ostrim, pomalo pijanim glasom. Šutio je nekoliko sekundi i onda polako nastavi – Imaš pravo, ne bih mogao... I neka vam se sudbina smiluje ako vi pokušate.

– Ne brini – promrmljao je Lute zamišljeno. – Ali moramo ga nekako skloniti s puta. Postoji način kojim ga nećemo ozlijediti.

– Kako? Prijetnje revolverom ne bi pomogle. On zna da ne bih mogao pucati. A ja se ne pouzdam u vas dvojicu. Izmisli nešto bolje, Lute.

– Da ga zaskočimo, svi zajedno – predloži Deroso.

– On može obračunati s desetoricom ovakvih kao što smo mi.

– Ipak, postoji način – reče Lute uporno. – Vratit će se u salun istim putem...

– Konje je već odavno smjestio u staju – umiješa se DeRoso. – Valjda je potražio neko mjesto gdje se jede.

– Vi ga ne poznajete – reče Doug polako. – Još je u staji. Uvijek se sam pobrine za konje.

– Slušaj – predloži Lute brzo – Fred i ja ćemo se povući iza ove zgrade. Ti ga pričekaj na nogostupu, zaokupi mu pažnju na trenutak... ja ću učiniti ostalo.

– Pazi! – prošapta DeRoso oštro. – Netko izlazi iz staje!

Dva su čovjeka izašla na cestu. Jedan od njih bio je sjedokosi vlasnik staje. Visoko je podigao svjetiljku.

Drugi koji ga je nadvisio za glavu, bio je Jim Kingdom.

Doug je pohlepnim pogledom proždirao brata kojeg nije vidio već šest godina. Onda opomenu Lutea:

– Pazi kako udaraš! Čuješ li, Lute?

– Bez brige – nervozno će Lute i odvuče mladića za sobom, u tamu obližnje zgrade. Posegnuvši za revolverom, sjeti se da ga je ostavio u svojoj sobi. Čelo mu se oznojilo. Okrene glavu i oštro prošapta:

– Daj mi svoj revolver!

DeRoso mu ga gurne u ruku i Lute se zapita čime bi udario, drškom ili cijevi. Onda odluči da će kundak omogućiti čvršći zahvat za šaku.

Lute je mogao nazrijeti tamnu priliku Douga Kingdoma, nehajno naslonjena na stup nadstrešnice. Teški koraci sve su jače odjekivali drvenim nogostupom.

– Jim – pozvao je Doug tiho u trenutku kad je veći muškarac prešao ugao zgrade. Njegov se brat zaustavio u mjestu pokušavajući razaznati lice čovjeka koji ga je pozvao. Lute je koraknuo naprijed i divlje zamahnuo prema otkrivenom

noj glavi. Pri slabom svjetlu promašio je i teška cijev revolvera samo je okrnula glavu napadnutog. Kingdom je zateturao i pokušao se suočiti s napadačem. Lute je opet udario pogodivši ga u sljepoočicu. Kingdomova koljena popustiše i on padne prema naprijed. Doug je priskočio da ga pridržali ali velika težina bratova tijela obori i njega.

— Pomozi mi, Lute — prošaptao je. — Brže, proklet bio!

— Kamo ćemo s njim? — zapita DeRoso spremajući revolver u korice.

— Moja je soba iza trgovine — objasnio je Lute. — Preko ceste. Dolazi li tko, Frede?

— Sve je čisto.

Dough i Lute podigli su teškog čovjeka i s mukom ga počeli nositi. Prešli su široku cestu i zašli iza zgrada. Jednom je Doug gotovo pao sapsevši se o ostavljenu kantu. Pod Luteovim vodstvom konačno su stigli iza McNamarina dućana gdje je Lute živio u maloj, od dasaka sklepanoj izbici.

— Spusti ga dolje — zadahtao je — dok pripalim svjetiljku.

Žućkasto svjetlo petrolejke zai-gralo je na izguljenoj staroj komodi, na podu od neotesanih dasaka, na drvenoj postelji ispunjenoj slamom preko koje je Lute prostro svoju čebad. Tamo su spustili Jima Kingdoma.

Doug je pregledao glavu onesvi-ještenog čovjeka. Tamo gdje je cijev udarila drugi put, koža je bila zguljena a krv se već počela zgrušavati.

— Lute — reče žestoko — zbog toga bih te mogao ubiti!

— Ti si imao neku bolju zami-sao? — zapita Lute razdražljivo. Bio je nervozan i umoran. Protirja ukočene ruke.

Doug se polako uspravio um-orna izgleda.

— Oprosti, Lute — reče. — Samo ne mogu podnijeti da mu bilo tko što učini. Razumiješ, Lute, bilo tko...

— Sigurno — kimne Lute. — Si-gurno.

Ogledao se, ne znajući kako na-staviti a da ne izazove naglog Douga.

— Ako ne namjeravaš držati re-volver uperen u njega, bolje da ga vezemo.

— Ja ću to učiniti — reče Doug odsječeno. — Imaš li uže?

Lute pronađe nekoliko dugih kožnih traka od kojih je jednom davno naumio isplesti laso. Doug čvrsto zaveže bratu noge i ruke ali ne iza leđa što bi bilo znatno sigurnije ali i neudobnije.

Jim Kingdom je otvorio oči. Pokušao je podići glavu i bolno se namrš-tio. Maknuo je rukama pa no-gama i shvativši da je vezan, uspravo se do sjedećeg položaja. Ugle-davši Douga nije se nasmiješio. Nje-gov je brat to pokušao:

— Nisi li pretjerao, generale?

— Događa se i to — promrmlja Jim. Njegove tamne oči pronašle su Lutea i DeRosa. — Znači, njih si odabrao kao društvo...

Doug se uspravio:

— Došao si čak iz Tennesseeja da mi to kažeš?

— Nisam ti došao ništa reći — odgovori Jim kratko. — Majka mi je rekla da te pronađem i pripazim na tebe. Učinit ću tako.

Doug je nemirno koraćao prostori-jom. Lice mu je odavalo unu-tarnju borbu. Konačno zapita:

— Kako je mama?

— Mrtva — reče Jim metalnim glasom. — Posljednje misli bile su upravljene tebi. Pronađi Douga! Mama te je voljela, luđače, više no bilo kog od nas, više no oca, mene,

Polly, više no Jo ili Jubala... a ti to nikada nisi shvatio. Nije te bilo briga! – okrutno je nastavljao ignorirajući agoniju na bratovljevu licu. – Da ti si je ubio, to je tako sigurno kao da si u nju zatjerao metak. Ti koji nisi mogao kući jer si znao da su ocu poznata tvoja djela i da bi te ubio na mjestu. Ti, ti si jahao s onim Quantrellom, palio kuće i ubijao.

– Dosta! – viknuo je Doug. Iza leđa je začuo metalni zvuk zapinjavanja oroza i naglo se okrenuo.

– Ja ću ga ušutkati – predložio DeRoso podigavši revolver.

Doug nije oklijevao. Priskočio je mladiću i udario ga u lice. DeRoso je zateturio natraške i udario u komodu. Zanjihao se naprijed i natrag, malo pribrao a lice mu se iskrivi od bezumna bijesa. Čvrsto stegnuti revolver podigao se u visinu Dougovih grudi.

– Fred!

Glas oštar poput udarca bičem prodro je do njegove zamagljene svijesti. I dalje se njihao ošamućen od udarca ne spuštajući oružje. Lute je suspregao dah. Onda se cijev polako spustila a Doug vrati napola izvučeno oružje u korice. Lute je duboko uzdahnuo. Onda pođe do komode, otvori ladicu i izvuče pojas o kojem je visio stari, ogromni »colt dragoon«.

– Dosta mi je – reče opasujući ga. – Neću to više trpjeti ni od koga.

– Ne prijeti mi, Lute – reče Doug blagim glasom, nimalo zaplašen. – Samo drži dalje od mene tog dječaka. Smrdi.

DeRoso se trgnuo, razrogačivši oči, ali sada je već opet bio pri sebi i shvatio Luteov upozoravajući pogled.

Doug se okrenuo bratu:

– Ovo nije mjesto za tebe, gene-

rale. Podi kući i čuvaj starca. Obećao si to, pustit ću te.

– Znaš moj odgovor.

Doug strpljivo zavrta glavom.

– Ovako nećemo nikud stići. Momče, ja ne mogu natrag. Stari bi me sam ubio... ti si to potvrdio. Što me drugo tamo čeka?

Jim mu se zapiljio u oči:

– Možeš platiti svoj dug.

– Platiti? Čime? Nemam ničeg osim života a taj bi mi protekao u saveznoj kaznionici. Quantrell...

– Tome ima više od dvije godine! – viknuo je Jim divlje. – Otidi nekamo, promijeni ime, započni nešto. Nastaviš li ovako, izgubljen si.

Doug je još uvijek bio strpljiv i miran:

– Ljudi poput mene obilježeni su zauvijek. Povratka više nema... prestani s tom glupošću i vrati se kući.

– Ne.

Lute će zabrinuto:

– Što ćemo s njim?

Doug ga je pogledao mirno i po-drugljivo:

– Ne znam, Lute. Znam samo što nećemo učiniti... No, van s onim što si mi htio ispričati.

Lute je mahnuo glavom prema Jimu.

– U čemu je razlika? – Doug će razdražljivo. – Ako se predstavio mojim imenom, ionako zna da nešto spremaš.

Lute je oklijevao vrteći glavom.

– Eto u čemu je stvar, Doug. Brojnost ipak pruža sigurnost. A i mogućnost da se dođe od novca. Organiziramo li četu možemo se i oduprijeti umjesto da bježimo. I poduzeti nešto zaista značajno.

– Slušaj me Doug – javi se Jim hladnim glasom – našao si se na samom rubu. Budeš li počeo izvlačiti kestenje iz vatre za ovog debeljka, budeš li mu dopustio da se

posluži tvojim imenom i stavi te na čelo onog ljudskog taloga, gotov si. Postat ćeš meta za svakoga tko te prepozna.

– Žalim, generale... Ono što čovjek govori ima smisla. Dosadilo mi je neprekidno bježanje – Doug je dobacio bratu dug, žalostan pogled i čvrsto nabio šešir na glavu. – Odlazimo. Budeš li dovoljno bućio, prije ili kasnije netko će te pronaći i osloboditi. Nemoj nas slijediti.

Deroso je stajao u drugom uglu prostorije, još uvijek oslonjen na komodu. Lice mu je bila maska mržnje, poruge i predbacivanja:

– Nitko neće znati... nisi li tako govorio, Lute? A sada ostavljamo velikog brata na životu da bi trčao naokolo i svakom šerifu pričao o našim planovima. Osuđeni smo i prije početka...

Doug zastane i reče:

– Ti nećeš biti s nama da bi te to zabrinjavalo. Neka sam proklet ako primim u svoju četu balavca koji se igra oružjem i nastoji me ustrijeliti s leđa da bi pošao na brzinu slavan.

Okrenuo se i pošao prema vratima. Deroso je iznenada zaboravio strah i zauralao izvlačeći oružje:

– Okreni se, Kingdom! Okreni se!

Nešto u njegovu glasu natjeralo je Douga da se okrene i maši za oružje ali je Deroso već pucao. Doug se presavio u pasu, opet uspravio i pokušao podići revolver kada ga je pogodio i drugi metak i odbacio kroz poluotvorena vrata.

Deroso se okrenuo prema Luteu:

– Pomakni se samo pa ću i tebe!

Mladićeva pažnja bila je zaokupljena Luteom i nije zamijetio Jima Kingdoma koji je divljačkom upornošću puzao nastojeći da se dokopa bratova revolvera. Ne mareći za opasnost, usredotočen samo na zadatak koji si je postavio, uspio je

održati ravnotežu, zavezanim rukama podići revolver i zapeti obarač.

Jim Kingdom je pucao. Stara komoda je tresnula u zid kada je teško olovno tane podiglo Derosa, u zrak i odbacilo ga unatrag. Mladić je skliznuo na koljena, pao na lice i umirio se.

Lute je jurnuo van. Izvukao je oružje ali nije mogao pucati u Dougova brata čak ni u tom trenutku razularenih strasti. Zaslijepljen mržnjom Jim Kingdom je opalio za njim i promašio samo nekoliko centimetara.

Lute je u trku zaobišao baraku da bi prešao cestu kada otuda začuje brze korake na drvenom nogostupu. Pucnjevi su privukli ljude. Lute se okrenuo i povukao u tamu, dalje od ceste. Našavši se u zaklonu visoke trave, šćućurio se i pritajio dok su ljudi navalili kroz otvorena vrata njegove daščare.

Slušao je njihove uzbuđene i nerazumljive glasove i pokušao razmišljati. Sve što je posjedovao, izuzev konja i onog što je bilo na njemu samome, ostalo je u onoj sobici. Morat će bježati ostavivši sve... Konj je, istina, bio u javnoj staji ali je sedlo bilo u daščari. Da zamoli konjušara... ne, to bi izazvalo nepotrebna i opasna pitanja.

Tek se tada sjetio da je Dougov konj ostao zavezan o gredu pred Rhubininim salunom. A bilo je vrlo vjerojatno da su do tog trena svi bili došli na poprište sukoba, privučeni pucnjevima i željni uzbuđenja.

Obuzet novom nadom Lute skoči na noge i počne trčati prema cesti obilazeći trgovinu u velikom luku. Konj je još uvijek stajao na istom mjestu. Lute uspori korak svladavajući se da opet ne ubrza. Zastao je kraj životinje i ogledao se nastojeći da to izgleda sasvim nemarno. Salun je bio prazan, na ulici nigdje

nikoga. Sagnuo se i provjerio kol-
lan, odvezao uzdu i polako se vi-
nuo u sedlo. Okrenuo je konja i
tada ga potjerao u propanj.

Noć je bila potpuno tamna i pro-
šavši posljednju nastambu, Lute
uspori. Ne, neće ga slijediti noću
pa će se poslije moći malo i odmo-
riti. Srećom Doug nije skinuo svoju
čebad sa sedla.

Jahao je, vjerojatno prema jugu,
bezzvoljan, otupio, nakon uzbude-
nja koja su ga otjerala u noć, uzbude-
nja zbog kojih je i opet postao
bjegunac.

III

Još uvijek na koljenima, Jim
Kingdom se naprezao da jasno
vidi otvor vrata kroz koja je malo-
čas išezao Lute. No od bjegunca
nije bilo znaka pa on s dubokim
uzdahom ispusti oružje na tlo. Nje-
gov pogled potraži brata koji je le-
žao raširenih ruku i nogu. Be-
zumna srdžba koja ga je obuzela u
trenutku kada je Doug oboren
ustupila je mjesto beskrajnom bez-
nadu i nesavladivom umoru.

Koraci mnogih ljudi dozvali su
ga k svijesti. Na čelu nekolicine
ljudi u baraku je upao Red Rhuba
opasan svojom pregačom, stežući
tešku dvocijevku velikom, pocrve-
njelom šakom. Brzim pogledom
obuhvatio je scenu – dvojicu obo-
renih revolveraša i Jima King-
doma na koljenima, zavezanih
ruku i nogu.

– Do vruga! – uskliknuo je Red.
– Što se dogodilo, prijatelju? –
Tek tada opazi da je Kingdomovo
lice izbezumljeno i da ga veliki čov-
jek ne vidi usprkos širom otvore-
nih očiju.

Prerezao mu je spone i pomogao
ustati. Bez riječi Jim je prišao
bratu i spustio se do njega na ko-

ljenja. Prvi metak pogodio ga je
nisko u trbuh. Jim je mogao naslu-
titi, gotovo osjetiti bol koja je pa-
rala utrobu njegova brata. Doug je
polako otvorio oči.

Doug ga je prepoznao i pokušao
govoriti:

– Onda, generale, ovaj put...

– Oborio sam ga, Doug.

– Ti? Evo junaka – pokušao se
nasmiješiti. – Šaljivo, ne mogu
podići glavu. Ne osjećam je. Čudan
način...

– Doug...

– Ne, slušaj – glas je postao tiši.

– ...Jedna djevojka, Melanie Has-
sard... oženio sam se njome – ste-
gao je Jimovu ruku. – Vodi pan-
sion u mjestu Boundary, južno
prema Rio Grande. Reci joj da ža-
lim... samo to... žalim – s naporom
je održao otvorene oči. – Jesi li
ovdje?

– Da, Doug.

– Dobro. Podi kući... reci ocu,
reci... – iz ranjenika je provalio
čudnovat kašalj a pogled mu je iz-
nenada postao jasan i čudnovato
sjajan. – Reci starcu da sam re-
kao... da idem do vruga. On će
vjerovati... vjerovati...

To je bio kraj. Umro je tako ne-
primjetno da to Jim u prvi trenu-
tak nije shvatio. Samo je promjena
u pogledu to najavila. I više nije
bilo kašlja. Jim Kingdom je polako
i nježno podigao tijelo svog brata i
okrenuo se prema onima koji su
stajali i šutke ga promatrali. Gle-
dao ih je, ne videći nikoga i kada je
krenuo prema vratima, šutke su se
razmakli. Izašao je u tamu, tihu
noć.

– Dobro, momci – čuo je iznu-
tra Rhubin glas – sve je svršeno.
Dodite, ja častim. Sve je svršeno...

Pogledom uprtim u plavu tminu
Jim Kingdom je stajao i slušao ne-
razgovjetno mrmljanje ljudi koji su

napuštali daščaru. Da, pomislio je, sve je bilo svršeno...

Čuo je korake koji su mu prilazili i onda Rhuba tiho reče:

– Iza mog saluna nalazi se mjesto gdje pokapamo mrtve. Ja... – nakašljao se – imam i lopatu.

Jim Kingdom napustio je Dry Springs prije zore.

Najprije je trebalo pronaći Melanie Hassard. Boundary je ležao negdje prema jugozapadu. Najjednostavnije ga je bilo pronaći jašući prema zapadu sve do ceste kojom su se služile poštanske kočije i tada skrenuti južno, do cilja.

Cestu je pronašao tokom prijepodneva a kočiju je dostigao kad se zaustavila na stanici Ocotillo. Porazgovaravši s vozarom, malenim temperamentnim muškarcem, zavezao je konja iza vozila i ušao u kočiju. Nije dočekao ostale putnike da se s njima upozna. Iza njega je bila jedna cijela, potpuno neprospavana i posebno iscrpljujuća noć. Jim se zavalio u sjedište i smjesti, zaspa.

Kada ga je trešnja konačno probudila, ugledao je oko sebe nepoznata lica. Do njega je sjedila neka skitnica, neumivena, neobrijana, neprijateljska lica. Nasuprot Kingdomu smjestio se mladić očito željan razgovora. Zvao se, reče, Jean-Paul Villon a putovao je sa suprugom iz New Orleansa u Boundary gdje će živjeti na ranču njena oca.

Kingdom je tokom rata imao prilike upoznati kreole pa mu se učini da na mladiću prepozna sve znakove pripadnosti kreolima – nešto tamnija koža, crna kosa, meki naglasak i fine, izražajne ruke. Bio je odjeven po modi napuštenoj prije desetak godina i zaogrnut crnom kabanicom. Obuzimali su ga česti napadi jakog kašlja no

usprkos gotovo nježnom izgledu i blagim manirama kod tog se čovjeka osjećao nesalomljiv ponos i neustrašivost. Kingdom nije mogao a da to ne cijeni uzevši u obzir kako je malo fizičke snage stajalo iza te gordosti.

Njegova supruga, barem na prvi pogled, nije ostavljala tako snažan dojam. Mlada i malena, dobro građena ali mršava. Nije bila lijepa – usta suviše široka, nos kratak a obrve začudo izbljედjele od sunca dok je kosa ostala tamnosmeđa. No oči su bile duboko plave i zadržale su još uvijek nešto od djetinjeg šarma čemu su pridonosile i pjegice na hrptu nosa.

Iza svega toga Kingdom je mogao nazrijeti čvrst ponos i veliku dobrotu usprkos tome što vjerovatno nije navršila dvadesetu. Bila je odjevena u čistu i jednostavnu haljinu. Mlado lice bilo je vrlo ozbiljno.

– Moj tast – pričao je mladić – imao je ranč u Lousiani, na samoj granici. Onda je čuo da na Rio Grande ima dobrih pašnjaka pa je tik pred početak rata sve rasprodao i otišao onamo dolje. Pisao nam je da mu se pridružimo. – Nama nije bilo loše u New Orleansu, dobro sam zarađivao slikanjem portreta. Međutim moja pluća... Liječnik mi je preporučio da promijenim klimu pa smo rado prihvatili poziv. Imam priličnu uštedevinu, uložiti ću je u tastovo stado. Mislite li da stočarstvo tamo ima budućnosti?

Kingdom je slegnuo ramenima.

– I sâm sam tek kraće vrijeme na Zapadu. Nikad nisam došao do Rio Grande ali čuo sam da je taj kraj pogodan za goveda. No stoka ne znači uvijek i novac.

– Kako to mislite?

– Govorim o tržištu. Stado treba otpremiti do željeznice i tržišta. U

Teksasu gone stoku stotinama kilometara a čekaju ih Indijanci, razbojničke bande, suše, poplave... mnogo je rančera koji se toga plaše a oni hrabriji moraju unajmiti jaku četu kauboja. I kada se probiju, ako se probiju, često preostaje za prodaju taman toliko stoke da se isplate pratioci.

– Možda Missouri?

– Neki kažu da je tamo bolje. Ali pričalo se da željeznica u Kansasu brzo napreduje prema Zapadu.

– Znači, tamo treba otpremati stoku?

– Trebali biste razgovarati...

Od naglog kočenja, kabina kočije uzdigla se u svojim ovjesima. Kotači su neugodno zacvilili a onda se sve zaustavilo i smirilo. Kingdom je podigao kožne zavjese na prozoru a Villon zapita povišenim, uzdržanim glasom:

– Što se događa, gospodine Hollister?

– Jeste li poludjeli? – čuo se ljutit vozarev glas. – Tako naletjeti... mogao sam vas pregaziti!

– Samo mirno – reče jahač ljubaznim glasom.

Kingdom ga spazi kako mirno sjedi na svom konju, postrance od zaprege. Bio je to mlad čovjek mala rasta, u prašnjavu, crnu odijelu. Kosa mu je bila kovrčava i sjajna a povrh nje, zabačen na zatiljak, nataknut siv šešir. Jahač se dobroćudno smiješio ali su mu oči bile hladne i prijeteće. Ugledavši Kingdoma, prijateljski kimnu glavom.

Hollister se opet javi glasom punim strpljenja i svladavanja:

– Sinko, odmah se makni s puta jer ću te ja inače skinuti s tog sedla.

Jahač polako premjesti pogled sa Kingdoma na vozara:

– Ne navaljuj, djedice – reče još ljubaznije. Njegove vitke ruke ležale su na jabuci sedla...

Kingdom je polako posegnuo za Dougovim revolverom koji je nosio zataknut za pojas. No stranac kao da je pročitao njegovu namjeru i u njegovoj se ruci, kao čudom, pojavio teški revolver velikog kalibra.

– Ja to ne bih učinio, prijatelju – reče nasmiješivši se Kingdomu.

– Zaista ne bih. Ti si velik ali te može zaustaviti sasvim maleno tane. Zauvijek.

Dotjerao je konja bliže vratima kočije i mahnulo oružjem:

– Izbaci ga, prijatelju.

Kingdom se nije pomaknuo. Mlađić reče tiše:

– Baci ga.

Kingdom ispusti oružje kroz prozor. Napadač pogleda Villona:

– Sada ti.

– Nemam oružja.

– Onda ti, djedice. Oba komada.

Hollister baci na zemlju i pušku i revolver a tada se razbojnik opet obrati putnicima:

– Izadite, djeco! A ti, djedice, ne miči se sa svoje klupice!

Kingdom je skočio na zemlju i pomogao mladoj ženi, a zatim i Villonu. Onda podigne pogled prema jahaču.

– Dobaci mi svoj novčanik, prijatelju. Izvadi ga polako... eto, tako.

Kingdom je bacio svoj izlizani novčanik a spretni prsti slobodne jahačeve ruke lako su ga šćepali. Kingdom ga je gledao kako vadi jedini zlatnik, baca ga u zrak i smijući se vraća u novčanik. Onda nepredvidivom kretnjom baci novčanik Kingdomu, tako naglo da ga nije uspio uhvatiti.

– Kupi si pića, prijatelju – po drugnu se mlađić. Prešavši pogledom na skitnicu Loomisa, odmahnuo je glavom i opet se nasmijao. Onda mahne prema Villonu:

- A ti?
- Ništa nemam.

- Laži, laži... Dobaci mi kaput a onda isprazni džepove. Pregledao je džepove Villonova kaputa, nešto promrmljao i bacio ga natrag.

- Hajde, pokaži ostalo!

Villon mu je dodavao predmete koje je vadio iz džepova - kutiju za duhan, skupi zlatni sat i novčanik. Mladi se razbojnik zagledao u novčarku od fine kože, pregledao ostalo i sve to nemarno bacio u prašinu pred Villonove noge.

- Zgodno ali to nije ništa prema onome što skrivaš - promrmlja.

Villon je ranije izjavio suputnicima da uza se ima znatnu uštedevinu i bilo je vjerojatno da je nije jednostavno strpao u džep. Međutim, ako je novac i sakrio, njegov izgled i skupi predmeti odali su ga iskusnom razbojniku.

- Hej, djede! - dovikne jahač vozaru. - Sidi i istovari prtljag ovog putnika.

Hollister je izvukao Villonove torbe i prema uputama razbojnika sasvim ih ispremetao. Nakon neuspjela traženja mladić na konju počeo se po bradi i polako mahnu glavom prema mladoj ženi.

- Tvoja supruga?

- Da - odgovori Villon glasom u kojem se osjećala napetost.

Razbojnik ju je polako odmjerio od glave do pete i ona nehotice podignu ruku do pojasa da bi je odmah spustila uz tijelo. Razbojnik se blago nasmije i obrati Villonu:

- Pojas s novcem? Na ženi umjesto na tebi? Nije loša zamisao.

Zakima glavom i mahnu oružjem prema ženi.

- Onda, gospodo?

Nije se pomakla. Gledala ga je ne pokazujući straha:

- Nosim ga ispod haljine - reče sasvim mirnim glasom.

Iznenada Villonovo se lice izobličilo od bijesa:

- Ne usuđuj se! Ti, životinjo! Ako samo...

Razbojnika prvi put napusti dobro raspoloženje. Divlje okrenu glavu prema Villonu:

- Imao si nešto reći?

Načas je želja za ubijanjem bila jasno vidljiva u njegovim očima. Villonove su se usne bezglasno micale a lice mu je bilo sasvim blijedo no više od bijesa nego od straha.

Razbojnik progovori glasom koji je opet zadobio prijašnju podrugljivu blagost:

- Uđite u kočiju, gospodo. Želim samo vaš pojas... no budite brzi.

Villonovo lice samo na trenutak oda olakšanje. Onda kratko zapovijedi:

- Ne slušaj ga, Wanda!

Mlada žena smirenim pogledom odmjeri razbojnika:

- To je sve što imamo.

Glas razbojnika stiže se do šapata:

- Gospodo, pokušavam to obaviti na pristojan način. Ulazite u kočiju! Više to neću ponoviti!

Kingdom je promatrao ženu koja je odmjerila najprije Hollistera pa onda njega. Mogao je čitati njene misli. Znala je da joj suprug nije kukavica već fizički nesposoban da se suprotstavi napadaču - pomoć je očekivala od drugih. Polako je odmahнула glavom, okrenula se i pošla do kočije. Ušavši, zatvorila je vrata i navukla zavjese.

Okrenuvši glavu Kingdom zamijeti da ga razbojnik promatra s nemarnim zanimanjem:

- Nismo li se već negdje sreli?
- Ne.
- Dallas? Možda El Paso?
- Ne.
- Smiješno - razbojnik zavrti

glavom i onda se nasmiješi Vil-lonu. – Trebao si ostaviti nekoliko dolara u novčaniku. Prijatelju. Tako bi me zavarao. Ali prazni džepovi a bogata odjeća – nasmijao se glasno i spustio cijev revolvera na jabuku sedla. – Ne, to ne ide zajedno.

Kingdom se, ne razmišljajući, pokrenuo u trenutku kad je razbojnikova pažnja na trenutak oslabila. Stajao je ispred razbojnikova konja i njegova velika šaka poput malja udari posred njuške životinje.

Njišteći od boli životinja se visoko propne. Usprkos tome razbojnik je reagirao nevjerojatno brzo, njegov je revolver opalio isti trenutak kad su se prednje noge konja odvojile od zemlje. Ipak, pokret je omeo gađanje a onda je imao pune ruke posla da svlada preplašenu životinju.

Kingdom je pokušao uhvatiti uzde ali nije uspio. Psujući, mladić je svladao konja i okrutnim udarcima ostruge okrenuo je prema Kingdomu. Gorostas je šcepao uzde ali tada su ga pogodile široke konjske grudi i odbacile u prašinu. Razbojnik je opet podigao revolver a Kingdom je ležao pred njim, bespomoćan u prašini.

Hollisterov dugi bič od pletene žile zazviždi zrakom. Odmotavši se poput zmije vrh zahvati razbojnikovu šaku i istrgne mu oružje.

Kingdom se podigne na ruke i koljena. Pred njim je ležao njegov vlastiti revolver, on ga dohvati. No razoružani razbojnik i dalje je djelovao munjevito pa zabio ostruge konju u slabine i opet naletio na Kingdoma. No sada ga više nije zaustavljao već skrene udesno i punim galopom jurne niz cestu. Kingdom je već bio na nogama i podigao teški revolver. Počeo je pucati i nakon drugog hica konj

bjegunca padne kao pokošen a ja-hač odleti daleko naprijed.

Ne razmišljajući zašto to čini, Kingdom počne trčati prema palom konju usporavajući što mu se više približavao. No razbojnik je nepomično ležao nekoliko metara dalje a konj je još trzao nogama. Kingdom ga dokrajči trećim metkom i tada polako i vrlo oprezno pride razbojniku. Tek kad je zamijetio kako glava mladića leži sasvim zabačena na leđa pod nemogućim kutem, ruka s revolverom spusti se niz tijelo i veliki čovjek usprkos pustinjskoj vrućini osjeti kako ga potresa drhtavica.

Polako se vratio do kočije. Wanda Villon je izašla i zajedno s trojicom muškaraca šuteći ga promatrala. Tek sada je njeno lice pokazalo tragove preživjela uzbuđenja i svladanog straha. Istupila je korak naprijed i progovorila jedva čujnim glasom:

– Ne možemo vam dovoljno zahvaliti... nema načina da vam to dovoljno izrazimo.

Kingdom ju je pogledao tupim pogledom, jedva razumijevajući njene riječi. Nisam trebao pucati, nisam smio pucati, grozničavo je razmišljao. Čovjek je bježao, bio je okrenut leđima...

Hollister reče pomalo zabrinuto:

– Što te muči, sinko?

– Ništa – Kingdom otre rukom čelo i obrati se vozaru. – Hoćeš li mi pomoći... mrtav je, slomio je vrat.

IV

Lute je pripalio veliku crnu cigaru i počeo slagati pasijans. Punih pet minuta pokušavao je sama sebe uvjeriti da u tome uživa a onda odbaci karte.

– Aaahhh – uzdahnu, opet pri-

pali cigaru na koju je bio zaboravio i zaveli se unatrag.

Bilo je kasno poslijepodne kada je ušao u Ab Kenov salun i izabrao stol u samom uglu prostorije da bi mogao u miru razmišljati. Kao i obično u posljednje vrijeme misli su mu bile sumorne a odnosile su se na budućnost. Činilo se da je Dougovom smrću nestalo i posljednje nade u promjenu. Život će završiti kao skitnica i bjegunac, možda i prosjak.

A uz sve ostalo postojala je i vjerojatnost da ga Jim Kingdom smatra odgovornim za smrt brata i da mu je već na tragu.

Razmišljanje mu je bilo prekinuto glasnim razgovorom i zveckanjem ostruga dvojice muškaraca odjevenih poput stočara, koji su teškim koracima ušli u salun.

Prvi od njih iznenada stane usred prostorije i ogleda se. Bio je mlad, visok barem metar i osamdeset a lice mu je bilo obraslo tjedan dana nebrijanom, žutom bradom. Dva reda bijelih, iskešenih zubi stezalo je ugaslu cigaru.

Drugi je muškarac bio običan, prijavljuje kauboj od one vrste ljudi koja cijeli život slijedi jačega i radi za neku bijednu nadnicu sve poslove kojima ga opterete.

Prvi pridošlica izvadi cigaru iz usta:

– Hej, Ab! Jesi li ovdje?

Vlasnik se uspravi iza visoke tezge ispod koje je slagao bocu. Njegov pogled nije bio prijateljski.

– Tebe više ne poslužujem, Hassard. Nakon što si mi onako upropastio lokal...

– Daaa – otegnu Hassard. – Malo sam se zabavio... No, danas ću biti dobar. Moram dočekati poštansku kočiju.

– Mislio sam da si Santerreov zamjenik – reče Ab s neskrivenim sarkazmom – a ne njegov teklić.

Rumenilo obli Hassardovu šiju a glas mu postade tiši i prijeteći:

– Polako, Ab! Pazi što govoriš!

Otpuhnuvši uvrijeđeno okrenu mu leđa i izabere stol uza zid. Onaj drugi, Alf, izvuče snop izlizanih, prljavih karata i tako su neko vrijeme šutke igrali.

– Ovo je sirotinjski – izjavi iznenada Hassard. – Udvostručimo ulog.

– U tom slučaju ja ispadam – reče Alf odmahnuvši glavom.

– Prokletstvo – reče drugi i baci pogled prema Luteu. – Hej, prijatelju, jeste li za partiju? Ulog je dva dolara.

Lute je oklijevao s odgovorom. Namjeravao je rano leći, ustati u zoru i krenuti dalje. No, do večeri je bilo još daleko, mogao bi se zabaviti sat, dva. A bilo bi dobro da nešto i zaradi.

– Može – reče – nekoliko partija.

Prvi je dijelio Hassard. Zaigrao je vatreno, nasilno i neproračunato pa je Lute mogao predvidjeti svaki njegov potez.

– Hoćemo li povisiti?

– Zašto ne? – odgovori Lute oštro pazeći na ruke svojih suigrača. Svaki od njih imao je po dvije karte od kojih je jedna bila okrenuta licem na gore. Luteova otkrivena karta bila je as. Hassard je imao tek deseticu.

– Može – reče Lute protiv volje.

Hassard se nasmiješio i dobacio mu još jednu kartu. Luteov dlan ju je pokrio, kratko se zadržao na njoj i onda je okrenuo. Bio je as. Hassard je zapanjeno, problijedivši, buljio u kartu. Tako, pomisli Lute, on je znao što će mu udijeliti.

– Ne razumijem – procijedi Hassard...

– Znam – kimne Lute. – Očekivao si ovo...

Odněkuda, na stolu se pojavi trojka.

– Izmijenio si kartu!

– Da – odgovori Lute ustajući i pospremvši novac. – Želio sam znati igrate li pošteno. Sada znam pa više ne igram.

Hassardovo lice razvuklo se u lijeni osmijeh:

– Što želiš time reći?

– Da varaš na kartama – odgovori Lute tihim glasom.

Hassard je polako odložio karte i nagnuo se natrag:

– Čekam da to još jednom kažeš... iako ne vjerujem da ćeš se usuditi...

Alf je ispustio karte, a lice mu je problijedilo. Vidjelo se to usprkos prašini i neobrijanim obrazima – Egane, pusti...

– Zabrinjava te ovaj olinjali skitnica? Alf, taj neće ništa više izustiti...

Tamo kod vrata netko se nasmijsao i rekao:

– Mislim da hoće.

Lute je bacio hitar pogled u tom smjeru. Čovjek koji je izgovorio posljednje riječi nije se, međutim, uopće osvrtao na igrače već je zajedno s pratiocem pošao ravno prema tezgi. Zatražili su viski i nagnuli se naprijed okrenuvši Hassardu leđa.

Ovaj pokaza prve znakove bijesa:

– Što si to rekao, Incham?

Čovjek je mirno ulio piće i ne osvrćući se na Hassarda reče glasom u kojem se jasno osjećala dosada:

Rekao sam kako mislim da hoće.

– Ne slažem se – procijedi Hassard a lice mu porumeni i postane napeto.

Inchamov pratilac zabaci glavu i njegov jasana smijeh ispuni veliku prostoriju. U tom glasu bilo je nečeg ludačkog i opasnog tako da se

Lute i preko volje naježio. No Hassard ipak reče:

– Morao bih te naučiti pristojnosti.

Čovjek se prestao smijati. Nagnuo se naprijed a njegov je glas bio jedva glasniji od šapata kada reče:

– Učini to, Hassarde, nauči me. Hajde, požuri, požuri...

– Bio si na najboljem putu, Hassarde – promrmlja Incham – da počiniš sudbonosnu pogrešku. Tory je malo ljut, znaš li...

– Zaboravit ćemo... ovaj put – procijedi Hassard.

– To je mudro – zamijeti Incham.

– Ali idući put – zaprijeti Hassard. – Bit će prilike...

Tory je stegao šake:

– Još uvijek...

– Dosta, Tory – prekine Incham nestrpljivo.

Okrenuo se prema tezgi i odsutnim pogledom promatrao svoje piće. Hassard je već bio zaboravljen. Ukočen od bijesa, Hassard se okrene na peti i izađe, praćen prestrašenim Alfom.

Incham pogleda preko ramena u Lutea i reče kratko:

– Pridružite nam se.

Lute je ustao i prišao tezgi. Vlasnik saluna namršteno ga pogleda:

– Prokleta ludo – reče i pođe u drugi kraj dvorane. Sjeo je tamo za jedan sto i udubio se u dva mjeseca stare novine, ne obraćajući više pažnje svojim gostima. Tory je zabacio glavu i opet se nasmijsao. Incham kao da je zadrijemao pa se činilo da nije čuo Abovu primjedbu.

Lute je radoznalo pogledao barmena a onda Toryja.

– Što mu znači ona primjedba?

– Abu se ne sviđamo – reče Tory. – Misli da ste se pridružili lošem društvu... Natočite!

Lute je podigao bocu promatrajući dvojicu muškaraca nesmanjenim zanimanjem. Neustrašivost im je, čini se, bila jedina zajednička značajka. Incham je bio četrdesetih godina, prorijeđene kose, izbljebile od sunca, i prosjede. Izraz lica odavao je dosadu i nemar do te mjere da je Lute to ocijenio kao pozu. U duboko usađenim, naizgled bezizražajnim očima ipak se mogla naslutiti zloća i arogancija. Odijelo mu je bilo prašnjavo, košulja fina ali zaprljana a hlače su bile utaknute u visoke čizme. Nikakva oružja na vidiku. Nimalo impresivna pojava na prvi pogled ali Lute je znao da će taj čovjek gdje god se pojavi voditi glavnu riječ.

Tory je bio sasvim suprotan. Njegove crne oči jasno su odavale sve negativnosti njegova karaktera. Bio je upola mlađi od Inchama, kovrčava crna kosa neposlušno je stršala ispod oboda šešira, a čudni osmijeh koji nije silazio s njegova lica, otkrivao je vrlo bijele zube. Bilo je nečeg đavolskog u njegovu lijepom licu i sasvim crnoj odjeći. Mnogo je o njemu govorio i vrlo nisko obješen i uz nogu vezan revolver, okrenut drškom naprijed.

Tory je na brzinu već ispio tri pića i ulijevao četvrto. Incham ga iznenada pogleda.

– Bilo je dosta.

Tory je zastao, ukočio se dok je prinosio čašu usnama i promatrajući drugoga, izazovno zapita:

– Tko to kaže?

Incham ga je promatrao svojim svjetlim zjenicama.

– Ja.

Tory polako odloži čašu i opet prasne u svoj ludački smijeh. Piće zamijeni cigarom, hihoćući još uvijek, dok ju je pripaljivao. Incham mu više nije obraćao pažnje.

– Ja sam John Incham. Ovo je Tory Stark.

– Lute Danning – odgovori Lute rukujući se.

– Svidjela mi se vaša hrabrost – zamijeti Incham. – Vi ste prvi koji je Hassardu u lice rekao da laže. Zbog toga sam se umiješao – doda sliježući ramenima. – Suviše ste dobri da umrete zbog...

Lute reče stisnuta grla:

– Nisam znao da je tako brz. Nov sam ovdje.

Incham je opet slegnuo ramenima kao da ga tema suviše ne zanima:

– Hassard je brz za jednog kauboja. Ali, evo, Tory ga može svladati. On to zna.

– To je barem očigledno – nasmijsao se Tory.

Incham ga ljutito promjeri:

– Pitam se hoće li taj tvoj brat danas dojahati. Ovo dvodnevno čekanje mi je dosadilo.

– Možda ga je zadržao nekakav posao.

– U to ne sumnjam – reče Incham suho – znajući da se radi o prepadima.

Tory se presavio od smijeha udarajući čašom o tezgju. Kada se malo pribrao reče:

– Bit će vam drago kad ga dočekat, gospodine Incham. Bob nam se želi priključiti. Nećete zažaliti budete li ga čekali još dan ili dva.

– Ili tjedan? Dva tjedna? – zapita Incham podrugljivo.

– Umjetnik je u rukovanju revolverom – ustrajao je Tory.

– Bolje od tebe?

Tory se nasmijsao, zagonetno, zamišljeno.

– Kao što već rekoh, ne znam. Tri godine je mlađi od mene a nismo se vidjeli od kraja rata. Nedavno sam dobio pismo, prva vijest o njemu nakon mnogo mjeseci... možda... vidjet ćemo.

Lute je počeo povezivati stvari. Incham je, bez sumnje bio vođa grupe odmetnika, ljudi koji se nakon rata nisu znali smiriti i ostaviti oružje. Otpaci koje je plima rata izbacila na obalu, izbacila iz civilizirana svijeta na sirovu granicu i koji su se osjećali kao kod kuće u tim divljim krajevima, bez zakona, bez većih naselja, gdje su prepadi i zasjede bili na dnevnom redu. Za njih je to bio nastavak rata.

Razmišljajući tako, Lute osjeti kako ga obuzima čudno uzbuđenje, kako se u njemu budi luda zamisao. Uzbuđenje mora da je postalo vidljivo na njegovu licu jer ravnodušni Incham podignu obrve i zapita:

— Što je s vama, prijatelju? Izgledate kao da su vam usta puna vrućeg mesa i jedva čekate da ga ispljunete.

Lute je oprezno pogledao prema Abu, udubljenom u stare novine. Počeo je govoriti, tiho i uvjerljivo i nije prekidao punih deset minuta. Incham ga je šutke slušao samo pokatkad kimnuvši glavom.

Lute dovrši i okrenu se prema tezgi očekujući odgovor. Nakon minutu, dvije, Incham polako progovori:

— U vašoj zamisli, prijatelju Lute, ništa nema nova. Organizirano razbojništvo staro je kao i svijet.

— I isplati se — odsječno će Lute. — Organizaciju je potrebno razvijati... Važne su discipline, efikasnost, savršena točnost. Potrebno je vojno planiranje i strategija...

— Samo pravi oficiri mogli bi natjerati ljude u red — zamijeti Incham. Na njegovu se licu ocrtao strpljiv osmijeh kojim roditelji primaju na znanje dječje izjave. Lute problijedi.

— Pogledajte, Incham — reče tiho, susprežući bijes. — Dobro

znam o čemu govorim. Skolu sam pohađao samo nekoliko godina ali otada neprekidno čitam — uvijek knjige o vojnoj strategiji i taktici. Znam ih napamet. Proučio sam Napoleona i Cezara. Čitao sam njihove knjige sve dok se nisu raspale.

Inchamov pogled se izoštrio.

— Vi se ne šalite, zar ne? Zaista vjerujete u to što govorite?

— Naravno da znam.

— Dobro, Napoleone. Vidjet ćemo.

— Mislite...

— Mislim da možete s nama, želite li to. Provjerit ćemo u praksi vaše zamisli. Svakome treba dati priliku da provjeri koliko je lud. — Incham je podvukao svoje riječi podrugljivim podsmijehom. — Držimo se zajedno ili ćemo posjetiti svaki posebno.

Tory se nasmija:

— Ova vam je dobra, gospodine Incham.

— Ništa ja nisam rekao — odgovori Incham suho. Onda podigne glavu. — Ne čuje li se rog poštanske kočije? Možda dolazi tvoj brat.

— Taj bi je možda zaustavio — nasmija se Tory — ali se ne bi vozio u njoj.

— U to ne sumnjam — reče Incham. — Ipak, pogledajmo.

Iskapio je čašu i izašao praćen Toryjem i Luteom.

Popodnevno sunce blagim i kosim zrakama obasjavalo je zgrade graničnog gradića Boundary bacajući duge, tamne sjene preko jedine široke ceste. Dolazak kočije uvijek je privlačio besposlene građane. Mala grupica već je bila okupljena kada se četveropreg uz škripu kočnica i psovanje vozara zaustavio u oblaku prašine.

Vozar je obavio kraj uzdi oko ručice kočnice, sišao na zemlju i

otvorio vrata kočije. Izašli su najprije mlada žena i njen pratilac a slijedio ih je momak beznačajna izgleda.

Onda je golema prilika mladog muškarca ispunila otvor vrata i Lute odjednom osjeti kako ga ledeni prsti strave stežu oko grla. Nakon dva koraka, izašavši iz sjene, putnik se nađe na mjestu obasjanu suncem. Kingdom!

Slijedio me, razmišljao je Lute, nesposoban da u tom trenutku straha izvuče bilo kakav drugi zaključak iz Kingdomove prisutnosti. Onda se trgne i, prisilivši se da to ne bude naglo, napola okrene da bi se vratio u salun, u zaštitu polutame. Prekasno. Kingdomov pogled već je bio pronašao trojku koja je stajala na drugoj strani ceste. Ipak, mora da nije gledao dovoljno oštro, možda je bio odsutan duhom, možda čak nije gledao u tom pravcu jer se polako okrenu i pođe niz cestu. Lute brzim korakom stane iza Inchama i tamo se ukoči.

Mlada se žena okrenula i nešto govorila Kingdomu. Ovaj je kratko odgovorio i dotaknuvši sa dva prsta obod šešira u znak pozdrava, krenuo prema prtljažniku, na stražnjoj strani kočije, o koji su bili privezani njegovi konji. Ostali putnici začuđeno su gledali za njim a onda se začuo ženin tihi smijeh.

Odvezavši konje Kingdom je nešto zapitao vozara i dobivši odgovor krenuo u pokazanom smjeru. Lute oprezno i polako odahnu. Osjetio je kako drhti u još uvijek toplu večernjem zraku.

— Nema ga — reče Tory nemarno.

Okrenuo se da bi pošao natrag u salun kad ga Incham zaustavi.

— Čekaj — reče, promatrajući oštro kočiju. Krenuo je preko široke ceste a Tory i Lute oklijeva-

jući su ga slijedili. Prišavši bliže shvatili su njegovo zanimanje. Kroz otvorena vrata vidjeli su se potplati para čizama. Gunj prebačen preko nepomične prilike ispričao je sve.

— Mrtvac — promrmlja Incham, sagnu se naprijed da bi podigao kraj pokrivača koji je skrivao lice.

— Mrtvac — ponovi Tory podrugljivo. Slegnuo je ramenima. — Zar ih malo ima na svijetu?

Ne slušajući ga Incham se nagnuo još dublje i malo trgnuo.

Do vraga — reče tiho ali ton njegova glasa bio je takav da je odmah privukao pažnju njegovih pratilaca.

— Do vraga — ponovi — Tory pa on slični na tebe kao da...

Tek je tada shvatio značenje vlastite rečenice. Pogledao je Toryja pa opet nepomično lice. Prekasno ga je pokušao prekriti pokrivačem.

Tory je još trenutak stajao u svojoj pozi namještene nemarnosti i tek tada shvati značenje Inchamovih riječi. Pokretom zmiје koja napada sunuo je naprijed tako da se Incham jedva odmaknuo. Čuli su Toryjev prigušeni usklik a onda se ovaj u dva skoka nađe uz vozara.

— Tko je to učinio?

— Tory! — Inchamov glas bio je oštar poput udarca bičem, u njemu je bilo opasnog upozorenja. No Tory kao da ga nije čuo. Putnici i vózar zapanjeno su promatrali njegovo izbezumljeno lice.

— Da ti nije u rodu, sinko? — zapita Hollister.

— Možeš se u to okladiti — procijedi Tory — I budem li morao, pobit ću sve vas da saznam...

— Tory — ponovi Incham izmijenjenim glasom.

Tory se okrenu i reče hladno i prijeteći:

— Gospodine Incham... ovo je moj problem.

– I moj – odsječe Incham. Stanka koja je nastala bila je ispu-
njena prijetnjom i napetošću. In-
chamov pogled bio je savršeno mi-
ran. Sivoplave zjenice podsjećale
su na čelik. – I moj, Tory – pono-
vio je tihim, ravnodušnim glasom
od kojeg je mnoge prisutne obu-
zela jeza.

Tory ga je neko vrijeme gledao
ravno u oči. Činilo se da se ti tren-
nuci protežu u nedogled. Onda po-
lako kimnu i vidljivo se opusti.

– Zašto ih ne zapitaš – predloži
Incham – kako ti je brat ubijen
umjesto da poput ludaka navalju-
ješ na te putnike? Tako ćeš saznati
kako je došlo do nesreće.

– Ne zanima me kako! Hoću
znati tko... tko... jedan od njih je to
učinio! – odgovori Tory divlje, a a
njegov je pogled prelazio s vozara
na putnike. – Tko? – ponovi. Za-
gleda se u ženina pratioca i po-
drugljivo isceri – Ti? Ne, ti ne.

Okrenuo se prema skitnici a za-
tim vozaču koji ga je mjerio mirno
i strpljivo.

– Bio je još jedan – procijedi
Tory. – Onaj veliki... kamo je oti-
šao?

Hollister umorno uzdahne.

– Možda bere cvijeće, što ja
znam! No, sinko, prije no što nasta-
viš napadati nas, zašto ne bi pogle-
dao na kakav je način ovaj momak
skončao?

Tory se namrštio, polako okre-
nuo i ukočenim koracima pošao
do kočije. Čas zatim čuli su iznutra
začuden uzvik:

– Nije ubijen metkom.

– Naravno da nije – reče vozar
ravnodušno. – Slomio je vrat.

Tory se još trenutak zadržao u
kočiji a onda se vrati do grupe
ljudi koja ga šuteći promatrala.

– Kako?

– Zaustavio je kočiju da bi nas
opljačkao. Odjurio je galopom,

konj je posrnuo i pao. Eto tako.
Stvari su mu straga, na kočiji, ako
ih hoćeš.

– Siguran si da se nitko nije
umiješao, da nitko nije prouzročio
njegovu smrt? Ti! – pogledao je
mladog čovjeka – Da li se dogo-
dilo tako kako vozar kaže?

– Da – glasio je hladan odgo-
vor,

– Dosta je, Tory – odsječno će
Incham. – Zar postoji bilo koja
druga mogućnost?

– Gdje mu je konj? – zapita
Tory i ne pogledavši Inchama.

Hollister pogleda toryja ravno u
oči:

– Slomio je nogu pri padu. Ustri-
jelio sam ga.

– Zaista? – zapita Tory mekim
glasom. – Dva koma jedan za dru-
gim. Čudne li slučajnosti...

– Jesi li završio? – zapita In-
cham tiho.

– Ne znam – odgovori Tory
dobacivši mu prijeki pogled.
– Ali...

– Ali ipak pokušavaš pronaći
drugog krivca za gluposti koje je
učinio tvoj brat. Pogledaj istini u
oči. Sam je kriv za ono što ga je
snašlo.

Tory je neko vrijeme smrknuto
šutio a onda se obrati Hollisteru.

– Oprostite – reče ali njegov
glas nije tražio isprike. – Da li bi-
ste mi učinili uslugu i pobrinuli se
za ukop mog brata? Zauzvrat zadr-
žite njegove stvari.

– Dobro, sinko – pristane Holli-
ster bezbojnim glasom. – Sredit
ću to.

Lute i Tory pošli su predvođeni
Inchamom do javne staje po konje.
Usput je Lute svratio u hotel i uzeo
svoje stvari. Slažući pokrivač raz-
mišljao je o proteklim događajima
i čestitao samom sebi povoljan
obrat sudbine. Možda je čak bilo
dobro da nije uspjelo s Dougom.

Incham je stariji, staloženiji i hladnokrvniji. Otpala je i potreba pri kupljanja ljudi.

Kada su jahali pored restorana, Lute mu je dobio gladan pogled.

— Jest ćemo kada stignemo na domaći teren — dobaci mu Incham. — Svidjet će vam se naša mala tvrđava, prijatelju Lute. Udaljena je samo dvadesetak kilometara. A kada se najedemo, možemo početi s planiranjem, zar ne? Možda sam se ranije doimao podrugljivo, međutim, što više razmišljam o vašem prijedlogu da je organizirano vojnički, to mi se više sviđa.

Dvadeset kilometara jahanja prazna želuca nije bila privlačna perspektiva pa Lute pokuša skrenuti misli na neku drugu temu.

— Čime ste se do sada bavili? — zapita Inchama.

— Uglavnom ničim — odgovori ovaj uz kiseo osmijeh. Ima nas jedanaestorica. Za svakim ponegdje traga zakon. Ptice istog jata... Ako postoji voda, tada sam to prešutnim pristankom ja. Eto, to je sve.

Lute je razmišljao hoće li se takva grupa ljudi moći natjerati u red kad se Incham opet javi.

— Znam što vas muči — nasmija se. — No, nitko pa ni pošten čovjek ne može biti suviše izbirljiv. Škrta je zemlja taj Teksas.

Odvagnuši to što je rekao, Incham doda:

— Što se mene tiče, ni do čega mi nije suviše stalo. A to je ono najgore, prijatelju Lute. Misliš da znaš što želiš — novac, ranč, nešto treće — a kada se toga dokopaš ustanoviš da ti je sasvim svejedno...

Zavrtio je glavom.

— Međutim, ta vaša zamisao — doda zamišljeno — privlači me ali ne zbog novca. Zanima me nova igračka, bilo što novo, shvaćate? A za tjedan, mjesec dana, i to će mi

dosaditi. Proklet život za čovjeka koji je završio Harvardsko sveučilište, zar ne?

Ugledavši iznenađenje na Luteovu licu, Incham se nasmija. Tory, koji je do tog trenutka smrknut šutio, zapita:

— Što će ljudi reći na to? Što će misliti o tome?

— Ono što im ja kažem da trebaju misliti — reče Incham ugodnim glasom. Tiho se nasmijao a onda iznenađa promjenivši glas oštro opomenu — Ne podiži glas, Tory. Na ovoj hrpi đubra ja sam još uvijek najjači pijetao.

Incham se okrenu k Luteu.

— To ide i vas, prijatelju. Možete biti general, naš glavni teoretičar, ali glavnokomandujući ostajem ja... Ne zaboravite to... pa ćemo svi biti zadovoljni.

Lute dobi potvrdu nečega što je već prije zamijetio. Ako bi se Incham ponekad i nasmiješio, to se vidjelo samo na njegovim usnama. Lice je ostajalo hladno i ozbiljno.

V

Napustivši kočiju Kingdom je namjeravao preuzeti svoje konje kada mu pristupi gospođa Villon i reče:

— Nikad vam se nećemo moći odužiti za... znate i sami što.

Kingdom se samo premjesti s noge na nogu ali ne odgovori. Mlada žena se nasmiješi:

— Hoćemo li imati prilike da vas još ponekad vidimo?

— Ne znam — odgovori — možda.

— Hoćete li nam barem reći svoje ime? Niste nam se predstavili...

Kingdom se nasmiješi i kimne.

— Da, gospođa, zašto ne — odgovori. Zovem se Davis. Jefferson Davis.

Dotaknuo je prstom obod šešira i pošao prema Hollisteru koji je istovarivao prtljag. Villonovi su ostali otvorenih usta začuvši ime poznatog političara a onda žena shvati i tiho se nasmije. Hollister odveže ridana i preda uzde Kingdomu.

– Koliko sam vam dužan – zapita mladi čovjek.

– Ništa – odgovori Hollister. – Poduzeće plaća. Nagrada za junacko djelo.

– Da se niste umiješali i pogodili ga bičem, bio bi me ubio.

– Sve je sretno prošlo – progunda Hollister dodajući sedlo.

– Postoji li ovdje neko konačište?

– Benson House, predzadnja kuća na ovoj strani ceste. Do viđenja, sinko.

Kingdom odvede konja u staju i potraži hotel. Dobivši sobu prenio je onamo svoj prtljag, oprao se i presvukao. Onda je izvukao iz džepa novac i smrknuto promatrao preostalih devet srebrnih dolara koji su se presijavali na širokom dlanu.

Kada je opet izašao na ulicu, već se spuštala tama. Tu i tamo palila su se prva svjetla na malenim prozorima. Kingdom pođe niz cestu u potragu za restoranom koji je zamijetio na putu za hotel. Ugledavši ga na drugoj strani ceste, side s nogostupa ali ga je oštar glas zaustavi.

– Hej, vi, veliki! Hej!

Kingdom zastane i stisnuvši oči zagleda se u tamu. Visok mršav čovjek pojavi se ispod nadstrešnice i lako hramajući pođe prema njemu.

– Vaš revolver, prijatelju – reče ispruživši ruku.

Kingdom zapazi odsjaj zvijezde na njegovu prsluku ali se ne pomače.

– Zašto? – zapita.

– Takva je odredba. U gradu je zabranjeno nošenje oružja. Pri odlasku pohranjuje se u šerifovu uradu i uzima pri odlasku.

– Otkad to?

– Otprije jednog sata – u glasu visokog čovjeka osjećalo se neskriiveno zadovoljstvo. – Konačno sam privolio gradsko vijeće da to izglasa – pucnuo je prstima – Ovamo s njim.

Kingdom izvuče Dougov revolver iz pojasa i pruži ga sugovorniku. Čovjek kimne i gurne ga za pas.

– Kao što rekoš, možete ga uzeti pri odlasku.

U tom je trenutku netko otvorio vrata restorana i osvijetlio njegovo lice.

– Pat Frost – iznenadi se Kingdom.

Čovjek se okrenuo a crte lica pokazivale su oprez i napetost:

– Glas mi se pričinio poznatim ali gdje...

– Leesville, proljeće šezdeset treće – podsjeti ga Kingdom. – Dijelili smo isti šator...

Frost pucne prstima.

– Jim Kingdom! – uskliknu i pograbi ispruženu ruku. – Sigurno, sad se sjećam. Odonda se nismo vidjeli... Leesville je za mene značio kraj ratovanju, Jim.

– Vjerovao sam da si poginuo, Pat. Tražio sam te, među živima i mrtvima, ali uzalud.

– Dobio sam kuglu u nogu... pucao je jedan od naših, zabunom.

– Pat se nasmijao. – Onda mi to nije bilo nimalo smiješno. Kraj rata proveo sam u bolnicama pokušavajući spasiti prokletu nogu.

– I tako si sada ovdje šerif?

– Da. Kada sam prohodao, krenuo sam na zapad. Ovdje su me dobro prihvatili i vjeruju da sam dobar čuvar zakona. No ti, Jim, što ovdje radiš? Nisi li uvijek govorio

da ćeš se nakon rata vratiti svojoj obitelji? Zar se nešto dogodilo?

— Ništa značajno... a bilo bi predugo za pričanje. Hoćemo li na piće, Pat?

— Ne, ne pijem. Ali možemo na večeru. Jesi li jeo?

— Ne upravo sam krenuo...

— A ja idem kući na večeru. Dodi, Laura će postaviti još jedan tanjur. Ostaješ li dugo?

— Ne. Zar si se oženio? Čekaj, sjećam se, govorio si o ženi...

On ima barem nešto, razmišljao je Kingdom i odjednom se osjeti vrlo usamljenim.

Pošli su pokrajnjom uličicom i puteljkom posutim šljunkom do malene kuće osvijetljenih prozora. Popeli su se uz stepenice i Pat otvori ulazna vrata. Predvorje je bilo maleno, a namještaj svijetao i dopadljiv. Pat spusti šešir na najbližu stolicu.

— Laura!

— U kuhinji sam, Pat.

— Dodi trenutak... doveo sam dobrog, starog prijatelja. Želim vas upoznati.

Iz kuhinje je izašla visoka mlada žena crvene kose. Lice joj je bilo zažareno od topline štednjaka a oči tople i privlačne. Smiješila se.

— Laura, ovo je Jim Kingdom. Bili smo dobri drugovi za vrijeme rata.

Kingdom je brzo skinuo šešir.

— Dobro došli — reče žena. — Pat mi je govorio o vama.

Ostat ćete na večeri, zar ne, gospodine Kingdom? Sve je već spremno.

— Već sam ga pozvao. Dodi u kuhinju, Jim.

Te večeri Kingdom se zaista najeo. Nije bio izbirljiv ali odmah je osjetio razliku od hrane koju je dobivao u seoskim krčmama i gradskim restoranima. I zbog toga je zavidio Patu. Šerif je šutio i pro-

matrao ga i tek kada su pripalili zapita:

— Jesi li došao ovamo s nekom određenom namjerom, Jim?

Kingdom je znao da se u tom pitanju kriju i prijateljska radoznalost i profesionalna potreba da šerif pograničnog grada bude upućen u sve što se zbiva na njegovu području. Kimnuvši u znak potvrde objasnio je u nekoliko riječi razlog svom dolasku:

— Melanie Hassard? — promrm-lja Pat. — Znam tu ženu...

udala se za nekog divljeg momka. Prokletstvo! I on se zvao Kingdom ali nikad mi nije palo na pamet da povežem... Dakle, ta djevojka vodi pansion koji se nalazi nasuprot zatvoru.

Kingdom je polako ustao.

— Vrijeme je da je posjetim. Gospodo, hvala vam za večeru. Odavno nisam tako dobro jeo.

Frost ga je slijedio do vrata.

— Do viđenja, Pat. Nadam se da nećeš ovdje u gradu naići na tog tipa, Lutea. Bilo bi mi teško da moram upravo tebe uhapsiti...

— Ja ga ne tražim — objasni Jim — no, susretnem li ga, mislim da neće dobro proći.

— Vjerujem — nasmiješio se Pat. — No, svakako dodi da se oprostiš prije no što odeš.

Požurivši niz široku cestu, Kingdom se uskoro našao pred osrednjom dvokatnicom prijatna izgleda. Uspeo se na nogostup, zakucao i vrata su mu odmah bila otvorena. Našao se licem u lice s djevojkom starom najviše dvadeset godina, odjevenom u sivu haljinu. Ugledavši Kingdoma njeno se lice iznenada preobrazilo u izraz divlje radosti. Podigla je ruke i odjednom se ukočila a lice se opet preobrazilo u masku ravnodušne uljudnosti. Ugasila se i svjetlost koja je zasjala u njenim očima. Stala je u

stranu da bi ga propustila u kuću.

– Mislila sam da ste... zamijenila sam vas. Izvolite ući.

Ušao je skinuo šešir i ogledao se da bi njegov pogled zastao na djevojčinu licu.

– Gospoda Kingdom? – zapita.

– Da.

Nije bila visoka. Kosa joj je bila vrlo crna a lice odlučno i gotovo divlje lijepo. Jima Kingdoma ono nije moglo privući iako se Dougu morala svidjeti baš takva žena.

– Ja sam Dougov brat – reče Kingdom.

Ženino lice odmah ozari topla dobrodošlica.

– Jim – nasmiješila se. – Poznajem vas. Toliko je govorio o vama da mi se čini kao da vas odavno poznajem. Tako ste slični...

– Doug je mrtav – reče Kingdom bezbojnim ali jakim glasom koji nije mogao kontrolirati. – Došao sam ovamo da vam to kažem, gospodo. Dvije sam ga godine tražio i konačno, prije nekoliko dana, sustigao sam ga u gradiću Dry Springs, sjeveroistočno odavde...

Nije je više gledao ali nije mogao prećuti tihe jecaje koji su je gušili. Osjetio je kako su se vrata iza njega tiho otvorila i polako okrenuo glavu. Prepoznao je suputnika iz kočije, skitnicu Loomisa. Mora da ovdje stanuje, pomisli Kingdom. Zakasnio je na večeru pa je pošao u kuhinju da pronade nešto za jelo...

Kingdom je umorno ustao znajući da svojom prisutnošću ne može pomoći mladoj ženi. U ovom trenutku ništa joj nije moglo pomoći. Pošao je prema izlaznim vratima ali ga tada zaustavi Loomisov glas, visok i drhtav od uzbuđenja.

– Okreni se i ne miči!

Kingdom je pogledao preko ramena. Loomis je izvukao revolver i pokušavao oboje držati na nišanu.

Cijev je plesala lijevo-desno. Uzbuđeni Loomis obližao je suhe ushe:

– Želim sav novac koji imate, gospodo. Ovamo s njim.

Melanie je polako podigla glavu i tupo pogledala malenog napadača. Teško se osovala na noge, suočila s Loomisom. I tada se počela smijati. Smijala se divlje, iz sveg glasa a sve je jača bila u tom smijehu nota hysterije. Osjetivši to Kingdom je nehotice potrnuo.

Loomis se zagledao u djevojku otvorivši usta. Na licu mu se odrazio strah. Tako nešto nije očekivao:

– Dosta, gospodo! Kažem vam, dosta!

Melanie je zabacila glavu a njen je smijeh postao jači i piskutav. Nekim čudnim poskokom prišla je pisačem stolicu, povukla ladicu i iznenada joj se u ruci našao teški revolver koji je okrenula prema Loomisu.

Mali je čovjek oklijevao i to ga je gotovo stajalo života. Jer oba su revolvera opalila u istom trenu. Žena nije znala dobro baratati teškim oružjem i tane je prošlo tik iznad Loomisova ramena. Ali je zato napadačeva kugla pogodila svoj cilj i djevojka je bila od odbačena unatrag, udarila je o stol i kliznula na tlo.

Sve je bilo svršeno u kratkom trenutku. Sve se odigralo suviše brzo za Kingdomov spor i metodičan mozak. S užasom je gledao djevojku koja mu je ležala pod nogama. I Loomis se zabuljio u nepomično tijelo ukočen od zaprepaštenja, shvativši što je učinio.

Otvorenih usta, bespomoćno opuštenih ruku, Loomis se počeo natraške povlačiti prema vratima a iz grla su mu izlazili čudnovati zvuci. Kingdom se osvijesti i izvan sebe od srdžbe skoči za napadačem. Nije ni pomislio da se posluži Melanijinim oružjem koje mu je ležalo

pod nogama, želio je samo ščepati Loomisa svojim snažnim šakama. Poput orkana jurnuo je kroz rastvorena vrata i ugledao Loomisovo, od straha izbezumljeno lice. Ubojica je podigao oružje ali ne da bi pucao. Teška cijev pogodila je Kingdoma između očiju. Bol je bila zaslijepljujuća i gorostas padne na koljena i ruke. Pipajući naokolo, dohvatiti nogu od stola i polako se osovi.

Vid mu je bio zamagljen a kad je konačno počeo nešto razaznavati, Loomisa više nije bilo.

Stražnja vrata bila su rastvorena a iza kuće tamnila se beskrajna, otvorena prerija. Loomisa je progutala noć. Kingdom se vrati u sobu držeći se rukama za glavu. Čelo mu je malo krvarilo na mjestu gdje ga je zahvatio Loomisov revolver i Kingdom to otare rukavom. Stao je do žene koja je skvrčena ležala na podu. Lice se, srećom, nije vidjelo. Ne razmišljajući, sagnuo se i podigao revolver. Podrhtavao je od slijepe srdžbe a glava ga je očajno boljela. Pošao je prema ulaznim vratima ali se ona naglo otvorila. Visok, plavokos čovjek zaletio se u Kingdoma i gotovo ga oborio. Opsovao je i koraknuo natrag zabuljivši se u Kingdoma:

– Tko to, do vraga...

Pat Frost ga je odgurnuo u stranu i stupio naprijed:

– Jim! Što se dogodilo? Što...

Kingdom je pokazao prema blagovaonici,

Plavokosi muškarac odgurnuo je Kingdoma i prije Pata uskočio u sobu. Kingdom je polako pošao za Patom.

– Melanie – začuli su tih, užasnut glas. – Jao! Ona. ona.

Kingdom je čuo oštar Patov glas:

– Egan!

Čovjek se okrenuo i našao licem u lice sa Kingdomom. U njegovim

je očima bilo luđačke izbezumljenosti. Otvorio je usta da bi progovorio a onda njegov pogled padne na oružje koje je Kingdom držao u ruci.

– Ubojico! – dahnuo je. – Njenim vlastitim revolverom...

Ruka mi je sunula u stranu odbacivši kraj kaputa i pograbila držak skrivena revolvera. Frost je, međutim, predvidio taj pokret, njegovo je oružje već bilo izvučeno i teška se cijev spusti na lubanju čovjeka. Egan je zateturao i pao na ruke i koljena. Ispustio je revolver koji Frost gurne za svoj pojas.

– Upravo sam mu rekao da mi ga mora predati kada smo začuli hitac – zamijeti šerif. – Ionako bih ga morao udariti da mi ga preda. To je bio jedini način da dobijem revolver a da ga ne moram ubiti...

– Njen brat?

– Da – odgovori Pat suho. – To je njen brat. Krasan primjerak, zar ne? – podsmjehne se a onda se smrkne sjetivši se s kakvom je tragedijom suočen.

– Jesi li ti otvorio stražnja vrata, Jim?

– Ne. Ubojica ih je ostavio otvorenima – odgovori Kingdom suho – Nije ih imao vremena zatvoriti za sobom.

– Evo ti odgovora, Egan.

– Odgovora na što? – upita Hassard oštro.

– Stražnja vrata i vrata u blagovaonicu u ravnoj su liniji s mjestom gdje je tvoja sestra stajala u trenutku kada je pucala – objasni Frost strpljivim glasom. – Ako je stajao tamo gdje nam je Jim pokazao i ako ga je promašila, metak je izletio kroz otvorena vrata van.

– Vjerojatno – složi se Hassard podrugljivim glasom. – Preostaje nam samo da uzmemo svjetiljke i

u preriji potražimo metak. Šerife, tvoj zakon je čisto ruglo!

— Ozljeda na Jimovoj glavi je stvarnost — upozori ga Frost gubeći strpljenje.

— Zadala mu je Melanie, pokušavajući se obraniti!

Kingdom se polako nagne naprijed a njegove se oči zapilje u Hassarda. Pat se brzo umiješa:

— Budi ljubazniji prema njemu, Egan. Vi ste gotovo rodaci. Jim je Dougov brat.

Hassard ga je zaprepašteno gledao.

— Njegov brat? Da, slični na njega — Hassard te riječi nije izgovorio, ispljunuo ih je, kao da izgovara prokletstvo. — Znači, pomislio je da može zauzeti bratovo mjesto?

— Dosta! Više ne želim čuti ni riječi, Egan?

— Zaista? A što će biti s njim? Slobodan je, zar ne?

— Prenocit će kod mene — mirno će šerif — a sutra ću pokrenuti istragu. Odgovara ti?

— Nadam se da ćeš noćas dobro zaključati prozore i vrata.

Okrenuo se i pošao natrag u blagovaonicu gdje je ležalo tijelo nesretne žene. Pat i Kingdom izašli su na ulicu.

— Pohranit ću ove revolvare prijeko, u zatvoru, a onda ćemo pokušati spavati — reče Pat umorno. — Zao mi je zbog svega ovoga, Jim. Nadam se da to nije pokvarilo tvoje planove.

— Ne.

VI

Stojeći pred pansionom svoje pokojne sestre, oslonjen na gredu za vezanje konja, žvačući ugaslu cigaru, Egan Hassard nije osjećao toplinu popodnevna sunca. Žalio je za sestrom i taj ga je osjećaj mučio.

Okrene se na peti i pođe ravno

prema salunu. Sat kasnije još je uvijek bio tamo napola pijan ali bistra uma. Misli su mu bile usredotočene na čovjeka koji je ubio njegovu sestru... i ostao slobodan.

Strpljivo i uporno promatrao je sve prisutne a onda se njegov pogled zaustavi na maloj grupi kartaša koji su igrali za stolom u uglu dvorane. Jedan od njih bio je George Taine, nizak žestok momak zle čudi, alkoholičar, uvijek prljav i neobrijan. Nekad je vodio dobro prijevozno poduzeće ali je sve propio i izgubio na kocki. Ipak, u salunu je bio još na nekoj cijeni, vjerovao je Hassard, barem među sebi sličnima.

Taj mu je čovjek bio potreban.

Noseći svoju praznu čašu Hassard mu pride i potapša ga po ramenu a drugom rukom posegne za Taineovom bocom.

— Kako si, George?

— Makni svoje proklete prste od moje boce — procijedi Taine ističući svaku pojedinu riječ. Tako je udario šakom o stol upravo između Hassardove ruke i boce da je ovaj psujući povukao prste iako je očekivao upravo takvu reakciju.

— Nitko ne smije dirnuti moju bocu... — procijedi Taine.

— Dobro, George, dobro — meko će Hassard. — Oprosti.

Bio je zadovoljan. Taine mu je trebao upravo ovakav.

— Nisam te namjeravao uvrijediti, nikako — reče Hassard polako, zagleda se Taineu u oči i iznenada usklikne. — Čovječe, hoćeš li popiti čašicu? — privukao je Taineovu čašu, mirno dohvatio bocu i natočio mu a onda ulio i sebi. — Ja častim, momče, reče velikodušno.

— Hvala — odgovori Taine dostojanstveno.

Ispili su polako u tišini. Ostali gosti tiho su se smijali.

— Čuo sam što se dogodilo tvojoj

sestri, Egan – promumljao je Taine. – Gadna stvar. Zaista gadna. Žao mi je.

– Hvala, George. – odgovori Hassard ozbiljno. Sat ranije udario bi Tainea zato što se usudio spomenuti njegovu sestru u krčmi. Sada je to bila samo karika u njegovu planu. Uzdahnuvši zapita:

– Znaš li kako je umrla, George?

– Nec...

Hassard je ispričao vlastitu verziju prema kojoj je Kingdom ubojica. Zainteresirali su se i ostali i prišli im.

– Znači, momak koji ju je ustrijelio, još je na slobodi? – zapita Taine pijanom ozbiljnošću. Kada je Hassard to potvrdio, George sažalno zavrti glavom.

– Nije li to svinjarija? Kakav je ovo grad kada se tako nešto može dopustiti?

– Zakon kaže da nije kriv – reče Hassard žalosno. – Čovjek ne može protiv zakona, George... Kada zakon nešto kaže bespomoćni smo...

– Do vraga i zakon! – usklikne pijanac. – Kada su dopustili nešto takvo...

Kuj željezo dok je vruće, pomisli Hassard i reče tužnim glasom:

– Imala je zlatno srce, moja Melanie... koliko puta je nahranila momke kada su se našli u zatvoru jer su malo više popili? I vi ste, prijatelji, to osjetili, zar ne?

– Istina je – reče neka protuha.

– Da, činila je to – reče barmen Ab nemarno brišući tezgju prljavom krpom – sve do trenutka kada joj je Egan zabranio.

– Da, jesam! – reče Hassard oštro. – Zar je dostojno mlade žene da se bavi pijanim muškarcima?

– Nije dostojno to da o ženi, o svojoj vlastitoj sestri koja je uz to i

mrtva govoriš ovdje, u salunu – upozori Ab mirnim glasom kojim je ipak dao na znanje da se ovakav razgovor ne može nastaviti.

– Prokletstvo, Egan, svi smo mi voljeli Melanie...

– A tek ja, George? – podsjeti ga Hassard i onda bespomoćno raskrili ruke. – Ali, što možemo? On je nevin pred zakonom. Pola tuceta »uglednih«
građana odlučilo je tako jutros, na istrazi...

– Samo nam ga ti pokaži.

– Ti reci što treba činiti, Egan – zarežao je Taine.

– Dobavite uže – nasmiješi se Hassard. – Onda ću vam reći.

VII

– To je sramota, Pat – reče njegova supruga perući tanjure nakon ručka uz nešto više buke no obično. – Kako možeš dopustiti Jimu da nas tako brzo napusti?

Pat je izvukao lulu iz usta i slegnuo ramenima:

– Zapitaj Egana Hassarda, draga. Vjeruje da je odluka porote namještena... on Jimu radi o glavi.

Lula se ugasila pa je ljutito istrese u veliku porcelansku šalicu. Primirivši se, nasmijao se i zagledao u talog u kojem se razilazio pepeo kao da iz njega može nešto saznati. Onda polako podigne glavu:

– Morat ćeš iz grada, Jim.

Kingdom odgurne prazan tanjur i ustane:

– Otići ću, čim se smrkne.

– Ne, nećeš! Sjedni! Nikog ne izbacujem iz kuće ako sam ga pozvao da prespava.

– To mora biti noćas, Pat – reče Kingdom ozbiljno. – Hassarda neće ništa zaustaviti. Ako treba, spalit će ti kuću da bi me se dočepao. Već si ionako imao zbog mene dovoljno neprilika. Otići ću

toliko daleko od Boundaryja da me nikad neće pronaći.

– Ne, Jim. Hassard još neće napasti noćas.

Umjesto odgovora visok kuhinjski prozor rasprsnu se u krhotine a težak kamen zatutnja po drvenu podu. Frost se baci prema vratima i rastvori ih. Nikog više nije bilo na vidiku. Polako i zamišljeno šerif se vrati.

Kingdom ga je trenutak promatrao i onda mirno reče:

– Jesi li se sada uvjerio? Već je počelo. Bio to Hassard ili netko drugi, moram krenuti.

Prije no što je Frost odgovorio, netko je oštro zakucio na stražnja vrata. Šerif ih oprezno otškrine a onda sasvim otvori da bi propustio svog pomoćnika, mršavog Buda Casementa.

– Hassard! – progovori čovjek bez pozdrava. – Suviše je brbljao u Abovu salunu i sada su sve one skitnice spremne na linč. Ne možemo ih zaustaviti, Pat. Vjerujem da su tako raspaljeni da bi i nas objesili. Jedino što možemo jest da njega – palcem je pokazao Kingdoma – izvučemo iz grada.

Pat je žalosno pogledao prijatelja.

– Eto ti, Jim. Sad si u kaši.

– I ti također. – Zamijeti Kingdom smrknuto. – Kako da dođem do konja? Ja ne smijem onamo.

– Sredit ćemo to – reče Pat. – Ti se brzo spremi. Ja ću u ured, po tvoj revolver, Bud u staju da ti osedla konja pa ćemo se sva trojica ondje naći.

Nekoliko minuta poslije Pat je već stajao pod nadstrešnicom javne staje i uzbuđeno mahao Kingdomu koji je brzim koracima grabio niz cestu, opterećen svojom prtljagom. Prešavši cestu, potrčao je a onda s vrata netko povika i odjeknu pucanj. Olovo je zaparalo

zemlju među Kingdomovim nogama i osulo mu čizme prašinom.

Gorostas je jurnuo iz staje i našao se iza nje, na mjestu gdje je Bud pridržavao njegova konja. Kingdom mu hitro prebaci sedlo i zategnu kolane. Tovarnog će konja morati ostaviti... Sprijeda je odjeknuo hitac Patove puške a onda šerif dotrča i zapovjedi Casementu da zauzme njegovo mjesto. Pomoćnik je požurio prema ulici a Frost izvuče iza pojasa velik revolver.

– Ne možeš ulicom, Jim. No, i oni očekuju da ćeš poći ravno u preriju pa će te pokušati zaobići – stegne mu ruku. – Moja vlast pre staje kod posljednjih kuća, Jim. Tamo vani Hassard te može ubiti a da ne prekrši nikakav zakon. Bit će to slobodan lov. Zato jaši kao sam vrag... i sretno!

Kingdom je podigao ruku u znak pozdrava i lako podbo konja. Životinja je odmah reagirala na dodir i krenula prema stražnjim dvorišnim vratima. Kingdom izvede konja u otvorenu preriju i potjera u lagani galop.

Nastavio je tako oko dva kilometra i onda se zaustavio na jednoj uzvisini da bi promotrio svoj trag. Pri slaboj svjetlosti ipak je mogao zamijetiti oblak prašine već prilično odmakao od grada u njegovu smjeru. Znači, znali su u kojem je smjeru pobjegao.

Promijenio je smjer i krenuo go voto pod pravim kutem u odnosu na dosadašnje kretanje pa ipak ih nije mogao zavarati. Prerija je bila i suviše otvorena, valovita ali i suviše blaga da bi jahača skrila pred očima njegovih progonitelja. Nakon gotovo kilometar jahanja zamijeti da su oni iza njega skrenuli i polako mu sijeku put. Promijenivši pravac učinio je upravo ono što je gonilocima odgovaralo – omogućio im je da smanje razmak. Preo-

stala mu je jedina nada – da bude brži ili ustrajniji od njih.

Nastavio je suzdržanim galopom udaljujući se u ravnoj liniji od gonilaca preko prerije obrasle visokom travom. Konj je bio zaista snažna i izdržljiva životinja koja se još nije pravo ni zagrijala. Kingdom je pazio da ga ne zamori.

Kilometri su prolazili a priroda se nije mijenjala. Onda zamijeti da je trava rjeđa, da se pojavljuju ogoljela mjesta i oštro bilje. Kingdom je znao što to znači, približavao se području obraslom grmljem i težem za kretanje. Brzo je skrenuo konja. Gonioci su sigurno dobro poznavali ovaj kraj a bilo ih je dovoljno da ga opkole i uhvate kada uspori kretanje.

Ni izlazak u preriju nije ga mogao spasiti. Skretanjem je opet dopustio goniocima da mu se još više približe pa sada potjera životinju ne štedeći je. No, bilo je prekasno. Čuo je uzvike, pucanje i onda, odjednom, konj izmijeni korak. Pogoden je, pomisli Kingdom gotovo očajno. No konj nije pao već se kretao sve polaganije i polaganije, šepajući i posrćući.

Ipak, životinja se održala na nogama. Neko se vrijeme razmak od gonilaca čak i povećavao da bi se onda toliko smanjio da su se mogli čuti povici. Kingdom je dojahao do vrha blage uzvisine da bi se, trenutak zatim, počeo spuštati u udolinu, rijetko obraslu drvećem.

Druga je strana udoline bila mnogo strmija a završavala je na rubu pravog, jakog gustiša. Kingdom odlučio tamo potražiti zaklon čak i u slučaju da mora napustiti konja koji ionako ne bi mogao još dugo izdržati. Kada se našao na pola puta do vrha uspona, na drugoj su se strani pojavili gonioci brzo se spuštajući nizbrdicom. Sada su ga imali na otvorenom i

već je prvi metak smrtonosno pogodio konja. Kingdom je brzo izvuкао noge iz stremena i u zadnji trenutak skočio s konja. Životinja se svalila na bok trzajući nogama.

Grabeći rukama i nogama meku zemlju, Kingdom se bacio prema rubu grmlja. Jedino je tamo mogao potražiti zaklon. Još dva metra, jedan...

Iz grmlja, gotovo u lice, grunula je puška. U polutami sumraka bljesak iz cijevi zaslijepio je Kingdoma. BjeGUNac se zgrčio i ukočio pomislivši u panici da je neko od njegovih progonitelja uspio zaobići udolinu i dočekati ga s lica. A onda se začu glas skrivenog strijelca:

– Brzo, naprijed, prokleta budalo!

Kingdom se bacio naprijed i u dva-tri skoka našao se iza niskog grmlja. Ugledao je nepoznatog strijelca koji je ležao iza korijenja obojenog stabla i mirno gađao u udolinu. Metak za metkom slao je prema skupini jahača koja se upravo spustila niz nizbrdicu. Jedan od konja svalio se na bok udarajući nogama po zraku. Jahači su se neodlučno vrtjeli u krugu da bi nakon još jednog pucnja počeli uzmicati.

Čovjek bez konja potrčao je za ostalima, a onda mu je jedan od jahača pružio ruku i povukao ga k sebi u sedlo. Još se jedan od gonilaca odvojio od ostalih. Gledao je gore, prema grmlju u kojem je nestao Kingdom a životinja je pod njim nervozno poskakivala. Končno se okrenuo i odjahao za ostalima. Svjetlost je bila i suviše slaba da bi mu Kingdom mogao vidjeti lice ali je znao da to može biti samo Hassard.

Strijelac je polako ustao gledajući za jahačima. I Kingdom se uspravio i polako gurnuo revolver natrag, za pojas. Kada je progo-

vorio, sâm se začudio oporosti svog glasa:

– Čini se da bih se morao zahvaliti.

Neznanac ga je pozorno promotrio:

– Bolje ne, ako to činiš na ovakav način.

Na Kingdomovu licu mora da se primjećivao umor i napetost posljednjih sati jer nepoznati strijelac doda pomirljivo:

– Jesu li te gonili zbog ucjene?

– Zapitaj mog konja – odbrusi Kingdom osjećajući kako ga svladava nestrljenje i ljutnja.

– Nisi baš pristojan.

– Gdje se nalazimo?

Čovjek ga oštro pogleda. Bio je to visok, vitak i žilav muškarac, srednjih godina, procijeni Kingdom. Lice mu je bilo izabrano i vrlo tamno od utjecaja sunca i vjetera. Velik, nepodrezan brk sakrivao je usta.

– Zar ne znaš? – zapita stranac polako. Kada je Kingdom odmahnuo glavom, puška koja je kao slučajno bila usmjerena u njegov trbuh opustila se i cijev je sada gledala prema zemlji. – Nisi znao da je to Inchamova dolina?

– Zar bih to morao znati?

– Pa... pretpostavljao sam videći potjeru za tvojim leđima. – čovjek je malo šutio ali kako Kingdom nije progovorio, nastavi: – Zovem se Teal.

Kingdom kimnu ali ne reče svog imena. Teal se nasmijao.

– Možda imaš pravo – reče. – Dodi. Razgovarat ćeš s Inchamom.

– Tko je taj Incham?

Teal je već bio pošao ali sada se opet zaustavi i okrene Kingdomu:

– Tvrdiš da nikad nisi čuo za Inchama?

Kingdom je samo odmahnuo glavom.

– No, to će zaista biti zanimljivo.

VIII

Kingdom je skinuo sedlo i uzdu sa mrtvog konja i vratio se do mjesta gdje ga je čekao Teal.

– Pripazi gdje gaziš – upozorio ga Teal vodeći ga uskom, krivudavom stazom između oštrog džbunja. Mora da ga je vodio isključivo nagon jer je već bilo gotovo sasvim mračno. Teal se ipak kretao brzo i sigurno otvarajući ponegdje put kundakom svog karabina. Kingdom se probijao za njim posrćući, znojeći se pod teretom sedla i torbi šiban granama koje su se zatvarale iza njegova prethodnika.

Područje grmlja završilo se jednako tako neočekivano i potpuno, kao što je i započelo. Iznenada su izašli na otvoreno, gazeći meku travu a tu i tamo nazirale su se male skupine stabala. Put se spuštao prema malenoj, odužoj dolini koja je bila obrasla gustom šumom. Negdje dolje srebrnasto je bljesnula voda pružajući objašnjenje za sve ovo neočekivano bogato zelenilo. U ovom dijelu Teksasa čovjek to zaista ne bi očekivao.

Kingdom je zastao. Koliko se još moglo suditi pri škrtoj svjetlosti, činilo se da malena, vodom bogata dolina sliči na lijevak blagih stranica a gore, pri rubu, bila je svuda naokolo obrasla gustim, bodljikavim, vjerojatno neprohodnim grmljem. Najbolja prirodna obrana koju je Kingdom ikad vidio. Okrenuvši se zamijeti da ga Teal upitno promatra.

– Zanimljivo, zar ne? I ja sam ostao zapanjen kada sam prvi put došao ovamo.

Kingdom ga je i dalje slijedio. A kada su sišli na ravni teren, između gustih stabala, zamijeti tamnije obrise građevina. Kada su im se približili krivudavom stazom, Kingdom otkrije da se radi o obič-

nim barakama, nemarno porazba-
canim tamo gdje se za njih našlo
mjesto. Iza prozora prekrivenih
nauljenim papirom, titrala su
slaba svjetla.

Kada su prišli najbližoj baraci,
vrata su se otvorila i pred njih je
izašao jedan čovjek.

– Jesi li ti, Lampasase? Tko je to
s tobom?

– Ja sam. Potjera je gonila ovog
momka...

– Čuo sam pucnjavu. Mislio
sam da vježbaš...

Svjetlo koje je dolazilo kroz ot-
vorena vrata otkrivalo je mladog
čovjeka malena rasta skladna, izra-
zito lijepog lica. Njegov nemiran
pogled nije pokazivao neprija-
teljstvo već samo nezasitnu radoz-
nalost. Negdje i ne tako davno,
pomislio je Kingdom, vidio sam taj
isti pogled...

– Zovem se Tory Stark – reče
mladić tonom koji je trebao nagla-
siti da njegovo ime nešto znači.
Kingdomu je bilo nepoznato ali
mu je zato više govorio težak revol-
ver koji je visio vrlo duboko o lije-
vom boku.

– Zdravo – promrmlja King-
dom.

– Čovjek škrt na riječima... to
mi se sviđa – Tory se nasmijao. –
Nisam li te već negdje vidio, prijate-
lju?

Kingdom je slegnuo ramenima.
Ne tako davno čuo je slično pitanje
ali se nije mogao sjetiti od koga.
Tada mu svane – slično mu je pita-
nje postavio i mladi razbojnik koji
je zaustavio poštansku kočiju. Pa i
oči... crte lica i sve ostalo kod To-
ryja tako je podsjećalo na poginu-
log.

No, nije imao vremena o tome
dublje razmišljati jer Tory odmah
zapita:

– Vodiš ga Inchamu?

Lampasas potvrdno kimnu.

– Idem i ja – ponudi se Tory. –
Htio bih se malo zabaviti.

Lampasas krene dalje a Tory
pođe iza Kingdoma uskim putelj-
kom sve do posljednje kolibe, go-
tovo sakrivene iza gusto drveća.

Pokucao je.

– Tko je?

– Lampasas.

– Udi – reče iznutra glas u ko-
jem se jasno osjećala dosada.

Jedan za drugim ušli su u kuću.
Čovjek je bio u košulji, zavrnutih
rukava, okrenut leđima. Brijao se
pred ogledalom koje je stajalo na
dva klina, zabijena u drvenu sti-
jenu. Ne okrećući se reče:

– Zatvori vrata. Kakva je to bila
pucnjava?

– Gomila nekih tipova gonila je
ovog momka. Otjerao sam ih i do-
veo momka ovamo.

Ne žureći, Incham dovrši brija-
nje. Tek se tada okrenuo i odmjerio
Kingdoma od pete do glave. – Iz-
gledaš velik i snažan – zamijeti. –
Zašto si morao bježati?

– Tko kaže da sam morao bje-
žati?

Incham uzdahne i slegne rame-
nima.

– Zar bi se inače nalazio ovdje?
– zapita. – Gonili su te. Tko i
zbog čega?

Kingdom nije odgovorio. Incham
odbaci ručnik i s naslona stolice
uzme kaput. Navukavši ga zajašio
je stolicu naopako i podbočio se
rukama o naslon.

– Tako nećeš daleko – upozori
blagim glasom. – Ne moramo biti
ljubazni prema tebi, prijatelju. Na-
protiv, možemo biti vrlo neugodni.

Kingdomove oči malo su se stis-
nule a koža se zategla preko viso-
kih jagodica:

– Mislim da ne možeš – reče
bezličnim glasom.

Incham ga je pažljivije pogledao
a jedna se obrva malo nadigla kao

da nije bio navikao na takav otpor.

— Do vraga, možda imaš pravo — zamijeti i izvuče odnekud dugu cigaru — ali, moraš shvatiti i naš položaj. Istina, bježao si pred potjerom... ali tko mi jamči da možda nisi šerif koji je sve to lijepo organizirao da bi bio primljen u moju četu i zatim je razjurio.

— Gomila iz Boundaryja me je namjeravala linčovati — reče Kingdom. — Eto, zato sam ovdje. To je sve.

— Ne baš sve... zbog čega?

— Vjeruju da sam umorio jednu ženu.

Incham je počeo tražiti po džepovima:

— Prokletstvo! Hoćeš li mi dati jednu šibicu, Tory? — zamišljeno se zagledao u glavicu ponudene šibice i zapitao Kingdoma — a ti je nisi ubio?

— Ne.

Incham ga je dugo odmjeravao a onda zapali šibicu i približi je cigari.

— Vjerujem ti. Kako se zoveš?

— Kingdom.

Iza njega, Lampasas je tiho zazviždao a Tory razdragano reče:

— Ha! Znao sam da si mi odnekud poznat! Vidio sam te u Dallasu... više puta.

Kingdom se začudi ali odmah zatim shvati. Ovi su ljudi vjerovali da je on Doug Kingdom.

Već je namjeravao da ih na svoj otvoren i grub način ispravi kada mu padnu na um dvije činjenice. Prvo, da će možda nakon toga biti otjeran u pustinju bez konja, a drugo da se nije dobro poigravati živcima progonjenih desperadosa. Bude li im i malo sumnjiv, pokušat će ga ubiti ili barem okružiti takvom paskom koja bi mogla biti vrlo neugodna za njegove daljnje planove, a novu ulogu neće biti

teško odigrati. Nije postojala ni najmanja mogućnost da ovi ljudi shvate svoju zabludu.

Incham svojim ravnodušnim glasom zapita:

— Doug Kingdom? Dobro nam došao. Pretpostavljam da si tragao za nama da nam se pridружиš.

— Cuo sam za ovo mjesto — lagao je Kingdom — ali nisam znao gdje je zapravo...

— Namjeravao si nam se pridružiti ili ćeš i dalje sam?

Bio je to u stvari poziv i Kingdom ga prihvati:

— Dosta mi je da nastupam sam. Ovo mjesto mi se sviđa.

— Dobro. Navrati ujutro. Želio bih s tobom razgovarati i objasniti neke stvari koje su važne za međusobno razumijevanje... Možeš ostati s Lampasasom. Vjerujem da neće imati ništa protiv druženja sa samotnikom kakav je i sam.

— To sam i ja namjeravao predložiti — reče Lampasas otežući na svoj teksački način.

— Sreća za tebe da Lampasas voli lunjati uokolo — nasmiješi se Incham Kingdomu. — Jesi li što god ostavio prilikom svog naglog odlaska? Konja? Prtljag? Možemo ti to dopremiti.

— Sve što imam nalazi se na mojim plećima — uzvratilo Kingdom — izuzev tovarnog konja koji je ostao u javnoj staji.

Incham kimne:

— Dobro, sutra ću poslati čovjeka... a sada predlažem da prigledamo, gospodo.

Iako ljubazan, glas je u sebi sadržavao nezamjenljivu notu konačnosti. Trojica muškaraca šutke su napustila baraku.

Stigavši do Lampasasove barake oprostili su se od Toryja. Ušavši, Teksasanin pripali nekoliko lojanica. Nesigurno, slabo svjetlo otkrilo je njegov ležaj koji se sastojao

od hrpe granja preko koje je bilo prebačeno nekoliko pokrivača.

Kingdom rasprostire svoju čebad na tlu razmišljajući pritom o mogućnosti da netko od bande otprije poznaje Douga. Doduše, i onaj Lute ga je poznavao pa je ipak dopustio da ga sličnost s svim zava.

Kingdom se zavalio na svoj ležaj kada netko polako otvori vrata i oklijevajući zastane na pragu.

– Što hoćeš? – zapita Lampasas hladno.

– Samo svijeću. Htio bih posuditi svijeću – reče jedan poznat glas.

Okrenuvši se naglo poput tigra, Kingdom se baci prema pridošlici. Mladi je čovjek užasnuto kriknuo ali ga tada dohvati Kingdomova šaka – samo jednom i on se okrene oko sebe i licem udari o stijenu. Polako je kliznuo na tlo i ostao nepomično ležati.

Kingdom se okrene prema Lampasasu koji ga je mirno promatrao.

– Ni meni se nije svidio – zamijeti Teksašanin. – Ali zbog čega si ga udeseio?

Kingdom slegnu ramenima i odbrusi:

– Pitaj ga sam.

– Bit će najbolje da pođem po Inchama – reče Lampasas polako izgovarajući slogove.

– Dobro – pristane Kingdom. Nije obraćao pažnju na čovjeka koji je izašao već je, jedva suzdržavajući bijes, promatrao onesviještenog pridošlicu. Bio je to Loomis, mali skitnica i ubojica...

Incham ude praćen Lampasasom a iza njih se pojavio i Tory, naslonivši se na dovratak. Smiješio se.

Incham se zagleda u onesviještena čovjeka a zatim, nepokolebivo mirno, gotovo pospano, zapita Kingdoma:

– Razlog?

– Postoji. Htjeli su me linčovati zbog onoga što je ovaj ovdje učinio.

– Ubojica žene? – zapita Incham napustivši načas svoju pozu nepokolebljiva mira.

Kingdom potvrdi kimanjem glave.

– Tako dakle – Incham je protirijao bradu i zagledao se u Loomisa. Prignuo se i dvaput ga oštro ošamario. Loomis je zastenjao i podigao ruke da se obrani. Incham ga opet udari.

– Na noge – reče Incham. – Znači, ubio si jednu ženu.

– Čekajte... – pokuša Loomis iskrivljena lica.

– Ubio si je – nastavi Incham tiho i sasvim blago. – Pod mojom si zaštitom iako bi bilo bolje da te prepustim Kingdomu – reče Incham. – Ali, sutra odlazi! Ne podnosim one koji ubijaju čak i žene.

Loomis ih je promatrao, malen i izgubljen, činilo se da će se sav uvući u sebe. Čak ga je i Kingdom u tom trenu požalio. Posrćući i polako poput vrlo starog čovjeka, Loomis se okrenuo i izišao iz barake.

Incham se okrenu Kingdomu i reče glasom u kojem se osjećala isprika:

– Dojahao je jutros i izjavio da nam se želi pridružiti. Ismijao sam ga a onda se sav prepao i izmucao neku priču. Kako je orobio trgovinu i ubio vlasnika... Rekao sam mu da može ostati, smilio mi se.

– Orobio je pansion – reče Kingdom – i ubio djevojku koja ga je vodila.

– Hrabar čin – reče Incham suho. – Kako si ti umiješan u tu stvar?

– Poznavao sam je – odgovori Kingdom oprezno – pa sam se našao tamo baš kada je ovaj upao. Djevojka je izvukla revolver pa ju je ubio. Kada sam se bacio na njega, uspio me je oboriti udarcem

i pobjeći. Pokupio sam njen revolver iz kojeg je bio ispaljen jedan metak pa je njen brat povjerovao da sam ja ubojica.

Incham je zamišljeno kimnuo:

– Tako je... sjećam se da sam čuo kako posjećuješ neku djevojku u Boundaryju. Čak da si se njome i oženio.

– To su samo govorkanja.

– Obični tračevi – kimnu Incham. Blijedo se nasmiješio i potapšao Kingdoma koji je ostao zaprepašten tim znakom srdačnosti od tog zatvorenog i hladnog čovjeka.

– Razgovarat ćemo ujutro.

Incham je nestao u tami. Tory smiješeci se kimnu Kingdomu i Lampasasu i također ode. Gledajući za njima, Kingdom je razmišljao o Inchamu. Čovjek je bio malena rasta i nježne građe a kretao se i nastupao sa sigurnošću i odlučnošću diva i vladara. Malokad je Kingdom olako i na brzinu donosio sud o ljudima. Pa ipak, već sada mu se činilo da mu se Incham dopao.

Bilo je jutro i Tory Stark, još snen, spremio je doručak pržeći slaninu na otvorenom plamenu. Zasukanih rukava okretao je komadić naboden na dugu viljušku kada netko pokuca na vrata.

– Otvoreno je – progunda. Nije mu palo na pamet da se uspravi već je i dalje, čučeci pored otvorena ognjišta, pržio slaninu. Jutrom Tory nikad nije bio dobre volje a pogotovo ako je veče prije toga zaspao nakon oštrog pijanke.

Raspoloženje se nije popravilo kada je na vratima ugledao Loomisa. Skitnica je u rukama vrtio krajeve dugih uzda osedlana konja koji je strpljivo stajao pred kolibom.

– Što hoćeš?

– Razgovarati – promrmlja Loomis gotovo nerazumljivim glasom.

Čeljust mu je bila crvena i otekla. Tory izvuče slaninu iz vatre i istrese je na limeni tanjur.

– Što je to s tvojim licem? – zapita.

Loomis objasni nadopunjavajući svaku rečenicu psovkama. Tory se samo nasmijao.

– O čemu si zapravo htio govoriti? – zanimalo ga je. – To si mi htio ispričati?

– Ne. Odlazim jer Incham tako hoće. Prije no što odjašem, želio sam saznati da li ti je stalo da znaš tko ti je ubio brata.

Loomis se trgnuo kada se Tory naglo uspravio i ispruživši ruku koja je počela podrhtavati, pograbbio ga je za košulju.

– Ti to znaš?

– Naravno da znam! Zar nisam bio u kočiji koja je dovezla tijelo tvog brata? Pusti me, prokletstvo!

Tory je polako otvorio šaku i ruka je pala niz tijelo.

– Sjećam te se – promrmlja. – Bio si u onoj kočiji. Ti, Francuz, žena i vozar... Koji od vas je to učinio?

– Nitko od nas. Kriv je četvrti putnik – Loomis se nasmiješi i polako izusti – Kingdom.

Tory se trgne a onda se tiho nasije:

– Ne vrijedi ti, momče. Kingdom nije došao kočijom. Zamislio si da ga ja ubijem za tebe?

– Prokletstvo, bio je on u kočiji. Naravno da je bio. Tvoj je brat izvršio prepad na kočiju i Kingdom ga je ustrijelio s leđa.

Tory se namrštio sjetivši se da je i sam zamijetio da je jedan putnik divovska rasta prvi napustio kočiju. Pri onoj slabojoj svjetlosti nije

mogao biti siguran. Oštro se zagleda u Loomisa:

- Lažeš. Moj je brat slomio vrat.
- Zato što je Kingdom ubio konja pod njim pa je pao i ubio se.
- Dokaži - procijedio je Tory.
- Zapitaj ga! Hajde, pitaj ga!

Tory je zabacio glavu i počeo se smijati, glasno i zvonko da je odjekivalo zaspalom dolinom.

- On će to, naravno, priznati - podrugnuo se.

- Zašto ne? - zapita Loomis užurbano. - Dovoljno je lud da govori istinu.

Tory se uozbiljio i zagledao u sugovornika:

- Čovjek koji puca drugome u leđa ne može se smatrati najhrabrijim. Zašto da potvrdi nešto što će ga stajati života?

- Idi do vraga - zareži Loomis zaboravivši svaki oprez. - Rekao sam ti što znam i ne tiče me se što ćeš poduzeti!

Okrenuo se, uzjašio i divljim trzajem okrenuo konja ali je tada Tory ispružio ruku i šćepao uzde:

- Čekaj - promrmljao je žmirajući jer mu je sunce zabljesnulo oči. - Možda to što kažeš i nije izmišljeno. Možda... pitat ću ga. Ako on ustvrdi da lažeš, pronaći ću te pa ma gdje se skrio i ubiti te. Jasno? A sada se gubi odavde.

Tory sa zadovoljstvom opazi kako se izraz neskrivena straha širi licem malog lupeža i kako je hitro okrenuo konja i potjerao ga stazom. Polako se okrenu i uđe u brvnaru. Naslonivši se na stol buljio je u tanjur sa doručkom a da ga zapravo i nije vidio. Iznenadnim, divljim pokretom zbaci sve sa stola i pođe do jedine stolice preko čijeg je naslona bio prebačen njegov kaput, šešir i pojas s revolverom. Nabio je šešir na čelo i sigurnim uvježbanim pokretima pri-

pasao oružje. Izašao je i krenuo prema Lampasasovoj kolibi.

IX

Lute Danning se lijeno osloni na stijenu brvnare osjećajući kako ga jutarnje sunce ugodno grije sve toplijim zracima. Pred njim na klupi sjedio je Incham i oni su zapravo nastavljali jučerašnji razgovor. Satima su raspravljali o vojnoj taktici pa se pokazalo da je Inchamu dobro poznata a knjige u njegovoj brvnari pokazivale su da mnogo čita.

- Rođen sam u Virginiji - rekao je u jednom trenutku. - Poslom sam došao u Richmond i ostao u njemu kada je armija Sjevera opkolila grad. Kada je Richmond pao, vratio sam se kući i... žena i kći bile su ubijene. - Glas mu nije zadrhtao ali pogled koji je uperio u Lutea bio je tako strašan da je ovaj protrnuo. Nakon kratke šutnje Incham nastavi kao da ništa nije bilo - Nekoliko dezertera iz vojske sjevernjaka, pretpostavljam. Na zgarištu sam pronašao jednu kapu i pušku koje to dokazuju. Krivce nisam uspio uhvatiti. Skupio sam onda bandu propalica i počeo napadati gradove na Sjeveru.

Incham je načas izgubio inače nepokolebljivu hladnokrvnost i uskliknuo:

- Stostruko sam osvetio svoju obitelj i dom. Ipak... sada znam da to nije bio pravi način. Ne, nije bio... a poslije rata sve je bilo prekasno...

Uzdahnuo je i slegnuo ramenima pričajući dalje:

- Kada je proglašena amnestija, nagovorio sam svoje ljude na predaju. Pošli smo do jednog saveznog šerifa ali tada su neki pijani

vojnici počeli pucati po nama. Bili smo desetkovani... Samo je Tory Stark ostao uz mene od cijele te grupe. Umorilo nas je bježanje pred vojnim potjerama pa smo pošli na Zapad. Gle... dolazi momak o kojem sam ti jutros htio pričati!

Lute okrenu glavu i pogleda niz put.

Kingdom! Opet Kingdom! Lute ga je promatrao, ukočen od zaprepaštenja.

— Kada si jučer otišao na spavanje — objašnjavao je Incham — Lampasas mi je doveo ovog momka. Spasio ga je od potjere koja mu je bila za petama. Otjerao ih je. Ovaj momak tvrdi da nas nije tražio ali ja sam mu predložio da ostane. Hladnokrvan je. Mislim da će ti se svidjeti.

Kingdom je prišao i njegov se pogled samo na tren zadržao na Luteu a onda kimne Inchamu. Ovaj ga srdačno pozdravi, zapita kako je spavao i onda mahnu prema svom sugovorniku predstavljajući:

— Lute Danning... Doug Kingdom.

Kingdom samo kimnu a svježe obrijane, napete crte njegova lica nisu pokazale iznenađenja. Lute je, naprotiv, bio gotovo izbezumljen. Što se to događa? Zar je Kingdom zaista namjeravao preuzeti bratovo mjesto... ali, to nije imalo nikakva smisla. Što je taj čovjek zapravo smjerao?

Kao da ga ništa na svijetu ne može uzbuditi, Kingdom se naslonio na zid, metar od Lutea i počeo motati cigaretu. Lute se nije usudio započeti razgovor. Incham je sklopio oči kao da ga sjaj sunca uspavljuje.

— Nedavno sam bio u Kansas Cityju — reče Kingdom. — Onuda prolazi nova pruga za Denver. Priča se da će se u mjestu zvanom

Abilene izgraditi veliki obori, željezničke stanice, sve potrebno za prihvat stoke koja se otprema na Istok, u Chicago.

— Jesi li vidio željeznicu u Abileneu? — zapita Incham glasom koji je jasno odavao nevjericu.

— Ne. No znam da su izgradili prugu već oko stotinu kilometara zapadno od Kansas Cityja i došli do Topeke, kada sam bio tamo. Do jeseni sigurno će doći i do Abilene.

— Da tjeramo u Kansas? — promrmljao je Incham više za sebe?

— Čuo sam još nešto — doda Kingdom. — Jesse Chisholm koji prevozi teret za vojsku tvrdi da bi stada mogla ići putem koji je otvorio za svoje karavane. Ravno preko indijskog područja sve do Cimarrona.

Incham je razmišljao promatrajući vrh svoje cigare. Onda se nasmije:

— Pala mi je na pamet dobra zamisao.

— Kakva? — upita Lute.

— Nekoliko kilometara od Boundaryja nalazi se ranč starog Frenchyja Santerrea. On ima oko pet tisuća grla u ovom trenutku. Za vrijeme rata doselio je ovamo i uzgojio lijepo stado. Uskoro ih mora nekud odvesti i prodati. Bit će to prvo veliko krdo gonjeno nakon rata — Incham pogleda Kingdoma i nasmiješi se. — Voliš li raditi kao kauboj?

— Zašto pitaš?

— To će biti tvoj prvi zadatak — objasni Incham. — Zaposlit ćeš se kod Santerrea i pratiti ga na tom putovanju. Santerre sada ima dovoljno kauboja ali je pitanje, tko će ga htjeti pratiti na tako dalekom putu. Uzet će te.

— Kakav bi bio moj zadatak?

— Nagovori ga da goni u Ab-

ilene umjesto u Meksiko – nasmi-
jao se Incham. – A kada ode do-
voljno daleko, uzet ćemo mu to
stado i sami ga prodati. Ako se ne
varam, u prvo vrijeme cijene će
biti vrlo visoke.

– Kakva je razlika između Mek-
sika i Teksasa?

– Velika. Santerre je i prije go-
nio goveda u Meksiko i tamo do-
bro poznaju njegov žig. Nemoguće
ga je sasvim izmijeniti. Osim toga,
cijene su u Meksiku mnogo niže,
ne isplati se. Ne, ne možemo u
Meksiko.

Kingdom je šutio. Promatrajući
ga, Lute se opet uznemiri.

– To je zadatak upravo za tebe
– nastavi Incham. – Ti si ovdje
nov, nitko te ne poznaje. A San-
terre i njegovi kauboji imali su pri-
like susresti svakoga od nas. Je-
dino bi tebe prihvatili...

– Ni mene ne poznaju – javi se
Lute.

– Nisi više sposoban za gonje-
nje stada – upozori Incham suho.
– Bio bi im od male pomoći.

Lute se razbjesni iako je znao da
Incham ima pravo.

– Osim toga – nastavi Incham
– prekjučer si se posvadio sa San-
terreovim prebraznikom.

– Ja? Možda onaj Hassard...?

– Da, Hassard – potvrdi In-
cham. – Budi oprezan s tom hu-
ljom. Tako je sumnjičav da ga i vla-
stita žena mrzi.

– To je sve što si mi imao reći?
– zapita Kingdom.

– Da. – Incham se nasmiješ. –
Na Santerreovu ranču ima neko-
liko žena. Pazi da ti ne zavrte gla-
vom, misli na posao. Hassardova
supruga je pravi đavo a Santer-
reova kći... o njoj ništa ne znam.
Tek je stigla s mužem. U istoj kočiji
kojom su dovezli tijelo Toryjeva
brata... sjećaš li se, Lute?

– Cini se da ti o svakome sve
znaš – reče Lute ne bez zavisti.

Incham se nasmiijao i odmahnuo.

– Odavno mi je na oku Santer-
reovo stado. Pripremam se za ovaj
pothvat odavno i želim znati što
više. Ne ispitujem napadno. Pitanje
lijevo, pitanje desno... uskoro znaš
sve što ti je potrebno.

Lute je zabrinuto promatrao
Kingdoma koji je uporno gledao
nekuda u daljinu. Onda, na nje-
govo iznenađenje, veliki čovjek
reče:

– Preuzet ću taj zadatak.

– Dobro. Incham će – Danas se
odmori i sutra kreni na ranč Stag-
horn. Još ćemo razgovarati i ugla-
viti pojedinosti dok...

Stazom je prilazio Tony Stark i
Lute iznenađa predosjeti opasnost.
Maleni je revolveraš očito bio u
pogibeljnu raspoloženju iako je
zadržao nepokolebljiv mir i samo-
pouzdanje. Ne osvrnuvši se na Lu-
tea i Inchama stao je pred King-
doma.

– Jesi li ti ustrijelio čovjeka čije
je tijelo prekjučer dopremljeno ko-
čijom, Kingdom?

Kingdom je mirno izdržao po-
gled:

– Što ako jesam?

– Bio je to moj brat... – nitko
se nije micao ni govorio sve dok
Torry opet ne nastavi tihim, prijete-
ćim glasom: – Zapitao sam te ne-
što, Kingdom.

– Ako netko puca u mene –
reče gorostas mirno – ja uzvra-
ćam. Pokušao nas je opljačkati. Ris-
kirao je i izgubio.

– Život! – uskliknu Torry.

– Stavio ga je na kočku. I izgu-
bio. Tako se moralo dogoditi.

– Pucao si u njega... s leđa?

Kingdom nije odmah odgovorio.
Zamišljeno se zagledao u zemlju a
onda u Torryja pa zapita:

– Loomis ti je to rekao?

– Pucao si mu u leđa? – kriknu Torry divlje.

– Pucao sam u njega a pogodio konja.

Torry ga je promatrao bljeda lica, tresući glavom, kao da ne može razumjeti Kingdomovu hladnokrvnost sada, u trenutku kada je trebao umrijeti.

– Pucao je u mene – nadoda Kingdom. – Kada je počeo bježati, uspio sam pogoditi konja.

Torry se trgnuo iz svoje ukočenosti i povukavši se za korak zapita glasom koji je lako podrhtavao:

– Prihvaćaš li izazov?

– Ne.

– Dakle, to me ne iznenađuje. – reče revolveraš s mnogo poruge i zlobe u glasu. – Tako hrabar nisi...

– Ne budi glup, Tory – reče Incham zijevnuvši. – On te se ne boji.

– Ne? – Tory se divlje okrenuo.

– Zašto ne prihvaća moj izazov?

– Jer mu nisi dorastao – objasni Incham a glas iznenada postane tih i prijeteći. – Tory, u ovom logoru neće biti gužve sve dok ga ja vodim. Kingdom nam je potreban a tvoj je brat dobio ono što je sam tražio. Gubi se!

Tory mu odgovori ali je pritom gledao Kingdoma:

– Tako se ne može sa Toryjem Starkom. Zapamtite, stvar nije svršena...

– Pokušat ćemo to zapamtiti – suho će Incham. Revolveraš se okrenu na peti i ode, mala, tamna, prijeteća prilika.

– On to ozbiljno misli, Kingdom – nastavi Incham. – želi te ubiti a u tome ga ni ja ne mogu zaustaviti. Kada mu puhne u glavu ubija bez razloga a sada ima i te kako dobar razlog.

Kingdom ne reče ništa već polako ustane. Kimnuvši na pozdrav

polako pođe prema Lampasasovoj baraci.

– Što misliš o njemu? – zapita Incham malo kasnije.

– Dobar čovjek – odgovori ovaj opezno.

– I ja tako mislim – kimnu Incham. – Možda čak i suviše dobar za ovakvu vrstu posla. Šutljiv je a izgleda kao pošten čovjek. Naravno, ne bi trebalo nikoga suditi po izgledu ali prema onome što sam o njemu čuo, očekivao sam da ću pred sobom naći drugačijeg momka. Ipak, sviđa mi se... možda upravo zato što se ne uklapa u okvire.

– I meni – prizna Lute.

Uskoro je razgovor zamro i Lute se oprostio noseći pod rukom jednu od Inchamovih raščupanih knjiga, nadajući se prijatnom, tihom prijepodnevju. Idući stazom uz potok, naglo je zastao naišavši na Kingdoma koji je upravo izvlačio čabar vode.

Lute je oklijevao ne znajući što može očekivati od velikog čovjeka. Onda se pribrao, odlučio da stavi sve na kocku i mirnim korakom pošao naprijed.

Kingdom ga je čuo, a uspravivši se i prepoznavši Lutea stegao je držak posude tako da su mu pobijelili zglavci šake. Nije pokazao nikakva druga znaka iznenađenja već je bezizražajnim pogledom pratio Luteovo približavanje.

– Nije mi do gužve, Kingdom – upozori Lute.

– U njoj si do grla – upozori Kingdom ledenim glasom. Svaka riječ, gotovo svaki slog bili su izgovoreni odvojeno i vrlo razgovijetno.

– Podsjeti se malo – požuri Lute – da sam te mogao lijepo oboriti u trenutku kada si pogodio Derosa. Mogao sam pucati i malo-čas...

Kingdom je još uvijek šutio pa Lute bijesno uzviknu:

– Idi do vraga! Znaš li da sam volio Douga.

– Ti pokazuješ ljubav na čudan način, prijatelju – Kingdom glasom punim prezira.

– Želio sam se poslužiti njegovim imenom, to je istina – usklikne Lute bijesno. – Pa što? I njemu je bilo dosta onakvog života. Bio je umoran, progonjen, i sam je tražio neki izlaz. To što se dogodilo bio je zaista nesretan slučaj zbog kojeg duboko žalim...

– Žališ? To će mom bratu mnogo pomoći.

– Prokletstvo, pa nisam ja povukao obarač! Htio sam samo da pribavimo nešto novca.

– I da se Dougovo ime nađe na svakoj potjernici diljem Zapada?

– Pa što? Jednom kada bismo se domogli novca, pošli bismo u Južnu Ameriku. Ili Kanadu. To je zgodna, mirna zemlja...

Kingdom je polako zavrtio glavom.

– Ti si gotov, Lute. Za tebe nema nade. Ti to još ne znaš ali s tobom je svršeno.

– Ali ne tvojom zaslugom. Ako me samo takneš, Incham će...

– Da, Incham – prekinu ga Kingdom. – Misliš ga iskoristiti onako kako si to namjeravao s Dougom?

Lute se neveselo nasmija.

– Iskoristiti Inchama? To nikome ne može uspjeti. Ali uskoro ćeš se uvjeriti...

– Ne zanima me – prekinu ga Kingdom hladno.

– Tragao si za mnom?

– Ne, Lute. Ali, još ćemo razgovarati. A sada, makni mi se s puta.

Lute je koraknuo sa staze u travu i propustio Kingdoma koji prođe, ne osvrnuvši se. Lute odahne i krene prema svojoj kolibi

kad začu glas Toryja Starka, tako blizak i jak da se trgnuo i ukočio.

– Kingdom, stani!

Lute je oprezno odmaknuo nekoliko grančica da bi mogao sve vidjeti, a ostati neopažen. Kingdom je stajao nepomičan na stazi a pred njim Tory Stark podrugljivo se podsmjehujući dok je sunce blistalo na cijevi njegova revolvera.

– Upozorio sam te da stvar nije svršena, Kingdom. Ispusti ovaj kabao na zemlju.

Kingdom je rastvorio prste i kabao tupo udari o meku zemlju i izvrne se a voda poteče stazom.

Šutnju punu opasne napetosti prekinu Kingdom:

– Što će na to Incham?

– S njime ću ja raspraviti – nasmiješ se Tory. – U ovo se ne treba miješati. Gdje je tvoj revolver?

– U Lampasasovoj brvnari.

– Poći ćemo po njega – reče Tory stupivši u stranu i mahnuvši Kingdomu revolverom da pođe naprijed. Onda je i sam izašao na stazu i u tom trenutku Lute se odlučio:

– Ne miči se, Tory. Ispusti revolver.

Maleni revolveraš se ukočio a Lute zadrža dah pitajući se hoće li ga Tory poslušati ili ne. Ne maknuvši se, revolveraš upozori:

– Do sada smo bili dobri prijatelji, Lute. Nemoj to pokvariti.

– Tory, kažem ti da baciš revolver... tako je već bolje. Otidi sada. Incham za ovo neće ni saznati.

– Važnije je da ćeš ti još o ovome čuti – reče Tory razjareno i dugim koracima nestane u šumi.

Lute je spremio revolver i umorno pošao prema Kingdomu koji se sagnuo i pokupio Toryjevo oružje. Predao ga je Luteu...

– Vratit ću mu ga – reče Lute – kada se primiri. A sada, vjeru-

jem da je naš sukob u Dry Springsu zaboravljen.

– Nije – reče Kingdom kratko.

Lute nije mogao obuzdati radoznalost.

– Zašto si došao ovamo? Zašto si prihvatio zadatak da podeš raditi za Santerrea?

– Spretan si kada treba promijeniti temu razgovora.

Lutea napusti strpljenje i ljutito uzviknu:

– Idi do vraga! Bio sam prijatelj Dougu a želio bih to biti i tebi. Ali ti to otežavaš svojim nabusitim ponašanjem, ti... – zavrteo je glavom i odmahnuo rukom. – Sviđaš mi se ali neka budem proklet ako znam zbog čega.

Naglo se okrenuo i gotovo potrčao prema svojoj kolibi.

X

Dan se budio nad valovitom ravnicom i iz mraka su se pomaljale glavna i sporedne zgrade ranča „Staghorn“. Ispod kovačeve nadstrešnice već se izvijao dim i Emilion Delorme počeo je teškim čekićem obrađivati užarenu osovину teretnih kola. A kada se sasvim razdanilo, Emilion koji nije bio neosjetljiv na čudesne ljepote prirode, ostavio se čekića, napunio svoju pocrnjelu, kratku lulu i pripalivši je promatrao radanje sunca. Njegov snažan, širok grudni koš ritmički se dizao dok je punim plućima udisao još uvijek hladan zrak. Zatresavši prosjedom kosom pogledao je prema kuhinji i nije se iznenadio ugledavši Wandu koja je u svojoj izbljedjeloj haljini poput djeteta skakutala kroz kuharev jadni povrtnjak promatrajući bilje nape tim izrazom lica. Tvrde crte kovačeva lica postale su mekše...

Wanda ga je ugledala i lakim

korakom pošla blagom uzbrdicom. Kose zrake sunca igrale su se na njenoj smeđoj kosi i osvijetlile pjege na hrptu nosa raznježivši još više Emiliona.

Wanda mu je prišla i zaustila da nešto kaže kada nešto ispred glavne zgrade privuče njenu pažnju.

– Gledaj – reče – Evo Inez! Inez!

Mahnula je rukom da privuče pažnju žene koja je upravo izašla na verandu.

– Ta vražja...

– promrmlja Emilion.

– Ali ne – usprotivila se Wanda. – Ona je divna!

To nije mogao zaniijekati ni Emilion. Inez je bila prekrasna i u licu i u tijelu iako se po njenom struku moglo uočiti da je u drugom stanju. Prekrasna baršunasta koža, razmišljao je Emilion, kosa poput svile, velike oči sive poput jutarnje magle ali i jezik oštar kao bodež, narav u kojoj se skrivalo tisuću vrugova. Hassard ju je doveo na ranč prije godinu dana.

Inez im se pridružila iako je bilo vidljivo da ju je i taj blagi uspon prilično izmorio.

– Danas si rano ustala – zamijeti Emilion.

Rukom je zasjenila oči i pogledala ga:

– Jutros si bolje raspoložen no inače, Emilion – reče i umorno se nasmiješi.

– Nisi se trebala penjati čak dovde – zamijeti Wanda zabrinutim glasom.

– Zar je to važno? – zapita žena bezbojnim glasom. – Mogu li malo sjesti...?

Jednim pokretom Emilion izvuče prašnjav sanduk iz hrpe različit materijala i postavi ga do stupa nadstrešnice. Ines sjede, ne zahvalivši na usluzi.

Zamislivši se, Emilion dopusti pogledu da odluta širokom ravnicom i tada, u maglici jutarnjeg isparavanja, u daljini ugleda konjanika. Pozorno ga je promatrao pitajući se odakle je i kako je krenuo na put kada se u praskozorje našao usred golema ranča. Dvije su žene osjetile Emilionovu napetost i slijedile njegov pogled.

U potpunoj tišini dočekali su stranca koji je zaustavio konja podno brežuljka i ogledavao se, ne mogavši se odlučiti da sjaši.

— Što taj hoće? — promrmlja Wanda.

— Hej, prijatelju! — pozove ga Emilion. — Tražiš li nekoga?

Došljak se naglo okrenu u sedlu i promotri grupu pod nadstrešnicom. Onda koljenima potjera konja uz blagu uzbrdicu. Promatrajući ga, Emilion se sve više čudio. I sam je bio gotovo gorostat ali taj neznanac... vrlo visok, širok u ramenima, uzak u bokovima. A lice je bilo smireno, otvoreno pa ipak, rezervirano i hladno.

Emilion, koji već odavno nije mogao naći dostojna protivnika za poštenu tučnjavu, ponada se takvoj prilici. I tada, na svoje zaprepaštenje, začu Wandin oduševljeni glas:

— Gospodine Davis! Dobro došli!

Stranac je sjašio i još uvijek namršten prihvatio djevojčinu ispruženu ruku. Emilion se nesigurno nasmiješi a Inez skupi obrve.

— Odmah sam vas prepoznala — reče Wanda — iako ste se priлично izmijenili.

— Mislite li na moju bradu? — zapita Kingdom nasmiješivši se i pogladivši glatko izbrijane obraze.

— Da — nasmijala se. — Emilion, to je čovjek o kojem sam ti pričala... spasio nas je da ne budemo opljačkani pri prepadu na kočiju.

Gospodine Davis ovo je gospoda Hassard, gospodin Delorme.

— Drago mi je — reče Emilion iskreno, otvarajući i zatvarajući velike šake. — Po svemu zaključujem da ste dobar borac pa se nadam da će nam se pružiti prilika...

— Oh, Emilion, prestani — reče Wanda.

— Davis je naravno samo nadimak. Možda ratničko ime — nastavi Emilion. — Možemo li saznati pravo?

— To vas se ni najmanje ne tiče — reče stranac blagim glasom.

— Prekrasno! — oduševi se Emilion. — Već izaziva! Niste me razočarali...

— Dosta, Emilion — razljuti se Wanda. — Rukuj se s gospodinom Kingdomom.

— Kingdom? — zapita kovač začuđeno. — Zaista se tako zavete?

— Ime nije uobičajeno — nasmiješi se došljak — ali za razliku od prvog, ovo je pravo.

Nasmiješivši se Emilion ispruži ruku i Kingdom je nakon kratka oklijevanja prihvati. Emilion osjeti kako se šaka stranca ukočila pod njegovim čeličnim stiskom pa još pojača zahvat. Trenutak su tako stajali gledajući se u oči a onda s Emilionova lica postepeno nestane smiješka i pokaže se čuđenje. Kingdomovo lice je i dalje bilo sasvim bezizražajno.

— Dosta! — uskliknu Emilion i zahvat se raskinu. — Prijatelju, još nitko nikada nije natjerao Emilionu Delormea na predaju.

— Ako si završio sa svojom tjelovježbom, Emilion — podrugne se Inez, — mogao bi dopustiti gospodinu Kingdomu da produži kamo je naumio.

— Žao mi je, zadržali smo vas — nasmija se Wanda. — Možda ste trebali nekog s ranča?

— U stvari, došao sam pitati

mogu li se ovdje zaposliti – ob-
jasni Kingdom. – Čuo sam da će
uskoro s ranča krenuti veliko
stado prema istoku.

– Otac je upravo pričao da mu
je potreban svaki jahač kojeg može
pronaći. Dođite, mora da sada do-
ručuje.

Pošla je nizbrdicom prema glav-
noj zgradi a Kingdom ju je pratio
vodeći svog konja. Emilion je gle-
dao za njima istresajući lulu a
onda ponudi ruku Inez da bi joj
pomogao do kuće. Pogledala ga je,
iznenađena takvom ljubaznošću i
prihvatila ruku.

Prišli su zgradi upravo kada se
na vratima pojavio Etienne San-
terre i Emilion još jednom osjeti
zadovoljstvo što radi za ovog viso-
kog, ponositog i pravednog muš-
karca. Kanadanin francuskog porijekla, Santerre je imao poput ug-
ljena crnu kosu koja je oko sljepoo-
čica počela sijediti. Crte lica bile su
oštre i pravilne a pogled dobroću-
dan i ozbiljan. Usprkos svom polo-
žaju bio je odjeven vrlo jedno-
stavno u izlizane traperice i čistu
ali izbljedjelu košulju.

– Oče, to je čovjek o kojem sam
ti pričala... gospodin Kingdom.

Santerre je sišao s verande. Steg-
nuo mu je ruku i, gledajući ga
ravno u oči, rekao:

– Prijatelju, koliko sam shvatio,
spasili ste imovinu mog zeta. Vaš
sam dužnik i zatražite bilo kakvu
uslugu...

– Sve što od vas tražim je namje-
štenje – reče Kingdom.

Santerre zamišljeno pogladi vrh
brade:

– Vjerujem da sam upravo po-
punio sva mjesta ali, naravno, je-
dan čovjek više uvijek dobro dođe.
Kingdom mu zahvali.

– Moj je zet bolestan, leži –
doda Santerre. – Naporan put
kočijom... bit će mu drago da vas

vidi. Jeste li doručkovali? Ne? Pri-
družite nam se u kuhinji. Umiti se
možete iza kuće a tamo su i obori
za konje.

Emilion koji je očito uživao po-
sebne povlastice, ponekad je jeo s
kaubojima a češće sa Santerreo-
vom obitelji, predradnikom Has-
sardom i njegovom suprugom.
Prije no što će ući u kuću zastao je
gledajući za Kingdomom. Odmjera-
vao ga s leđa i odlučio da ga na
svaki način mora izazvati na
borbu. Znao je da se neće smiriti
dok ne odmijere snage.

– Julio, postavi stol! – viknuo je
Santerre. – Imamo gosta. Sjedite,
djeco... je li tvoj suprug ustao,
Inez?

– Ne znam – rekla je ravno-
dušno, teško se spustivši u stolicu
koju je primakao Emilion. Santerre
se zbuni sjetivši se da Hassardovi
čak ne spavaju u istoj sobi.

Kuhar, vitak, mladi Meksikanac
upravo je donosio jelo kada se Has-
sard pojavio u hodniku koji je dije-
lio kuhinju od spavaćih soba. Oči
su mu bile podlivene krvlju. Bio je
bez košulje, u hlačama i potkošulji.

– Zajuttrak je spreman? Nisi me
mogla probuditi?

– Mogla sam – odbrusi Inez –
da nisi suviše duboko pogledao u
bocu.

Hassard se bučno nasmijao:

– Jeste li čuli ovo? Slijepac vodi
slijepca!

– Mene nitko ne treba buditi!
Mene nikad nećeš vidjeti u takvu
stanju.

– Niti sam te vidio kako si sinoć
pila viski iz šalice za čaj – podrug-
nuo se.

– Prestani.

Emilion spusti tešku šaku na
stol.

– Mirna obiteljska atmosfera.
Kakva sreća i sloga!

Bio je uvjeren da se zna lijepo

izražavati i nikad nije propustio da to i pokaže.

Santerre oštro udari žličicom po šalici:

– Dosta! Civilizirana smo bića a ne divljaci. Ušutite i jedite.

Namršten i gundajući Hassard privuče stolicu kada se na vratima pojavi Kingdom. Predradnik zastane, ukočivši se poput kamena a njegove izbuljene oči zabuljile su se u pridošlicu. Onda se strese i maši za pojas ali revolvera tamo nije bilo.

– Gospode, što je opet sada? – zavapi Inez. – Što ti je?

Hassard se divlje ogledao i onda mu pogled padne na tešku pušku za bizone koja je bila obješena na zidu iza Emilionovih leđa. Odbacio je stolicu i skočio prema zidu ali je kovač shvatio njegovu namjeru i podmetnuo mu nogu. Hassard se ispružio svom dužinom a Emilion mirno ustane i dohvati pušku sa zida.

– Potrebna ti je? – zapita nevinim glasom. – Ali čemu? Zar si ugledao zmiju?

Hassard je polako ustao lica blijeda od srdžbe.

– Ovo ti neću zaboraviti, Delorme.

– Nisam to ni očekivao – odgovori Emilion blago se nasmiješivši.

– Ali, čemu sve to? Zašto ti treba oružje.

– Objasni to, Egan – zapovijedi Santerre. – Gospodin Kingdom je gost pod mojim krovom i ništa mu se ovdje ne smije dogoditi.

Hassard je tiho procijedio:

– Zapitajte njega. Prije dva dana pucao je u moju sestru... ubio ju je... – posljednje riječi jedva su se čule.

Svi su pogledali u Kingdoma koji je stajao ispunivši svojom pojavom cijeli okvir vrata. Bio je miran i oprezan.

– Ništa mi o tome niste rekli – Santerre će ljutito.

– Već dva dana priča samo o tome – Inez će umornim glasom. – Prekjučer ujutro došao je pijan i otada neprekidno govori da je neki revolveraš ustrijelio Melanie. Više nisam mogla saznati.

Wanda se umiješa a glas joj je bio pun prezira:

– Tražio je nekoga kome će prikupati ubojstvo i odlučio se za Kingdoma.

– Gospodine Kingdom – umiješa se Santerre – ne mislite li da nam dugujete objašnjenje?

– Ja ću reći... – započeo je Hassard.

– Šuti, Egan – zapovijedi Santerre. – Neka Kingdom govori.

Gorostas je kimnuo:

– Nakon završetka rata pošao sam na Zapad da bih pronašao brata. Na žalost, pronašao je loše društvo, pridružio se Quantrellu i bio proglašen odmetnikom. Pronašao sam ga u gradiću sjeverno odavde no taj ga je dan ustrijelio dječak koji je umišljao da je sreća postati revolveraš. Umro mi je na rukama. Posljednjim riječima obavezao me je da posjetim njegovu ženu u Boundaryju – Hassardovu sestru. Došao sam da joj ispričam o muževljevoj pogibiji i tada je u kuću upao neki skitnica i zatražio novac. Melanie je pograbila revolver i on ju je ubio. Onda je naišao Hassard i mene okrivio za zločin.

– No što je sa skitnicom... krivcem? – zapita Santerre?

– Toga nitko nije vidio – prasnuo je Hassard. Posprdno je pogledao Kingdoma. – Nitko osim Kingdoma... kako su tvoji prijatelji?

Emilionu nije izbjeglo da se veliki čovjek lagano trgnuo.

– Moji prijatelji?

– Da! Oni koji su pucali na nas i otjerali nas prošle noći kada smo

te gotovo uhvatili – divlje će Hassard.

– Nešto si pobrkao – odgovori Kingdom savršeno mirno. – Samo sam ja pucao na vas.

– O kakvoj je pucnjava riječ? – javi se Santerre.

– Skupio sam nekoliko ljudi i otjerao ga iz grada – uzrujano će Hassard. – Pristigli smo ga pa je ostao bez konja i pobjegao u grmlje. Onda je počela pucnjava pa smo se povukli... ne znam. Zakleo bi se da je još netko bio uz njega i pucao...

Emilion se nasmija:

– Hassardu je teško priznati da je jedan jedini čovjek otjerao njegovu četu. Čestitam, gospodine Kingdom.

Wanda se umiješa ljutitim glasom:

– Otjerali ste ga iz grada? Bolje da mom ocu ispričate o linču, gospodine Hassard. To ste zaboravili?

– Sad još i to? – zapita Santerre tiho.

– Ja ću ti ispričati kako je bilo, oče – nastavi mlada žena a Hassard se uznemireno premjesti s noge na nogu. – Hassard je nagovorio grupu ljudi da ubiju gospodina Kingdoma kada je pokušao otići iz grada. To bi im i uspjelo da nije bilo šerifa Frosta i njegova pomoćnika. Hassard je sa svojim ljudima pošao u potjeru i vratio se puno kasnije.

Hassard je promatrao svog poslodavca, uvjeren da je konačno otpisan. Odjednom, sve mu je postalo ravnodušno.

– Egan, ti nisi opovrgnuo ništa od onog što je kazano protiv tebe – nastavi Santerre začuđujuće blagim glasom. – Ali, bio si dobar radnik i predradnik i ja ću saslušati što imaš reći u svoju obranu... Ništa? Zar ne shvaćaš koliko je glupo

povjerovati da bi ubojica tvoje sestre došao baš ovamo zatražiti posla? Na ranču gdje si ti predradnik?

– Upravo zato – tvrdoglavo će Hassard. – Vaša mu kći duguje zahvalnost i odlučio je da igra na tu kartu čekajući priliku da i mene smakne.

Santerre se nasmijao i mahnuo prema Kingdomu:

– Zar bi ovako velik čovjek bio sposoban za tako niske postupke?

– Hassard je i dalje šutio pa Santerre nastavi umorno. – Ne bi bilo u redu da te otpustim, Egan, dobro si radio i još si uvijek najpouzdaniji od mojih ljudi. Zbog toga te sada neću otjerati. Pogotovu dok ti žena očekuje porod. Ali Kingdom ostaje. A možeš i ti ako mi daš riječ da između vas neće doći ni do kakva sukoba.

Hassard je toliko dugo šutio da je Emilion očekivao negativan odgovor. Predradnik ispod oka pogleda Kingdoma pa Inez i tada reče bezbojnim glasom:

– Ja neću započeti...

– To je dakle sređeno – odlučí Santerre. – Jedimo sada. Hej, Julio, donesi još kave.

Kingdom i Hassard su sjeli i počeli jesti ne gledajući jedan drugoga. Tišina je kod stola bila potpuna i napeta. Emilion ih je odmjeravao ispod oka:

– Za sada je stvar sređena – razmisljao je. – Pristaju jedan uz drugoga kao šibica i bure baruta.

XI

Kada je postalo suviše tamno, Kingdom se konačno okani svog posla. Pod velikom nadstrešnicom popravljao je jedna kola podigavši ih na panjeve i skinuvši kotače. Zaključivši da će tek sutradan

moći završiti s poslom pode prema kaubojskoj spavaonici. Dok se čistio i umivao na valovu, iznutra su do njega dopirali glasovi kauboja. Kingdomu je više odgovarala samoća pa polako odšeta prema Emilionovoj nadstrešnici.

Prolazeći iza kuće pripalio je cigaretu. U trenutku kada je svjetlo šibice obasjalo njegovo lice, jedna su se vrata rastvorila i Inez Hassard stupi na trijem.

– Dodi ovamo, Kingdom – promrmljala je. – Dodi ili ću početi vriskati. Reći ću da si me napao pa će te Emilion bičem odagnati sa »Staghorna«... Misliš li da to nisam sposobna učiniti?

– Ne sumnjam u to – šmrknuto će Kingdom.

– I nemaš krivo – reče ona ozbiljnim, dostojanstvenim glasom. – Kad se napiješ, sposoban si za sve. A ja sam pijana, Kingdom. Dodi i pomoz da sjednem.

Oklijevao je i prišao joj tek kada se prijeteci nasmiješila.

– Sjedni do mene i pričaj.

– O čemu?

– O razlogu zbog kojeg si došao ovamo... Znao si da će biti gužve.

– Ne... – oprezno će Kingdom.

– Kako sam mogao znati da je Hassard ovdje predradnik?

– Koješta! Očekivao si taj susret, shvatila sam to za vrijeme zajutarka. Znao si da bi te Egan ubio čim te spazi pa ipak si došao? Možda... zbog Wande?

– Što?

– Zamijetila sam kako je gledaš – reče žena podrugljivim glasom. – Upoznao si je u kočiji i došao za njom.

– To nije...

– Vi muškarci ste budale! Svi vi! – prasnula je. Onda se nasmija. – I ona se zagledala u tebe. Naravno, dobra je svom suprugu ali ipak je

samo žena. I ako mu je ne uzmeš, prava si budala?

– A on? – zapitao je suho.

– On? Uopće ne mari za nju! Iznenaden si? Villon je građanin dobra odgoja, navikao na etiketu, titule, dobro ponašanje. Za njega je Wanda ipak samo seljačka djevojka. Njemu ovdje nije mjesto već u finom društvu u New Orleansu. Oni dvoje se nisu smjeli vjenčati.

– Rekla ti je to?

– Nije mi morala reći. Sve mi je jasno.

Teško je ustala i ušla u kuću. Kingdom se okrenu i nađe licem u lice sa Hassardom.

– Ogovarali ste me? – zapita prijetecim glasom.

– Samo razgovarali. – Kingdom će oprezno.

– Briga me. Ne marim što radi iza mojih leđa – prosikta Hassard kroz zube. – Nešto me drugo zanima. Zašto si gazdu nagovorio da stado tjera prema sjeveru?

– Zato jer je bolje.

– Ne vjerujem. Nešto tu nije u redu – promrmlja Hassard.

– Santerre mi je učinio uslugu zaposlivši me – objasni Kingdom – pa mu želim uzvratiti. Tamo gore plaćaju po dvadeset dolara po grlu.

– Dvadeset? – uskliknu Hassard prigušeno. – Sada znam da lažeš. Ne vjerujem čak ni da je željeznica doprla do tog tvog Abilene... ako takvo mjesto uopće postoji.

– Postoji – kimnu Kingdom – i pruga je duga oko dvije tisuće kilometara. A stado ćemo voditi predjeli koji obiluju dobrom travom.

– Tri puna mjeseca putovanja – zareže Hassard – Indijanci, odmetnici, poplave, živi pijesak i tko zna što nas sve tamo čeka. Ne sviđa mi se to...

XII

Na dan određen za pokret, na ravnicama uz ranč još za mraka okupljeno je pet tisuća grla stoke. Jake i čvrste, poludivlje. Čuli su se poklici jahača koji su pazili da se stado ne raštrka a dvojica kola u koja su bila upregnuta goveda, stajala su pred kaubojskom spavaonicom natrpana prtljagom.

Uvjerivši se da je sve u redu Hassard potraži Santerrea.

— Čuo sam da i vaš zet putuje.

— Imaš li nešto protiv?

— Takav put nije za bolesna čovjeka.

— Kod kuće sigurno neće ozdraviti — odgovori rančer. — Želio je poći i ja mu to nisam odbio iako će kasnije možda zažaliti. Uostalom, može upravljati jednim kolima...

Iz kuće je izašla Wanda i potražila supruga. Hassardu nije izmaklo da je njihov oproštaj bio vrlo kratak, gotovo hladan. Bez poljupca i zagrljaja. Mlada žena brzo ostavi supruga i pride ocu.

— Jesi li vidio Kingdoma, oče? — zapitala je a obrazi su joj porumenjeli.

— Kingdoma? — začudi se rančer. — Vjerovao sam da ćeš ove posljednje trenutke provesti uz svog supruga a ti pitaš za Kingdoma.

— Oprostila sam se od Jean-Paula — odgovorila je tiho — no htjela bih pozdraviti i Kingdoma.

Santerre ju je trenutak zabrinuto promatrao:

— Pošao je na doručak.

— Hvala — prošaptala je i požurila prema kuhinji.

U velikoj blagovaonici, za dugim stolom, sjedio je još samo Kingdom i jeo. Ugledavši na vratima Wandu naglo je ustao, gotovo prosvi kavu.

— Molim vas, sjednite — rekla je.

— Ako smetam...

— Ne, zašto to mislite?

— Vjerujem da volite samoću. Dovoljni ste sami sebi.

— Nije baš tako — reče Kingdom tiho. — Muškarac može biti osamljen i kada to ne želi...

— Muškarac? I sa ženama je tako. I sa mnom...

— Pa vi imate muža — zamijeti gotovo grubo.

— Mislite li da lažem? — zapitala je tiho a sjena boli prešla joj je preko lica. — Da lažem kako bi vama bilo lakše?

— Ne — uzdahnuo je. — Na žalost, govorite iskreno. Nitko ne laže kad kaže da je usamljen.

Povukla se prema vratima, prošaptala: — Zbogom — i nestala. Kingdom se vrati svom doručku ali ni jedan zalogaj nije mogao proći kroz stegnuto grlo. Ispio je ostatak hladne, gorke kave kad se izvana začuo jak, otegnut poklič:

— Krećemo!

Kingdom je potrčao prema oboru gdje je nekoliko kaubojica istjerivalo oko tri stotine žilavih, poludivljih mustanga. Mladi Meksikanac Porfirio Montoya koji je bio zadužen za stado konja živo je na jeziku svojih predaka psuvao i ljude i životinje. U tom čoporu bio i konj za Kingdoma. Ne prekidajući s psuvkama Porfirio izdvoji iz stada velikog, snažnog ridana kojeg Kingdom odvede do nadstrešnice i osedla. Njegovo je mjesto, po Hassardovu naređenju, bilo iza stada.

Santerre i Hassard već su sjedili u sedlima i nadgledali raspored jahača. Zadovoljan pripremama rančer spusti visoko podignutu ruku.

— Jiihaaaa... — odjeknuo je divlji poklič sa začelja i stado se polako pokrenu. Isprva gotovo neprimjetno, po krilima a onda se

pokret prenese na tu cijelu ogromnu gomilu. Poklici su učestali svuda unaokolo i stado se počelo valjati prema sjeveru poput goleme, nezaustavljive rijeke.

Putovanje je započelo.

Na čelu stada Hassard i Reeves Gayland usmjerili su bika predvodnika iza kojeg se prethodnica stada oblikovala poput šiljka. Na bokovima kauboji su pazili da se te formacija održi jer je za njom poslušno kretala glavina stada. Rijeku goveda bila je široka oko dvije stotine metara a s obje strane jahalalo je tridesetak kauboja.

Zalaznica je začas bila obavijena oblakom guste prašine. Kingdom ih je već imao prilike upoznati. Voda zalaznica bio je Breen, a kao i uvijek za takav posao, bili su dodijeljeni najmlađi jahači, Granger, Lovelace i Murray Ambergard.

Našavši se u Kingdomovoj blizini Murray se nasmije:

– Zdravo, žderaču prašine!

Kingdom odmahnu na pozdrav i skrene konja u grmlje da bi potjerao mlado govedo koje se pokušalo izdvojiti iz stada.

XIII

Ljudi su ležali oko vatre suviše umorni za razgovor. Santerre je prvi dan držao jak tempo kretanja želeći da se stado što prije privikne na putovanje.

Mladi Porfirio pride kuharu i baci pred njega prazan tanjur:

– Sheep Dip, srce moje, znaš li što je nama potrebno?

Kuhar ga sumnjičavo pogleda.

– Što?

– Potreban nam je kuhar. Pravi kuhar.

Sheep Dip odgovori nizom psovki i objašnjenjem da već dvadeset godina radi taj posao.

– Što kaže? – zijevnu Lovelace.

– Da već dvadeset godina uništava namirnice – objasni Porfirio.

– Nije ni čudno da je u tome tako spretan – reče netko.

– Nas više neće trovati – viknu Lovelace. – Dajte uže pa da ga obesimo.

– Ne – nasmija se Granger. – Neka ga Emilion sredi.

– Ne bavim se sitnom divljači – usprotivio se Emilion i zatim pokazao prema Kingdomu – On bi mi bio po mjeri.

Željni promjene i uzbuđenja kauboji s odobravanjem zagrajaše. Emilion ispod oka odmjeri Kingdoma:

– Hoćeš li?

– Zar je potreban pismeni priistanak? – zapita Kingdom, ustane i skinu kaput. Kauboji su odmah poustajali i započeli s okladama. Emilion počne izuvati čizme:

– Može malo rvarija, zar ne?

Kingdom tome nije bio vičan ali nije bio raspoložen za pogađanja pa kimnu u znak pristanka. Trenutak poslije polako su kružili slobodnim prostorom, uz vatru, vrebajući svaki pokret protivnika. Emilionovo lice iako usredotočeno na borbu izražavalo je oduševljenje jer je konačno pronašao nekoga tko mu se usudio suprotstaviti.

Kingdom je odlučio pričekati da Emilion napadne i da tako izbjegne prvi zahvat. Dva puta je u tome uspio a onda se naglo sagnu i ramenom dočeka treći napad. Pogoden u trbuh Emilion je zateturao unatrag i gotovo izgubio ravnotežu.

Sada je opreznije kružio oko protivnika i kada je napao, Kingdom nije mogao izbjeci njegov zahvat. Našli su se tijelom uz tijelo i kovač upotrijebi svu svoju natprosječnu snagu da odvoji noge protivnika od zemlje i izbaci ga iz ravnoteže.

Da bi se održao na nogama, Kingdom instinktivno pokuša povući lijevu nogu unatrag ali je Emilion to predvidio i blokirao pokret svojom desnom nogom. Težina i pokret kovačeva tijela bili su nesavladivi i Kingdom je pao na leđa a na njega Emilion koji nije prekidao zahvat. Silan udarac ostavio ga je bez daha.

Emilion smjesta sjedne na njegove grudi i odbacivši mu ruke u stranu sklopi svoje goleme šake oko Kingdomova grla. Omamljen od udarca i nestašice zraka ovaj se uzalud borio da se oslobodi zahvata ali je kovač bio izuzetno snažan i u velikoj prednosti. Kingdom osjeti kako ga napušta svijest i tada, u bunihi, pokuša se prisjetiti trikova nekadašnjih dječaćkih nadmetanja. Posljednjim snagama zahvatio je prstima protivnikove palčeve i naglo ih savinuo.

Emilion zauria od bola i u divljem pokušaju da oslobodi palčeve svali se na Kingdoma. U tom trenu gorostas obuhvati kovačeve noge i polako se osovi na koljena. Bez žurbe ali neumitno i nepokolebljivo, ne popuštajući zahvat, dignu se na noge tako da je Emilion bespomoćno visio glavom prema dolje mašući rukama u uzaludnu pokušaju da pronađe protivnika.

Kingdom ga jednostavno ispusti, odbacivši njegove noge prema naprijed i Emilion tresnu na lice. Slijedeći tren Kingdom mu se našao na leđima, pritisnuvši ga koljenima i savivši mu ruku. Emilion se tome odupro snagom koja bi za svakog čovjeka bila nesavladiva, ali ne i za Kingdoma. Polako je svijao mišićavu ruku protivnika, podignuvši je do visine ramena. Bol je bila suviše jaka i za Emiliona.

— Dosta — zastenjao je.

Kingdom smjesta odskoči i pri-

čekava da se protivnik polako osovi. Tresući glavom kovač ispruži svoju veliku šaku da bi se rukovao s pobjednikom.

— Prvi put! — uskliknu oduševljeno. — Prvi put! Ipak sam pronašao boljega od sebe!

Kada su oklade sredene, uzbuđeni ljudi povukli su se na počinak. Kingdom uze svoje pokrivače i povuče se dalje od vatre da potraži mjesto za spavanje. Kao i uvijek, kretao se vrlo tiho i tako došao u priliku da čuje razgovor koji se odnosio upravo na njega.

— Nije u redu da tako dobar jahčač kao što je Kingdom jaše na začelju — glas je pripadao Santerreu. — Svoje privatne račune ne bi trebao sređivati na poslu.

— Na čelo sam smjestio najbolje ljude — odbrusio je Hassard — i uopće me se ne tiče kako Kingdom jaše. Početnik je i mjesto mu je na začelju.

— Od njega će biti više koristi naprijed pa želim da ga premjestiš.

— Da je po mome, ja bih ga otjerao — odgovorio je Hassard hladno. — Znete li kako rade kradljivci stoke? Nastoje da se jedan od njih zaposli kao kauboj i pripremi teren za napad.

U nekoliko rečenica Hassard je iznio svoje sumnje. Međutim Santerre nije bio spreman da ih prihvati:

— Tko zna tko je pucao po vama. Vjerujem da si i ti a i cijela ta četa željna linčovanja, bili suviše pijani. To su gluposti o kojima više ne želim slušati.

— Gluposti, zar ne? A tko je odlučio da se krene prema sjeveru. Ni vi, ni ja već Kingdom.

— Hassard, vi ste zaista vrijedni žaljenja — umiješao se tih Villonov glas.

— Ja... ja? Što hoćete time reći vi jadni...

– Žalim vas – prekinuo ga je Villon ali se tada Santerre oštro umiješa i prekinu svaki razgovor. Kingdom je čuo korake koji su se razilazili ali, malo kasnije, uz njegov se ležaj pojavila vitka prilika.

– Kingdom – pozvao je tihi glas koji je odmah prekinut suhim kašljem.

– Ovjde sam – javi se Kindgom. Villon pride zaogrnut u pokrivač. – Jeste li čuli?

– Da.

– Hassard je nasilan i podao – reče Villon glasom u kojem se osjećao prigušeni bijes.

– Zar je to važno?

– Vi ste vrlo uvidavni, Kingdom. Ako vas Hassard ikada izazove a ne bude pucao u leđa, znam tko će biti bolji.

– Hvala – reče Kingdom suho.

– Prisjetio sam se nečega što je najbolje odmah riješiti – zamijeti Villon bezbojnim glasom. – Nisam siguran da je u ovom trenu moja supruga na čistu s vlastitim osjećajima. Međutim, to ne bih rekao za vas. Vjerujem da ste sigurni u to što hoćete pa bila to i žena nekog drugog...

Kingdom je zaustio da nešto kaže ali ga Villon zaustavi oštrim pokretom ruke:

– Saslušajte me do kraja, Kingdom. Možda se samo poigravate s mojom suprugom ali u to sumnjam. Vjerujem da jednostavno niste u stanju biti neiskreni. No, bilo u pitanju jedno ili drugo, u ovom trenu nije važno. Ja se pozivam na vašu čast i tražim da stvar ne ode dalje – predahnua je. – Priznajem, dosad sam bio obična, slijepa budala. No prošle noći šetao sam iza kuće a u tišini glasovi se daleko pronose...

– Žao mi je – reče jednostavno Kingdom.

– Nemojte tako govoriti – brzo će Villon. – Čudno, uz vas se ja osjećam krivcem a znam da to nisam. Jednostavno želim sačuvati svoju suprugu od sramote. Jednog dana zatrebat će joj netko... ali do tad se morate strpiti.

– Ne razumijem – polako će Kingdom.

Usprkos tami učini mu se da se Villonovo lice rasteglo u sablasni smijeh.

– Sve sam više uvjeren, Kingdom, da sam u ovu zemlju došao da bih umro...

XIV

Lute se polako šuljao prema Santerreovu logorištu. Noć je bila tiha a krpe magle sablasno su se vukle među ovlaženim stablima.

Negdje naprijed tinjalo je prigušeno svjetlo vatre koja se gasila. Lute zastane i smjesti se što je udobnije mogao. Nije se usudio dalje.

Mnogo kasnije kad je već izgubio pojam o vremenu, bio je nagrađen za trud. Iz mraka su se pojavili premoreni kauboji, vodeći isto tako iscrpljene konje. Nogom su gurkali tamne prilike koje su ležale uz vatru, budili su slijedeću smjenu, da bi trenutak zatim sami legli na zemlju od koje ih je dijelio samo tanak pokrivač.

Jedan je od pridošlica prošao kraj vatre i zaputio se ravno prema mjestu gdje se pritajio Lute. On se ukoči i spremi na borbu ali kauboj zastane i prignu se prema prilici koju Lute do tog trena nije ni opazio:

– Kingdom, ustani – pozove kauboj tihim glasom.

Lute gotovo uskliknu od sreće. Kingdom kojeg je tražio i nije znao kako da ga nađe, nalazio se tu, ne-

koliko metara dalje. Kauboj pripali cigaretu, najavi oluju i upozori na nemir koji je vladao u stadu. Kada se udaljio, Lute tiho pozove Kingdoma. Gorostar se ukoči.

— Ja sam, Lute. Dođi ovamo.

Kingdom najprije odveže svog konja i tek onda pođe prema mjestu odakle je iz duboke tame trenutak prije čuo i prepoznao Luteov glas.

— Ovdje sam — promuklo će Lute.

Kingdom se zaustavi, visok kao gora pred pogrbljenim razbojnikom.

— Dogodit će se noćas — prošapta Lute ne gubeći vremena. — Kako mu Kingdom ne odgovori, on nastavi. — Ne slažeš se.

— Ne. Prebrzo je. Ovo je prva noć na putu.

— Incham namjerava potjerati stado preko logorišta, uništiti kola i otjerati konjsko stado...

— A pri tome poubijati i nekoliko kauboja? Mislim da se to ni tebi neće dopasti, Lute.

Stariji je čovjek neko vrijeme šutio a onda prasne, možda i preglasno:

— Ne! Nagledao sam se dovoljno ubijanja u svom životu.

— To je cijena za ambiciju, Lute.

— Incham će uspjeti — ustvrdi Lute nesigurno — i ja s njim.

— Ti ćeš propasti s njim.

Dugo su šutjeli a onda Lute prizna:

— Imaš pravo. No i ti ćeš stradati.

— Znam — odgovori Kingdom mirno. — Kako bih ja trebao u tome sudjelovati?

— U ponoć svladaj dvojicu — trojicu najopasnijih i ispali jedan hitac u znak da možemo početi. Čekat ćemo iza stada i krenuti s najvećom, mogućom bukom.

— Vрати se Inchamu, Lute — za-

povjedi Kingdom. — Reci mu da je stvar propala, da sam upozorio Santerrea i da će ga kauboji dočekati spremni. A ti, Lute, skloni se dok još možeš. Takve igre više nisu ni za tebe ni za mene.

— Što? — zaprepasti se Lute. — On će te ubiti!

— Vrlo vjerojatno — nasmija se Kingdom umorno i ispruži ruku.

Nakon kratka oklijevanja Lute je grčevito stegnu i promuca:

— Hoću da znaš za Dougha... ni on ni ja nismo sudjelovali u onim najgorim pohodima.

— Hvala. To mi mnogo znači.

Pola sata poslije Lute se pridružio Inchamu i njegovoj grupi.

— Pronašao si ga?

— Da. Zna što mu je činiti — slagao je Lute.

— Dobro — reče Incham. — Vrijeme je da zauzmemo svoja mjesta. Ti, Lampasas i Valdez jahat ćete lijevo od stada. Tory će na desnu stranu sa Woodringom, Tremaineom i Herschelom. Ja ću s ostalima iza stada. Lute vam je svima... vojničkom preciznošću objasnio položaj i zadatak. Kad čujete Kingdomov signalni hitac, vi na bokovima ostanite mirni sve dok mi ne pokrenemo stado. Hoću da bude usmjereno ravno na logorište.

Ljudi su se podijelili u tri grupe i u tišini pošli na dogovorena mjesta. Svi napeti i pažljivi a Lute izvan sebe od brige. Kingdom mora da je već odavno upozorio Santerrea. Što je rančer odlučio? Kako će im se suprotstaviti?

Daleko naprijed odjeknuo je hitac.

Iza stada odjeknuli su poklici i pucnjava i do tog trenutka mirno, uspavalo, umorno stado pokrenu se poput lavine. Topot se pretvorio u tutnjavu praćen rikom i mukanjem preplašenih životinja. Puc-

njevi i krici jedva da su ih nadglasavali.

A onda, u magli i tmini, Lute je više naslutio no vidio neprijateljske jahače. Nagnuo se u sedlu i zavikao iz sve snage ali njegova su se upozorenja izgubila u tutnjavi poplašenog stada. Onda su Santerreovi ljudi zapucali i činilo se kao da u mraku cvjetaju male, crvene ruže koje su odmah gasnule. Lute je još vidio kako Lampasas pada iz sedla. Onda i njegov konj posrnu, pogoden metkom.

Lute se baci u stranu, teško udari o zemlju i otkotrlja se izgubivši pritom pušku. Ali na toj strani nije bilo goveda i on brzo ustade i posrćući potrča u spasonosnu tamu, što dalje od stada.

Njegov je bijeg bio primijećen. Jedan od Santerreovih jahača odvoji se od grupe i pojuri za bjeguncem. Lute uvuče glavu dublje među ramena i potrča čujući iza sebe sve jači i glasniji topot kopita. Zbogom snovi, zbogom bogatstvo. Čudno, uvijek je bezbrižno stavljao život na kocku, nije mario hoće li ga slijedeći pothvat stajati glave. Ali sada, kada se smrt sigurno približavala svakim udarcem kopita, sve je snage uložio da joj izmakne. Okrenuo je glavu i iznad sebe ugledao konja i jahača. Ruka gonioca se naglo podigla, sjajan stup plamena sunu prema Luteovim očima. Nešto ga pogodi u lice i to je bilo sve.

XV

Santerreu nije bilo potrebno mnogo da shvati puno značenje Kingdomova objašnjenja. Nakon nekoliko kratkih upita i isto takvih odgovora, probudio je svoje ljude. Minutu kasnije već su bili u sed-

lima i provjeravali oružje a sva je oprema pobacana u kola koja su odvučena u stranu, izvan puta kojim je moglo projuriti stado. Oštar Santerreov glas nepogrešivo je vodio ljude na prava mjesta. Ništa nisu mogli učiniti da bi zaustavili stado. Ali mogli su spremno dočekati kradljivce stoke i iznenaditi ih kada ovi budu povjerovali da su goniči pregaženi.

Santerre je ipak izdvojio grupu jahača koja je trebala jahati ispred stada i skrenuti ga. Tu je grupu vodio Hassard a u njoj je bio i Kingdom. Preostali jahači bili su podijeljeni u dvije grupe od kojih se svaka trebala naći s jedne strane stada a vodili su je Santerre i Emilion.

Hassard je svoje ljude zaustavio kilometar dalje i upozorio ih:

— Tko se nađe ispred stada, gotov je. Pokušat ćemo goveda skrenuti u stranu i povesti u krug pa nek trče sve dok ne padnu od umora.

Nailazak stada nisu dugo čekali. Najprije su začuli tutnjavu tisuća papaka onda su ugledali tamnu masu koja se poput lavine valjala prema njima.

Jahači su podvrisnuli i zapucali. Kingdom uvidje da se nalazi preblizu putu kojim će proći čelo stada pa okrenu konja i potjera ga u grmlje. I tada ga pogodi metak neopreznog kauboja — osjetio je žestok udarac u lijevu ruku a bol ga na trenutak ošamuti pa izgubi vlast nad konjem. Preplašena životinja jurnu naprijed, ravno na put stadu.

Hahvaćen panikom suviše naglo skrenu konja i on se prevali na bok. Kingdom izleti iz sedla i teško tresnu o zemlju. Ipak, brzo se osovi na noge ali životinja je već ustala i pobjegla.

Tutnjava stada već je nadglasala sve ostale zvukove. Nalazeći se nasred njihova puta, ošamućen od rane i bespomoćan, Kingdom nije mogao čuti približvanje jahača sve dok ovaj nije zauzdao konja tik pred njim.

Na znak ruke Kingdom se pokušao popeti iza njega ali ranjena ruka nije izdržala težinu velikog tijela. Shvativši, jahač skoči na zemlju i pomogne mu uspeti se u sedlo. Onda i sam sjedne iza Kingdoma. Usprkos tami Kingdom razabra da se radi o Villonu.

Celo podivljala stada gotovo da ih je već doseglo. Kingdom shvati da više nema vremena maknuti se stadu s puta već skrene poplašena konja naprijed i pojuri ispred goveda. Onda ga je polako skrenuo u stranu i tako se, nakon nekoliko stotina metara, dokopao sigurna položaja. Teren kojim je konj jurio bio je neravan, obrastao niskim grmićima i preplašena ih je životinja preskakivala ne smanjujući brzinu. Kao da nije nosila dvostruk teret!

Ta pomisao zaprepasti Kingdoma i on pogleda preko ramena. Villona više nije bilo! Sjedeći na golim, kliskim konjskim bokovima, pri nekom su oštrom doskoku njegove ruke popustile i on je pao i ne upozorivši krikom. Kingdom zauzda konja i okrene ga u mjestu. Prekasno. Tamo gdje je maločas prošao, jurila je rijeka od straha izbezumljenih životinja pod čijim je papcima Villon našao smrt.

Obeshrabren tim događajem, slab od rane i umora, Kingdom potjera konja prema mjestu gdje su odvučena kola. Stado je bilo skrenuto u krug, životinje će trčati u mjestu sve dok ih ne svlada i ne zaustavi umor.

Kod kola je već bilo desetak osedlanih, oznojenih konja a njihovi su

jahači ležali na goloj zemlji okovatre na koju je Sheep Dip pristavio velik lonac s kavom. Santerre je stajao do kola, rukav mu je bio rasporen i kuhar mu je povezivao ranu. Rančer podignu pogled i bez gorčine ili predbacivanja zadržaga na Kingdomovu licu.

— Dvanaesti — reče i podignu ruku u znak pozdrava. — Bojim se da neke od prijatelja više nećemo vidjeti.

— Ranjen si? — zapita Sheep Dip kada je Kingdom skočio na zemlju a ruka mu ostala ukočeno visiti niz tijelo.

— Da.

— Teško?

— Ne — lagao je gorostas i pogledom dao Santerreu na znanje da želi s njim razgovarati nasamo. Rančer potvrdno kimnu i pričekao da kuhar ode.

— Prije nije bilo vremena — reče Kingdom — ali sada bih ispričao ostatak cijele priče.

Santerre nije odgovorio niti podigao pogled sa zemlje sve dok Kingdom nije završio:

— Da nisam sasvim slučajno Inchamu ispričao za put prema Abileneu, ništa se od svega toga ne bi dogodilo.

— Zaista? — otpuhnuo je Santerre. — Smislio bi on već neki drugi način... u svakom slučaju nastojao bi da mi otme stado. No, tvoje upozorenje spasilo je moje stado a vjerojatno i mnoge živote. Što se tebe tiče, Kingdom, okolnosti su se zaista okrutno poigrale s tobom. No to nitko ne zna osim nas dvojice niti će ikada saznati. Time je sve završeno.

— Nije — oštro će Kingdom. — Ne poznaješ Inchama. Noćas je potučen a on ne može prihvatiti poraz. Uzvratit će na bilo koji način.

– Kako? Čime? Noćas smo pobili cijelu njegovu bandu.

– Ne bih rekao – odmahnu Kingdom glavom. – Neki su se sigurno spasili u magli... on će ih nekako prikupiti. A i druge – umorno se zagledao Santerreu u oči. – Postoji još nešto...

Ton njegova glasa uzbudi Santerrea i on se ukoči.

– Villon – reče Kingdom. – Gotovo je... pao je pred stado.

Rančer ustuknu korak kao da je udaren. No prije no što je mogao progovoriti i jednu riječ, iz mraka se pojavi jahač. Bio je to Murray Ambegard. Ugledavši Kingdoma s olakšanjem se nasmija.

– Hassard vam poručuje da se stado zaustavilo, gospodine Santerre – objavi kauboj. – Skrenuli smo ih u krug i sada ne možeš raspoznati gdje je čelo a gdje rep stada.

– Ljudi?

– Manjkali su samo Villon i Kingdom.

– Znači nitko ne manjka izuzev – Santerre umorno uzdahnu – Jadni Jean-Paul. Ovo nije bila zemlja za njega... Murray, poći ću s tobom do stada.

– Ne, čekaj – zaustavi ga Kingdom.

Santerre nestrpljivo odmahnu rukom:

– Incham ne može tako brzo prikupiti ljude. Ne brini, neće napasti još noćas.

– Ne, ovdje neće – Kingdom će polako. Bol ga je sprečavala da jasno razmišlja. Kako da se stavi u Inchamov položaj, da predvidi njegove akcije...

Onda odjednom shvati i zdravom rukom povuče Santerrea koji se već peo na konja. Okrenuo ga je lako, poput djeteta.

– Ranč – oštro će Kingdom. – Ranč!

– Što?

– Incham neće opet napasti stado. Znat će da smo spremni. Ali on se mora osvetiti za ovaj poraz. Odjahat će do ranča i...

– To je ludost! – uskliknu Santerre.

– Incham i jest lud na svoj način. A mora održati ugled koji uživa u očima odmetnika.

Santerre u nevjerici odmahnu glavom. Kingdom se razbjesni. Pomisao na Wandu i Hassardovu ženu koje su ostale u kući samo pod zaštitom dvojice starih, osakaćenih jahača izazvala je u njemu mučninu.

Bez riječi okrenu se i pritrča svom konju. Uhvati se za jabuku i vinu se u sedlo. Pritom se i nehotice oslonio na ranjenu ruku i zaštenjao kroz zube.

– Stani, ti si ranjen! – uskliknu Santerre i priskoči da bi uhvatio uzde. Kingdom obode konja i odjuri u tamu dok je rančer nešto vikao za njim.

XVI

Magla se podigla ali sitna kiša nije prestajala. Incham je nepomično sjedio u sedlu, na vrhu brežuljka i promatrao zgrade ranča. Njegovi ljudi, njih četvorica, uključivši i Tonyja Starka, svrstali su svoje premorene konje desno i lijevo od svog vode.

Svitalo je.

– Podimo – reče Incham.

Sjahali su niz brežuljak i našli se na prostoru okruženom stambenim i gospodarskim zgradama. Iz kaubojske spavaonice izade stariji čovjek koji je hodao pomoću štake. Žurio je, šepajući, i presjekao im put prema glavnoj zgradi. U slobodnoj ruci nosio je pušku. Tik pred njim zaustavili su konje.

– Ovu družbu poznajem – reče kauboj. – Odlazite.

– Kako bi bilo da nam se ti makneš s puta, prijatelju? – zapita Tory.

– Misliš? – kauboj se i ne maku.

Jednim, gotovo neprimjetnim pokretom zgloba Tory izvuče revolver i ustrijeli čovjeka prije no što je mogao podići pušku. Dok je odjek hica zamirao među brežuljcima Incham zauzda uzbudenog konja i bezizražajno se zagleda u Toryjevo lice. Revolveraš je bio presretan.

Incham se trgnuo i zlovoljno promrsio svojim ljudima:

– Pogledajte ima li koga u kaubojskoj nastambi.

Pronašli su samo jednog jahača koji je ležao bespomoćan, prikovan za ležaj svojom slomljenom nogom. Incham odgurnu Toryjevu ruku prije no što je mogao ustrijeliti i ovog kauboja i zapovjedi Andreu i Caplesu da se pobrinu za konje. Praćen Toryjem i Delaneyjem pošao je prema glavnoj stambenoj zgradi. Dvije su žene stajale na trijemu – jedna naoružana puškom a druga revolverom.

Incham zakorači na stepenicu ali Inez Hassard sigurnom rukom podignu pušku i zategnu otklonac:

– Što misliš, hoću li pucati?

Incham zastane i mirno je promotri.

– Preuzet ću ovu kuću... na neko vrijeme. I neću otići dok to sam ne odlučim. Vi dvije možete zadržati oružje ako to želite ali me se klonite.

Domisli se da ne želi biti smetan i ne obazriveši se ušao kroz sporedna vrata. Našao se u kuhinji. Raspirio je vatru u štednjaku i zagrijao lonac već skuhan kave.

Sjeo je za stol razmišljajući što se to s njim događa. Zašto zapravo

nije popalio zgrade i nestao. Možda će Santerre nešto posumnjati i poslati ljude natrag. No zašto bi sumnjao? Kako bi mogao znati tko ga je napao? Izuzev ako Kingdom nije izdao. U svakom slučaju, odluči Incham, bio je nekoliko sati u prednosti jer Santerre mora prikupiti raspršeno stado.

Preostalo mu je dva ili tri sata vremena da odluči što će biti od Santerreova ranča. Mogao ga je spaliti do temelja ili poštediti... u njegovim je rukama moć da uništi i on je do krajnjih granica želio u njoj uživati.

Priznavši to samom sebi, osjeti da je bolje raspoložen. Prišao je štednjaku da naliije još kave kada su se iza njega otvorila vrata. Trgnuo se, prosuo nekoliko kapi dok se naglo okretao i posizao za revolverom. Tiho je opsovao. Bila je to žena Egana Hassarda, sjećao se da ju je vidao u gradu. Mora da je vidjela kako se trgnuo i zbunio jer je njeno lice bilo iskrivljeno u podrugljiv smiješak. Još je uvijek držala pušku prebacivši je preko pregiba ruke.

– Mogu li dobiti kave? – zapitala je suho.

– Izvolite – Incham će razdražljivo i spusti se na stolicu. – Odložite tu pušku, nitko vam neće učiniti ništa nažao.

Inez je prislonila oružje uza zid, napunila šalicu kavom i položila je na stol.

– Mogu li sjesti?

Inchamove oči pažljivo su istraživale njeno lice. Ta je žena nešto smišljala.

– Sjednite.

Dugo su šutjeli ispijajući kavu. Konačno ona odloži šalicu i zapita:

– Mogu li saznati što zapravo tražite ovdje?

– Ne možete – odbrusi Incham.

– To vas se ni najmanje ne tiče.
– Ne slažem se – zamijeti ona mirno.

Incham nije mogao a da ne osjetiti divljenje prema njenoj hladnokrvnosti.

– Imate pravo – reče. – Zovem se John Incham. Da li vam to nešto kaže?

– Incham? – ponovi ona zamišljeno. – Oh, da... niste li vi vođa neke čete dezertera i propalica? Dobro, da čujem i ostalo.

– Prošle sam noći napao Santerrea namjeravajući mu otjerati stado. Ali on nas je dočekao spreman. Rezultat je taj da su mi od jedanaestorice ljudi preostala samo četvorica.

– Da li je na drugoj strani netko ranjen? – zapita ona mekim glasom.

– Gle – promrmlja Incham – zabrinuta je za svog muža-propalicu.

– Ne za njega... mrzim ga.

Incham se naglo uspravi i pristupi prozoru. Nešto se micalo u daljini, nešto je dolazilo kroz kišu. Iza kovačeve nadstrešnice pojavi se konj polako se primičući kući. Na njegovom je vratu ležao čovjek, očigledno nesposoban da upravlja životinjom.

Incham odbaci cigaru, otvori vrata i istrča na kišu. Uhvativši uzdu dovede konja do verande, zaveže za stup i tada posveti pažnju jahaču. S obzirom na veličinu nije bilo teško pogoditi o kome se radi još i prije no što je rukom zahvatio gustu, crnu kosu i podigao glavu. Kingdomove oči bile su poluotvorene a pogled staklast. Rukav lijeve ruke bio je natopljen krvlju.

Incham opsuje i povuče čovjeka sa sedla podmetnuvši rame. Kingdomova težina prelazila je njegovu snagu i on padne a ranjenik preko

njega. Uz mnogo napora oslobodio se i ustao psujući. Na vratima ugleda Inez.

– Pomozite! – reče oštro.

Pokušali su ga podići na noge ali je težina prelazila njihove snage.

– Kingdom, morat ćeš nam pomoći – podviknu mu Incham u uho i ošamari ga. Udarivši još jednom zapovjedi – Digni se na noge, držat ćemo te.

Nešto mora da je ipak doprlo do ranjenikove grozničave svijesti. Osjetili su kako se tijelo budi, ruke i noge podigle su velik teret koji oni nisu mogli pokrenuti. Kingdomova glava je i dalje visila na grudima ali su ga noge držale pa ga je trebalo samo usmjeravati.

– Dobro je – Incham će zadihano. – Sad hodaj!

– Ona vrata – pokaže Inez. – To je soba mog supruga.

Položili su ga na postelju. Incham izvuče revolver koji je bio utaknut u Kingdomov pojas a onda izvuče džepni nožić i počne parati rukav.

– Donesite vruće vode – reče odstranjujući komad po komad prijava tkanine. Kada je Inez donijela posudu s vodom i čisto platno, on pažljivo opere ruku i otkrije malu ulaznu ranu iz koje je opet počela teći krv.

Nije bilo izlazne rane i Incham zaključio da se tane zaustavilo na kosti možda je i smrskavši. Zavrtio je glavom. Kingdomu je bio potreban pravi liječnik. Nije bilo čudo da se gorostas onesvijestio, koliko od gubitka krvi toliko i od bola.

Incham je povezao ranu, odmaknuo se i pripalio cigaru.

– Čuješ li me, Kingdom?

Ranjenik polako otvori oči i zagleda se u govornika.

– Boli li?

– Što misliš?

– Ha, s tobom je sve u redu – uskliknu Incham. Oklijevao je. Želio je saznati da li je Kingdom izdao... a možda to i nije bilo važno. Zašto da jednostavno ne prihvati noćasnji poraz kao normalni poslovni rizik?

– Gdje je? – zapita iznenada Kingdom. Zainteresiran Incham brzo zapita:

– Tko to?

– Nisu je dirnuli, Kingdom – reče Inez brzo. – Ja ću je dovesti.

– Gle, gle – reče Incham. – Zar gospoda Villon? I to baš ti, Kingdom, čovjek tako strogih nazora...

Nasmija se i izađe na verandu da bi se sukobio s Wandom koja je dotrčala sva zadihana.

– Tamo je unutra – pokaza pokretom glave i nemiran poput uhvaćene zvijeri ude u dnevnu sobu u kojoj su se okupili njegovi ljudi. Pod je već bio pun odbačenih opušaka. Ljudi kao da su dijelili njegovu nervozu. Tory Stark odmah skoči na noge.

– Ja sam strpljiv čovjek, gospodine Incham, ali svemu ima granica. Što ćemo mi ovdje? Tu nam nije mjesto. Kada odlazimo?

– Zaveži – promrmlja Incham odsutnim glasom, ne gledajući ni njega ni bilo koga od njih. Šutjeli su navikli na opasnosti šefova lošeg raspoloženja.

Incham izađe na trijem i polako pođe uz kuću pokušavajući donijeti odluku. Stigavši na kraj trijema pričinio mu se da je jedino moguće spaliti ranč do temelja i nestati. Odlučno se okrenu natrag i nakon dva koraka nađe se ispod prozora sobe u kojoj je ležao Kingdom. Iako mu do toga nije bilo stalo, ipak zastane i posluša. Vidjeti ga nisu mogli, prozorska daska bila je iznad njegove glave, a ipak je bio

od njih udaljen svega metar ili nešto više.

– Zato sam odlučio da potražim posao kod tvog oca – objašnjavao je Kingdom tiho. – Incham me je zamijenio s bratom koji mi je bio sličan vanjštinom ali poznati revolveraš. Prihvatio sam tu igru čekajući da mi se pruži prilika da pomognem tvom ocu...

– Dobro, dobro... molim te, odmori se.

– Žao mi je za tvog supruga... baš sam ti ja to morao reći...

– Spavaj – rekla je nježno.

– Čekaj – reče on glasnije. – Možda nikad više neće biti prilike da ti kažem... ja te volim. Znam da je ludo i beznadno... Prokletstvo! Zašto nisam šutio?

– Ti slijepi čovječe – rekla je čudnim, mekim glasom. – Zar ne vidiš... ili ne želiš vidjeti?

Mora da je Kingdom konačno shvatio, pomisli Incham začuvši njegov prigušeni usklik.

– Znam što te muči, Jim – govorila je mlada žena. – Pokušavaš samog sebe optuživati za ono što nisi kriv. Muči te jer misliš da si iznevjerio Jeana-Paula...

– A poginuo je da bi mene spasio.

– Ne, Jim, on je ionako bio na umoru. Njegova je bolest bila neizlječiva i on je to znao. Doktori mu nisu ostavili nikakvih iluzija. Samo ga je ponos očuvao od sloma. I mislim da ga je ponos natjerao da spasi jedan život kada se već njegov gasio, da završi svoje dane hrabro i korisno. Dobro sam ga poznavao i vjerujem da je priželjkivao takvu smrt umjesto duga i mučna umiranja. Taj primjer nam mora dati snage, Jim.

– Čudno je... – Kingdom se borio da pronađe pravi izraz. – Ti

tako lako primaš njegovu smrt...
zar nisi...

XVII

— Primam to kao smrt prijatelja. Odmah nakon ženidbe Jean-Paul i ja shvatili smo da smo pogriješili. Ali tu nije bilo pomoći, on nikada ne bi pristao na razvod. Sredili smo naše odnose što smo bolje mogli zadržavši međusobno poštovanje. Jim, pogledaj me. To nikad nije bio pravi brak. Vjeruj!

Incham se tiho i brzo odmaknu od prozora. Gledao je kroz kišu ne zamjećujući je. Obuzelo ga je čudno zadovoljstvo kad je shvatio da su onaj muškarac i žena, tamo iza prozora, pronašli jedno drugo. Pokušao se prisjetiti kako je to nekoć bilo u njegovu životu ali uzalud — sve je nestalo u nekoj maglici sjećanja.

Brzim koracima pošao je u glavnu sobu. Trojica od njegovih još su sjedila i pušila. Tory je stajao do prozora, ruku zabijenih u džepove i gledao prema sjeveru, u sivu, ispravnu ravnici.

— Na noge — reče Incham. — Odlazimo.

Tory se polako okrenuo a u tamnim očima svjetlucale su čudne iskre.

— Bojim se da ste predugo čekali, gospodine Incham.

Incham ga oštro pogleda. Lica razvučena od užitka revolveraš pokaza palcem preko ramena. Incham pride prozoru i zagleda se u zavjesu od kiše. Isprva nije ništa vidio a onda zapazi pokret, tamne sjene u sivilu okolice koje su se brzo približavale zgradama.

Dolazio je Santerre vodeći za sobom dvadesetak probranih jačača.

Povratak na ranč bio je posljedica jedne od Santerreovih naglih promjena raspoloženja. Nakon sakupljanja stada satima je bio razdražljiv i nervozan ali je Hassard to pripisao prethodnom uzbuđenju. Ali ujutro, nakon beskonačnog hodanja amo-tamo ispred vatre, Santerre je naglo zastao i zapovjedio ljudima da osedlaju.

Izabrao je desetoricu koji su trebali ostati i čuvati stado a sam je poveo devetnaest ostalih, uključivši Hassarda, bez riječi objašnjenja. Sve što su znali bilo je da kreću natrag putem kojim su jučer došli.

Hassard se njihao u sedlu ošamućen umorom kako fizičkim tako i duševnim. Sam je započeo i uz životnu opasnost skrenuo stado, rukovodio je kasnijim prestrojavanjem stoke, istraživao je koliki su gubici jašući naokolo sve dok se nije razdanilo.

Gubici nisu bili veliki. Stradala su slaba grla koja nisu mogla držati tempo stada pa su završila pod papcima onih iza sebe. Pronašli su Villona. Sjetivši se nekadašnjeg prezira i potcjenjivanja, Hassard se odjednom posrami.

Pronađena su i tijela trojice napadača koji su pali u Santerreovu zasjedu. Hassard se iznenadi prepoznavši ostarijeg, niskog muškarca okrugla lica koji ga je prije kratka vremena s pravom optužio da vara na kartama.

Jedva se držeći u sedlu Hassard je pokušavao razmisliti o svemu što se dogodilo kada iznenada shvati da se nalaze na uzvisini, pred zgradama ranča. Santerre nije čekao ni trenutka već obode konja i pojuri galopom naprijed.

Onda su iz kuće odjeknuli hici i

rančer pokretom ruke skrenu svoje ljude prema velikom sjeniku.

Poskakali su sa konja i rasedlali ih zaštićeni debelim brvnima. Santerre nije dopustio da uzvrate pucnjavom, u kući su bile i dvije žene.

Hassard pride rančeru:

– Što se to događa? Tko su ti što pucaju na nas? I kako si znao... očekivao si to?

– To su oni isti koji su nas napali, Inchamovi ljudi – objasni smrknuti Santerre. – Kingdom me je upozorio da bi Incham mogao doći ovamo i iz osвете sve popaliti. Nisam mu vjerovao pa sam izgubio nekoliko sati dok sam se odlučio.

– Kako je Kingdom to mogao znati? – zapita Hassard. – Da nije u dogovoru sa Inchamom? I, konačno, gdje je taj Kingdom.

Ne brini ti za to – odbrusi Santerre. – Važno je samo to da su tvoja žena i moja kći unutra, u vlasti tih ljudi.

– Strašno! – uskliknu Hassard divlje se ogledavši. – Moram se probiti unutra...

– Lud si! – oštro će Santerre. – Odavde do kuće nema nikakva zaklona.

Hassard se još jednom ogleda i onda pograbi najbližeg jahača za ramena.

– Alfe, pomози mi da ovoj kočiji damo pristojnu brzinu.

Santerre otvori usta da bi prigovorio ali se predomisli. Dvojica jahača lako su pokrenuli laka kola i okrenuli ih ravno prema kući. Namjestivši prednje kotače Hassard komadom užeta zaveza rudu kako ne bi skrenula. Prema kući teren je padao u blagoj nizbrdici i Hassard odlučio da je to dovoljno da bi kola vlastitom težinom došla do zgrade. Uskočio je u prostor za teret i legao.

– Gurni me, Alfe!

– Lud si! – viknuo je Santerre.

– Što ćeš sam protiv svih njih?

– Sve će biti u redu, samo da se dokopam kuće – javi se iznutra Hassard. – Najteže je prići. Pomози Alfu, šefe.

Santerre je zavrteo glavom ali onda podmetne rame i kola kreću. U njima je Hassard ležao na trbuhu viřeći kroz pukotine među đaskama. Kuća je polako rasla u njegovu vidokругu a onda se kola zaustaviše lakim udarcem o stup trijema. Znao je da su opsjednuti morali vidjeti približavanje kola. Drugo je pitanje jesu li naslućivali da se netko u njima nalazi.

Iznenada, stražnja su se vrata otvorila s praskom. Jedan je čovjek iskočio na trijem i potrčao pokraj kola, prema oboru u kojem su bili konji. Hassard podignu svoj revolver ali tada čovjek poskoči u zrak i resne u blato pokošen hicima iz sjenika. Pokušao se pridići ali u njegovim rukama više nije bilo snage. Razbojnik pade licem u blato i ostane nepomičan.

Otvorena vrata privukla su opet Hassardovu pažnju. Još se netko spremao istrčati. Hassard se ukoči od užasa kad ugleda na pragu velikog muškarca crne brade koji je ednom rukom podigao revolver a drugom preda se gurao Inez. Sviuo joj je ruku visoko, na leđa i sio je da izađe.

Santerreovi su ljudi smjesta prekinuli paljbu da žena ne bi nastrđala. Hassard je, međutim, bio sasvim blizu, nezapažen.

Razbojnik se polako kretao šticeći leđa zidom a pred sobom je gurao mladu ženu. Kada mu se bok otkrivo prema kolima, Hassard se podignu na laktove i položi cijev na rub ograde i pažljivo nanižani.

Razbojnikova prenapregnuta os-
etila zapazila su i taj neznatni po-
crt. Munjevito se okrenuo a revol-
ver je poskočio izbacujući olovo
prema kolima. Inez se istrgnula iz
njegova zahvata i bacila na tlo.
Tane je otkinulo od ograde kola
velik komad drva koji je pogodio
Hassarda među oči. Povukao je
obarač i skotrljao se na pod kola.
Krv mu je tekla sa čela ali on
shvati da se ne radi o pravoj rani.
Rukom je povukao preko očiju i
ugledao pred sobom razbojnika
kako tetura pogođen njegovim jedi-
nim ali smrtonosnim hicem. Inez je
teško ustala i potrčala prema
njemu. Pružio joj je ruku, povukao
je k sebi i pritisnuo uza daske zašti-
tivši je svojim tijelom. Kakva žena,
imao je prisebnosti da pomisli. Ni
panike, ni vrištanja. Samo joj je ti-
jelo lagano drhtalo privinuto uz
njegovo. Podigao je njeno lice:

- Sve u redu?
- Da, ali ti si ranjen.
- Ništa, udario me komad drva.

Šutjeli su ležeći na mokrim das-
kama a onda Inez tiho zapita:

- Što te je dovelo natrag, mužu
moj?

- To što mi je žena ostala ovdje.
Zar to nije dovoljno? - osjetio je
kako se između njih opet podiže
zid koji ih je dijelio a znao je da se
to ne smije dogoditi. - Inez... ne
znam zašto sam uvijek osjećao po-
trebu da te povrijedim slomim...
nisam htio ali bilo je jače od
mene...

- Možda sam ja tome kriva -
prošaptala je jedva čujno. - Udala
sam se za te samo da se izvučem iz
one kockarnice.

- Znao sam to - odgovori Has-
sard. - Ali ja sam te uzeo zato jer
sam te zavolio. Nadao sam se...
da ćeš s vremenom i ti...

Dugo je šutjela a onda prošapta:

- Nisi bio suviše strpljiv.

- Znam da sam nasilan -
prizna on. - Spustim rogove i
nasmrem. Oduvijek sam takav a
tek sam nedavno shvatio da time
vrijeđam nedužne. Mrzim se zbog
onog što sam učinio... i tebi, i sebi.
Kada ovo prođe, ti si slobodna.

- Zar to zaista želiš?

- Da to želim, ne bih bio ovdje.

- Ni ja ne želim biti slobodna...

XVIII

Začuvši pucnjavu Kingdom
ustane sa postelje i pokaže Wandi
da se skloni u ugao sobe. On sam
je stao iza vrata koja su se počela
polako otvarati. Jedan od razboj-
nika provirio je unutra i vidjevši
samo mladu ženu brzo ušao u
sobu. Teška Kingdomova šaka spu-
stila se snagom malja na njegov
potiljak i on, već onesviješten, po-
leti nasred sobe, licem prema do-
lje. Kingdom koraknu za njim.

- Nikad ne otkrivaj leđa, King-
dom - reče Incham svojim nemar-
nim glasom. Gorostas se okrenu.
Incham je stajao u okviru vrata
držeći malen, dvocijevni pištolj veli-
kog kalibra. - Mislim da je sada
kraj. Šteta Kingdom, svidio si mi
se.

- Dobro.

- Ti si čovjek bez živaca - nas-
mijao se Incham. - Ti, Lute i ja...
mnogo smo toga mogli učiniti za-
jedno... Smiješno je sve to. Znaš li
da sam baš bio odlučio da odja-
šemo ne dirnuvši nikog i ništa
kada se pojavio Santerre?

Odjeknuo je hitac. Kingdom os-
jeti da mu se tijelo instinktivno
zgrčilo očekujući udarac metka.
Ali on ne dode. Inchamovo tijelo
teško je udarilo o daske poda i
odmah se smirilo a oko njega po-

čela se širiti lokva krvi. Pucao je sebi u glavu.

Kingdom ga je neko vrijeme pro-matrao, malenu, bijednu, zgrčenu priliku koja je za života tako čvrsto znala vladati ljudima. Onda se trgnu, podigne Inchamov pištolj i oprezno izvede Wandu na trijem u isto vrijeme kada je Santerre sa tro-jicom kauboja pretrčao dvorište i sklonio se uza zid kuće. Rančer zagri kćer i odmah se obrati King-domu:

– Vidiš, ipak sam te poslušao, Kingdom.

– Pitam se – zamijeti ovaj – je li kuća sada čista?

– Kada su dojahali – reče Wanda – bila su petorica.

– Jednog smo mi oborili – po-lako će Santerre. – Hassard je ubio drugoga...

– Incham je tamo unutra, mrtav – Kingdom odmahnu glavom – a drugi je onesviješten. Znači, još je-dan u kući.

Kauboji su zavezali onesviješte-nog razbojnika i tada su se svi po-vukli natrag, u zaklon sjenika. San-terre zapovjedi da se kuća opkoli ali da joj kauboji ne prilaze. Odvo-jivši se od Inez koju je do tog trena držao u naručju, Hassard potraži Kingdoma.

– Ne bih htio mnogo govoriti – reče – Priznajem da sam što se tebe tiče imao krivo. Da li je to do-voljno?

Prihvativši ispruženu ruku King-dom osjeti kako nestaje posljed-njeg tereta koji ga je pritiskao tih dana.

Negdje, desno od sjenika zapo-čela je pucnjava. Lovelace i Gran-ger dotrčali su teško dišući. Prvi je bio ranjen u ruku.

– On hoće Kingdoma – zadah-
tao je Granger.

– Što to pričaš? – oštro će San-terre.

– Onaj momak, tamo u kući... zabarikadirao se u vašoj sobi. Poku-šali smo se prikrasti ali je udesio Lovea. Viknuo nam je da hoće raz-govarati s Kingdomom. I s vama.

Rančer pogleda Kingdoma.

– Hoćemo li?

Odložili su oružje i zajedno napu-stili zaklon sjenika. Približivši se kući na dvadesetak metara zastali su a na prozoru se pojavi poznata prilika i Kingdom se ukoči. Bio je to Tory Stark.

– Porazgovarao bih s Kingdo-mom – javi se revolveraš, podrug-ljiv, hladan, ne pokazujući nimalo zabrinutosti zbog položaja u kojem se našao.

– Slušam te.

– Dobro – reče Tory. – Slu-šajte i vi, Santerre. Tražim obračun s Kingdomom. Ako pristane, bit će pošteđeni životi mnogih kauboja koji bi sigurno poginuli kad biste pokušali zauzeti kuću.

– Što ako Kingdom pristane?

Revolveraš se nasmijao zvonko i podrugljivo.

– Jedan od nas će poginuti. Ako to budem ja... za vas će to biti naj-bolje rješenje, zar ne? A ako na-strada Kingdom, vi ćete mi jamčiti slobodan odlazak. Što kažete?

– Prihvaćam – reče Kingdom smijesta.

– Lud si! – viknuo je Santerre.

– Ti nisi revolveraš. Nemaš ni naj-manje šanse, ubit će te!

– A na ostale ne misliš?

Okrenuli su se i polako pošli prema sjeniku. Santerre promrm-lja:

– Zašto želi tvoju smrt?

– Misli da sam mu ubio brata.

U sjeniku rančer je svima ispri-ćao o Toryjevu zahtjevu.

– Pusti mene – predloži mračno Hassard.

– Ne.

Hassard kimnu shvativši i skinu svoj pojas:

— Opaši ga i pokušaj povući. — Kingdom ga je poslušao i Hassard se uhvati za glavu. — Zar ne ide brže? Za početak stegni taj pojas malo više i zaboravi one gluposti o niskom revolveru.

— Neka puca iz dva revolvera — predloži gorljivo kovač Emilion. — Sanse će mu se udvostručiti.

— Ne — odsiječe Hassard. — Imat će dosta brige da pogodi i s jednim. Kingdom, samo prirodno podigni ruku s revolverom. Gadaš pažljivo kada ionako ne možeš biti brži. Tory je suviše željan da te ubije, vući će brzo, pucati nasumce... u tome leži tvoja šansa — smrknuto je promjerio Kingdomovo snažno tijelo. — Ako ništa drugo, ti možeš više izdržati.

Kingdom je kimnuo i okrenuo se da pođe ali mu se Wanda ispriječila na putu.

— Skloni se — reče joj.

Nije se ni pomakla.

— Ništa me neće odvratiti — reče on tiho i tada se pomakla u stranu a izraz lica bio joj je takav da ga Kingdom više nikad nije mogao zaboraviti.

Posao je prema dvorištu a svaki metar činio se dugim poput kilometra. Polako, ne oklijevajući, gazio je kroz blato prema kući. Ugledavši ga Tory iskoči kroz prozor, gibak poput mačke. Bio je bez kaputa a revolver je držao visoko o pojasu, na lijevoj strani, drškom okrenutim udesno. I on je, smiješeći se, pošao kroz blato.

Kingdom zastane i povuče revolver. Toryjeva ruka munjevito je sunula ka pasu i on opali prije no što je Kingdom do kraja izvukao oružje. No, kao što je Hassard i predvidio, revolveraš je i suviše strasno želio ubiti čovjeka kojega

je smatrao ubojicom svog brata. Njegov metak ispaljen dok je oružje bilo još u pokretu odleti uljevo od cilja. Kingdom je mirno podigao revolver i nanišanio kada ga Toryjev metak pogodi u rame, samo malo iznad rane koju je dobio prošle noći.

Kingdom je ustuknuo za korak. Njegov prerano ispaljen metak otišao je prilično nisko a pred očima mu se zamagli od bola.

Kad mu se vid opet zabristrio, nekoliko koraka dalje ugleda Toryja. Revolveraš je klečao pritiskujući rukama trbuh. I kada se svalio na lice, još se uvijek smiješio.

Kingdom se okrenuo i polako pošao prema sjeniku a u njegovoj zamagljenoj svijesti živjela je samo jedna misao:

— Gotovo je, konačno je gotovo...

Kauboji su trčali prema njemu i prihvatili ga u trenutku kada je počeo padati.

— Ovo je najtvrdoglavlja tanad koju sam vadio u svojoj karijeri — izjavi doktor spremajući svoju torbu. — Trebali biste mirovati ali budući da u to ne vjerujem, evo vam vaše košulje.

Kingdom je ustao sa Hassardova kreveta, uvukao zdravu ruku u rukav i zakopčao košulju. Izašli su na trijem i tamo našli Wandu, Santerrea i Hassardove.

— Kako je ruka, Santerre? — zapita maleni doktor.

— Ne zadaje mi teškoća.

— Dobro — zadovoljno će doktor. — Odoh kući da se odmorim prije...

— Oh — javi se Inez slabim glasom. — Mislim da ću roditi.

Hassard je poveo ženu u kuću a za njim su požurili doktor i

Wanda. Nakon nekog vremena koje se svima učinilo vrlo dugim izašla je Wanda i oduševljeno objavila:

– Djevojčica!

Kad su doktorova kola zamakla u oblaku prašine, Santerre se okrenuo i ozbiljno pogledao Kingdoma i Wandu. Živjeli su na granici, u zemlji opasnosti, nenadanih smrti i naglih promjena i Santerre osjeti zadovoljstvo gledajući ovo dvoje.

– Jean-Paulova uspomena neće se ispriječiti između vas? – zapita ipak.

Kingdom pogleda Wandu i ona ozbiljno i odlučno odmahnu glavom. Santerre se nasmija:

– Sretno – započne a onda se iznenada sjeti. – Prokletstvo, pa ja imam stado, tamo vani, u pustinji!

Počeo je dozivati svoje jahače a Kingdom je zdravom rukom uhvatio Wandinu i poveo mladu ženu prema brežuljku.

– Gledaj – rekla je tiho. – Končno se pokazalo sunce.

Zlatna toplina žurila je okupanom prerijom, goneći pred sobom sivilo nedavne kiše. Obuhvatila je i njih dvoje i više ih nije napuštala.

KRAJ

U pripremi

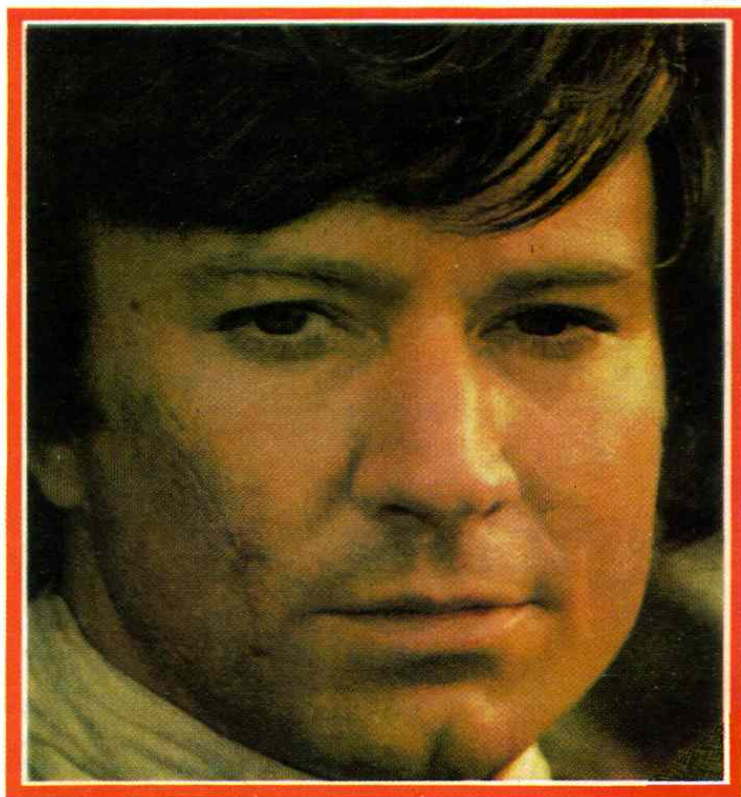
G. F. Unger:

BUDI DOBAR, KAUBOJU!

Winston Graham: **POLDARK**

cijena
7
dinara

Ponovo POLDARK, ali ovaj put ne na malim ekranima, nego na kioscima! Svakog petka novi nastavak uzbudljivog romana Winstona Grahama. Potražite na svim kioscima! »POLDARK«!